

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS  
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS  
2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

---

## TURINYS

### PUSLAPIS

|                                                                   |     |
|-------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA<br/>FINANSINĖS ATASKAITOS</b> | 3-6 |
| BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA                                         | 7   |
| FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITA                                     | 8   |
| PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA                                           | 9   |
| NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA                                | 10  |
| AIŠKINAMASIS RAŠTAS:                                              |     |
| BENDROJI INFORMACIJA                                              | 11  |
| APSKAITOS PRINCIPAI                                               | 13  |
| TIKROJI FINANSINIO TURTO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ VERTĖ                  | 31  |
| FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS                                       | 34  |
| KITOS FINANSINIŲ ATASKAITŲ PASTABOS                               | 51  |

## NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

Lietuvos centrinės kredito unijos nariams

### Išvada dėl finansinių ataskaitų audito

#### Sąlyginė nuomonė

Mes atlikome Lietuvos centrinės kredito unijos (toliau – Bendrovė), jos dukterinės įmonės ir jos narių (toliau – Grupė) specialios paskirties jungtinių (konsoliduotų) finansinių ataskaitų (toliau – finansinės ataskaitos), kurias sudaro 2019 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ataskaita ir tą dieną pasibaigusių metų bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių ir pinigų srautų ataskaitos bei aiškinamasis raštas, įskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką, auditą.

Mūsų nuomone, išskyrus pastraipoje „Sąlyginės nuomonės pagrindas“ aprašyto dalyko galimą įtaką, toliau pateiktos Grupės finansinės ataskaitos yra visais reikšmingais atžvilgiais teisingai parengtos pagal apskaitos principus, pateikiamus finansinių ataskaitų 2 pastaboje.

#### Sąlyginės nuomonės pagrindas

2018 buvo pirmieji metai, kada buvo ruošiamos šios Grupės finansinės ataskaitos. Dėl šios priežasties 2017 m. gruodžio 31 d. likučių auditas nebuvo atliktas. Alternatyviomis procedūromis mes negalėjome įsitikinti šių likučių teisingumu. Kadangi 2017 m. gruodžio 31 d. likučiai turi įtakos 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų finansiniams veiklos rezultatams ir pinigų srautams, mes negalėjome įvertinti, ar buvo reikalingi koregavimai, susiję su sumomis pateiktomis bendrųjų pajamų ataskaitoje, bendrosiomis ataskaitinių metų pajamomis atskleistomis nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitoje, ir pinigų srautais atskleistais pinigų srautų ataskaitoje, už metus, pasibaigusius 2018 m. gruodžio 31 d. Mūsų nuomonė dėl šių metų finansinių ataskaitų yra taip pat modifikuota dėl minėto dalyko galimos įtakos einamųjų metų bei palyginamųjų skaičių, nurodytų bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių ir pinigų srautų ataskaitose, palyginamumui.

Mes atlikome auditą pagal Tarptautinius audito standartus (toliau - TAS) ir 2014 m. balandžio 16 d. Europos parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų (Europos parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 537/2014). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Grupės pagal Tarptautinį buhalterijų profesionalų etikos kodeksą (įskaitant Tarptautinius nepriklausomumo reikalavimus) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikėmės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TBESV kodeksu. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų sąlyginei nuomonei pagrįsti.

#### Dalyko pabrėžimas – finansinių ataskaitų parengimo pagrindas

Atkreipiame dėmesį į finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 2 pastabą, kurioje atskleidžiamas finansinių ataskaitų parengimo pagrindas. Šios finansinės ataskaitos yra paruoštos pagal Lietuvos Respublikos centrinių kredito unijų įstatymo reikalavimą ir Grupės apskaitos politiką. Dėl šios priežasties šios finansinės ataskaitos gali būti netinkamos kitais tikslais. Dėl šio dalyko mūsų nuomonė nėra sąlyginė.

## Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie, mūsų profesiniu sprendimu, buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Papildomai prie pastraipoje „Sąlyginės nuomonės pagrindas“ aprašyto dalyko, žemiau pateiktus dalykus mes įvardinome kaip pagrindinius audito dalykus, kurie turi būti nurodyti mūsų išvadoje. Šie dalykai buvo nagrinėjami atsižvelgiant į finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir mūsų nuomonę, pareikštą dėl šių finansinių ataskaitų, todėl atskiros nuomonės apie šiuos dalykus nepateikiame.

Mes įvykdėme atsakomybes apibūdintas šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“, įskaitant susijusias su pagrindiniais audito dalykais. Atitinkamai, mūsų auditas apėmė procedūrų atlikimą, kurios buvo suplanuotos kaip atsakas į finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo riziką. Atliktų procedūrų rezultatai, įskaitant procedūras atliktas kaip atsaką į dalykus pateiktus toliau, suteikia pagrindą mūsų nuomonei, pareikštai apie toliau pateiktas finansines ataskaitas.

### Pagrindinis audito dalykas

### Kaip audito metu nagrinėjome pagrindinį audito dalyką

#### Paskolų ir gautinų sumų iš klientų vertės sumažėjimas

Nuo 2019 m. sausio 1 d., remiantis Grupės paskaitos politika, Grupė pritaikė 9 TFAS "Finansinės priemonės"; dėl papildomų atskleidimų, susijusių su 9 TFAS, žiūrėti 5 pastabą.

Kaip aprašyta Finansinės rizikos valdymo pastabos dalyje Kredito rizika, paskolų ir gautinų sumų likutis iš klientų 2019 m. gruodžio 31 d. sudarė 363.967 tūkst. eurų, o susijęs vertės sumažėjimas buvo 10.295 tūkst. eurų. Grupės vertės sumažėjimo apskaitos politika finansinėse ataskaitose yra pateikta apskaitos principų pastabos skyriuje Finansinio turto vertės sumažėjimas. Taip pat atkreipiamas dėmesys į šioje srityje priimtų sprendimų ir įvertinimų, nurodytų apskaitos principų skyriaus Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai dalyje (a) Finansinio turto vertės sumažėjimas, naudojimą rengiant atskleidimus finansinėse ataskaitose.

Paskolų ir gautinų sumų iš klientų vertės sumažėjimas yra subjektyvi sritis dėl vadovybės vertinimo nustatant tikėtinus vertės sumažėjimo nuostolius, kurie priklauso nuo kredito rizikos, prognozuojamos ateities informacijos ir kitų su paskolomis ir gautinomis sumomis susijusių veiksnių. Vadovybės taikomi sprendimai, kuriais nustatomas paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo lygis, apima reikšmingo kredito rizikos padidėjimo įvykių nustatymą, prognozuojamos ateities informacijos skirtingiems tikimybėmis paremtiems scenarijams vertinimą, klientų, kurių paskolos laikomos nuvertėjusiomis, įvertinimą, susijusio įkeisto turto tinkamą vertinimą ir su paskolomis ir gautinomis sumomis susijusių tikėtinų ateities pinigų srautų įvertinimą.

Šis dalykas yra laikomas pagrindiniu audito dalyku dėl reikšmingo paskolų ir gautinų sumų iš klientų likučio bei su paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo įvertinimu susijusio neapibrėžtumo.

Be kitų procedūrų, mūsų audito procedūros apėmė paskolų bei gautinų sumų iš Grupės klientų individualiai ir bendrai vertinamų tikėtinų vertės sumažėjimo nuostolių nustatymo proceso vidaus kontrolės sistemos veiksmingumo testavimą.

Mes įtraukėme savo vidinį TFAS ekspertą padėti mums įvertinti, ar esama paskolų ir gautinų sumų iš klientų bei kredito unijų vertės sumažėjimo įvertinimo politika yra pakankama ir atitinka 9 TFAS "Finansinės priemonės" reikalavimus.

Mes atrankos būdu atrinktoms ataskaitinio laikotarpio pabaigoje apskaitytoms paskoloms ir gautinoms sumoms įvertinome, ar kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, ar kredito nuostoliai, tikėtina, atsiras per artimiausius 12 mėn. ar per paskolos galiojimo laikotarpį, atitinka taikomą apskaitos politiką. Atsirinktoms paskoloms ir gautinoms sumoms mes taip pat atlikome vadovybės prognozuojamų ateities pinigų srautų, įkeisto turto vertės, klientų įsipareigojimų nevykdymo atveju tikėtiną skolos susigrąžinimo ir kitų grąžinimo šaltinių vertinimą.

Bendrai vertinamo vertės sumažėjimo atveju mes įtraukėme savo vidinį TFAS ekspertą padėti mums įvertinti naudojamą modelį bei pagrindines modelio įvestis (įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė, nuostolis dėl įsipareigojimų neįvykdymo ir pozicija esant įsipareigojimų nevykdymui) peržiūrint metodologiją naudojamą tikėtinų kredito nuostolių skaičiavime. Mes įvertinome pagrindinių modelių įvesčių (įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė, nuostolis dėl įsipareigojimų neįvykdymo ir pozicija esant įsipareigojimų nevykdymui) skaičiavimus atsižvelgiant į imčių sutikrinimą informaciją naudotą šiuose skaičiavimuose su juos pagrindžiančiais dokumentais (pavyzdžiui, nuostolio įvykio egzistavimas, gauti mokėjimai).

Taip pat mes palyginome 2019 m. gruodžio 31 d. ir 2019 m. kovo 31 d. (dieną, kai Grupė pirmą kartą įvertino 9 TFAS įtaką) apskaitytas tikėtinų kredito nuostolių vertės sumažėjimo sumas išskaidytas pagal paskolos tipą bei lygį.

Mes vertinome prognozinę ateities informaciją, naudotą vertės sumažėjimo skaičiavime, lygindami vadovybės vertinimą su viešai prieinama patikima informacija (pvz. Lietuvos Banko). Galiausiai, mes įvertinome finansinėse ataskaitose pateikiamų susijusių atskleidimų pakankamumą pagal TFAS reikalavimus

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal apskaitos principus, pateikiamus finansinių ataskaitų 2 pastaboje, taip pat šių apskaitos principų nustatymą ir jų tinkamumą esamomis aplinkybėmis ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Grupės gebėjimą tęsti veiklą ir atskleisti (jei būtina) dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Grupę ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, tik taip pasiegti.

Už valdymą atsakingi asmenys yra atsakingi už Grupės finansinių ataskaitų rengimo proceso priežiūrą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, bet ne garantija, kad reikšmingas iškraipymas, jeigu jis yra, visuomet bus nustatytas atliekant auditą pagal TAS. Iškraipymai gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos ir yra laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir laikomės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- Nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės arba klaidos riziką, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame pakankamą tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidinantis aiškinimas arba vidaus kontrolės nepaisymas.
- Įgyjame su auditu susijusios vidaus kontrolės supratimą, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, bet ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Grupės vidaus kontrolės veiksmingumą.
- Įvertiname taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- Nusprendžiame dėl taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Grupės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokių atskleidimų nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų sprendimai pagrįsti audito įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Grupė negalės toliau tęsti savo veiklos.
- Įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai pateikti taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.
- Surenkame pakankamą tinkamų audito įrodymų apie bendrovių finansinę informaciją ar verslo veiklą Grupėje, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Grupės finansines ataskaitas. Atsakome už vadovavimą grupės auditui, jo priežiūrą ir atlikimą. Tik mes atsakome už pareikštą mūsų audito nuomonę.

Mes, be visų kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Taip pat pateikiame už valdymą atsakingiems asmenims patvirtinimą, kad laikėmės atitinkamų etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo ir juos informavome apie visus santykius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami, kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui, ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskiriame tuos dalykus, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie laikomi pagrindiniais audito dalykais. Tokius dalykus apibūdiname auditoriaus išvadoje, jeigu pagal įstatymą arba teisės aktą nedraudžiama viešai atskleisti tokio dalyko arba, jeigu labai retomis aplinkybėmis nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje, nes galima pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokio pateikimo pasekmės persvers visuomenės gaunamą naudą.

#### Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Kiti auditoriaus išvados reikalavimai pagal Europos parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 537/2014.

#### Auditoriaus paskyrimas ir patvirtinimas

2018 m. kovo 29 d. Lietuvos centrinės kredito unijos narių sprendimu buvome paskirti atlikti Bendrovės ir Grupės finansinių ataskaitų auditą už 2018-2020 metus. Bendras nepertraukiamas paskyrimo laikotarpis yra 5 metai Bendrovės finansinių ataskaitų auditui ir 2 metai Grupės finansinių ataskaitų auditui.

#### Suderinimas su audito ataskaita, teikiama audito komitetui

Patvirtiname, kad skyriuje „Sąlyginė nuomonė“ pareikšta mūsų nuomonė atitinka finansinių ataskaitų audito ataskaitą, kurią kartu su šia auditoriaus išvada pateikėme Bendrovės / Grupės vadovybei ir jos audito komitetui.

#### Ne audito paslaugos

Patvirtiname, kad mūsų žiniomis ir įsitikinimu, suteiktos paslaugos atitinka taikomų įstatymų ir teisės aktų reikalavimus bei neapima Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų draudžiamų ne audito paslaugų.

Per audito vykdymo laikotarpį nesuteikėme kitų paslaugų nei Grupės ir Bendrovės finansinių ataskaitų auditas ir finansinių ataskaitų vertimo paslaugos.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, užduoties partneris yra Jonas Akelis.

UAB „ERNST & YOUNG BALTIC“  
Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001335

Jonas Akelis  
Auditoriaus pažymėjimo  
Nr. 000003

2020 m. balandžio 14 d.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

| <b>BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA</b>                                                                      | <b>Pastabos</b> | <b>2019 m.<br/>gruodžio 31 d.<br/>pasibaigę metai</b> | <b>2018 m.<br/>gruodžio 31 d.<br/>pasibaigę metai</b> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|-------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|
| Palūkanų pajamos                                                                                      | 7               | 19 035                                                | 15 132                                                |
| Palūkanų sąnaudos                                                                                     | 7               | (4 062)                                               | (3 494)                                               |
| <b>Grynosios palūkanų pajamos</b>                                                                     |                 | <b>14 973</b>                                         | <b>11 638</b>                                         |
| Paslaugų ir komisinių pajamos                                                                         | 8               | 1 221                                                 | 1 231                                                 |
| Paslaugų ir komisinių sąnaudos                                                                        | 8               | (783)                                                 | (778)                                                 |
| <b>Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos (sąnaudos)</b>                                             |                 | <b>438</b>                                            | <b>453</b>                                            |
| Kitos pajamos                                                                                         | 9               | 658                                                   | 716                                                   |
| Grynasis rezultatas iš operacijų vertybiniais popieriais                                              | 10              | 561                                                   | 243                                                   |
| Grynasis rezultatas iš operacijų užsienio valiuta                                                     | 11              | 15                                                    | 5                                                     |
| Paskolų ir kito turto vertės (sumažėjimas) atstatymas                                                 | 12              | (344)                                                 | 738                                                   |
| Atidėjinių pokytis                                                                                    | 13              | (200)                                                 | 6                                                     |
| Pelnas (nuostoliai) iš išvestinių priemonių perkainavimo tikraja verte                                |                 | 1                                                     | 7                                                     |
| Darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos                                                               |                 | (9 202)                                               | (7 903)                                               |
| Materialiojo ir naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimo sąnaudos                                   | 20              | (851)                                                 | (506)                                                 |
| Nematerialiojo turto amortizacijos sąnaudos                                                           | 21              | (168)                                                 | (205)                                                 |
| Investicinio turto nusidėvėjimo sąnaudos                                                              | 22              | (20)                                                  | (18)                                                  |
| Kitos veiklos sąnaudos                                                                                | 15              | (4 019)                                               | (3 942)                                               |
| <b>Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą</b>                                                        |                 | <b>1 842</b>                                          | <b>1 232</b>                                          |
| Pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)                                                                     | 14              | (404)                                                 | (21)                                                  |
| <b>Grynasis pelnas (nuostoliai)</b>                                                                   |                 | <b>1 438</b>                                          | <b>1 211</b>                                          |
| <b>Kitos bendrosios pajamos</b>                                                                       |                 |                                                       |                                                       |
| Straipsniai, kurie vėliau gali būti perklasifikuojami į pelną (nuostolius):                           |                 |                                                       |                                                       |
| Skolos vertybiniai popieriai apskaitomi tikraja verte per kitas bendrąsias pajamas                    |                 |                                                       |                                                       |
| Tikrosios vertės pasikeitimas per metus                                                               |                 | 302                                                   | (176)                                                 |
| Tikėtinų kredito nuostolių pokytis                                                                    |                 | 2                                                     | 7                                                     |
| Perklasifikavimas į pelną (nuostolius)                                                                |                 | (227)                                                 | (171)                                                 |
| Susijęs pelno mokestis                                                                                | 14              | (11)                                                  | 55                                                    |
| Grynosios skolos vertybinių popierių apskaitomų tikraja verte per kitas bendrąsias pajamas (išlaidos) |                 | 66                                                    | (285)                                                 |
| Straipsniai, kurie vėliau negali būti perklasifikuojami į pelną (nuostolius):                         |                 |                                                       |                                                       |
| Atlygio darbuotojams pokytis                                                                          |                 | (21)                                                  | -                                                     |
| <b>Kitos bendrosios pajamos (nuostoliai), atėmus atidėtąjį pelno mokestį</b>                          |                 | <b>45</b>                                             | <b>(285)</b>                                          |
| <b>Bendrujų pajamų iš viso</b>                                                                        |                 | <b>1 483</b>                                          | <b>926</b>                                            |

Apskaitos principai ir kitos pastabos, pateiktos 11 – 63 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos, pateiktos 7 – 63 puslapiuose, buvo pasirašytos 2020 m. balandžio 14 d.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

**FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITA**

|                                                   | Pastabos | 2019 m.<br>gruodžio 31 d. | 2018 m.<br>gruodžio 31 d. |
|---------------------------------------------------|----------|---------------------------|---------------------------|
| <b>TURTAS</b>                                     |          |                           |                           |
| Pinigai ir lėšos centriniame banke                | 16       | 13 392                    | 24 453                    |
| Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų | 17       | 5 264                     | 5 793                     |
| Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų         | 18       | 348 408                   | 277 833                   |
| iš fizinių asmenų                                 |          | 274 862                   | 223 624                   |
| iš juridinių asmenų                               |          | 73 546                    | 54 209                    |
| Vertybinių popierių                               | 19       | 71 175                    | 91 451                    |
| apskaitomi tikrąja verte per bendrąsias pajamas   |          | 22 243                    | 36 084                    |
| apskaitomi amortizuota savikaina                  |          | 46 172                    | 53 284                    |
| apskaitomi tikrąja verte per pelną (nuostolius)   |          | 2 760                     | 2 083                     |
| Ilgalaikis materialusis turtas                    | 20       | 6 556                     | 6 061                     |
| Naudojimo teise valdomas turtas                   | 20       | 637                       | -                         |
| Nematerialusis turtas                             | 21       | 483                       | 415                       |
| Investicinis turtas                               | 22       | 4 396                     | 4 027                     |
| Kitas turtas                                      | 23       | 1 475                     | 1 255                     |
| Atidėtojo pelno mokesčio turtas                   | 14       | 756                       | 948                       |
| <b>Iš viso turto</b>                              |          | <b>452 542</b>            | <b>412 236</b>            |
| <b>ĮSIPAREIGOJIMAI</b>                            |          |                           |                           |
| Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir fondams        | 24       | 14 465                    | 13 381                    |
| Kitų asmenų indėliai                              | 25       | 396 144                   | 361 113                   |
| fizinių asmenų indėliai                           |          | 381 855                   | 347 932                   |
| juridinių asmenų indėliai                         |          | 14 289                    | 13 181                    |
| Išvestinės finansinės priemonės, tikrąja verte    |          | -                         | 7                         |
| Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai          |          | 2                         | 6                         |
| Atidėjiniai                                       | 26       | 334                       | 128                       |
| Kiti įsipareigojimai                              | 27       | 2 240                     | 1 376                     |
| <b>Iš viso įsipareigojimų</b>                     |          | <b>413 185</b>            | <b>376 011</b>            |
| <b>NUOSAVAS KAPITALAS</b>                         |          |                           |                           |
| Pagrindiniai pajai                                | 28       | 4 294                     | 4 188                     |
| Papildomi tvarūs pajai                            | 28       | 33 980                    | 31 012                    |
| Papildomi netvarūs pajai                          | 28       | 1 851                     | 3 392                     |
| Privilegiuoti pajai                               | 28       | 30                        | 26                        |
| Grąžintini pajai                                  | 28       | 395                       | 453                       |
| Atsargos kapitalas                                | 28       | 335                       | 223                       |
| Rezervinis kapitalas ir kiti rezervai             | 28       | 4 332                     | 3 621                     |
| Finansinio turto perkainavimo rezervas            |          | 372                       | 306                       |
| Praėjusių laikotarpių nepaskirstyti nuostoliai    |          | (7 649)                   | (8 207)                   |
| Einamųjų metų rezultatas                          |          | 1 417                     | 1 211                     |
| <b>Iš viso nuosavo kapitalo</b>                   |          | <b>39 357</b>             | <b>36 225</b>             |
| <b>Iš viso įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo</b> |          | <b>452 542</b>            | <b>412 236</b>            |

Apskaitos principai ir kitos pastabos, pateiktos 11 – 63 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos, pateiktos 7 – 63 puslapiuose, buvo pasirašytos 2020 m. balandžio 14 d.:

Administracijos vadovas  
Mindaugas Vijūnas

Vyr. buhalterė  
Jurgita Kubilienė



**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

**PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA**

|                                                                          | Pasta-<br>bos | 2019 m.<br>gruodžio 31 d.<br>pasibaigę metai | 2018 m.<br>gruodžio 31 d.<br>pasibaigę metai |
|--------------------------------------------------------------------------|---------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------|
| <b>Įprastinė veikla</b>                                                  |               |                                              |                                              |
| Gautos palūkanos                                                         |               | 19 876                                       | 15 819                                       |
| Sumokėtos palūkanos                                                      |               | (3 718)                                      | (2 952)                                      |
| Gautos komisinių pajamos                                                 |               | 1 221                                        | 1 261                                        |
| Sumokėtos komisinių sąnaudos                                             |               | (783)                                        | (778)                                        |
| Sumokėti atlyginimai ir socialinis draudimas                             |               | (8 710)                                      | (7 804)                                      |
| Nefinansinės ir kitos pajamos                                            |               | 500                                          | 716                                          |
| Kitos apmokėtos veiklos sąnaudos                                         |               | (4 002)                                      | (3 943)                                      |
| <b>Turto/įsipareigojimų pokytis</b>                                      |               |                                              |                                              |
| Suteiktų paskolų kredito unijoms (padidėjimas) sumažėjimas               |               | (117)                                        | 323                                          |
| Kitiems asmenims suteiktų paskolų (padidėjimas) sumažėjimas              |               | (69 761)                                     | (63 184)                                     |
| Kito turto ir kito finansinio turto (padidėjimas) sumažėjimas            |               | (237)                                        | 499                                          |
| Įsiskolinimų kredito įstaigoms padidėjimas (sumažėjimas)                 |               | 377                                          | (13 563)                                     |
| Įsiskolinimų kitiems asmenims padidėjimas (sumažėjimas)                  |               | 34 688                                       | 31 557                                       |
| Likvidumo fondo padidėjimas (sumažėjimas)                                |               | -                                            | (496)                                        |
| Gautos (grąžintos) lėšos verslumo skatinimo fondo programai              |               | 704                                          | 5 092                                        |
| Kitų įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)                            |               | (125)                                        | (191)                                        |
| <b>Grynieji pinigų srautai iš įprastinės veiklos prieš pelno mokestį</b> |               | <b>(30 087)</b>                              | <b>(37 644)</b>                              |
| Sumokėtas pelno mokestis                                                 |               | (125)                                        | (135)                                        |
| <b>Grynieji pinigų srautai iš įprastinės veiklos</b>                     |               | <b>(30 212)</b>                              | <b>(37 779)</b>                              |
| <b>Investicinė veikla</b>                                                |               |                                              |                                              |
| Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimas               | 20, 21        | (1 096)                                      | (892)                                        |
| Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto pardavimas               |               | 12                                           | 119                                          |
| Ilgalaikio investicinio turto pardavimas                                 |               | 627                                          | 785                                          |
| Skolos vertybinių popierių įsigijimas                                    |               | (21 004)                                     | (36 919)                                     |
| Skolos vertybinių popierių išpirkimas                                    |               | 40 355                                       | 46 182                                       |
| Kito finansinio turto įsigijimas                                         |               | (754)                                        | -                                            |
| Nuosavybės vertybinių popierių įsigijimas                                |               | (1 000)                                      | (1 000)                                      |
| Nuosavybės vertybinių popierių išpirkimas                                |               | 481                                          | 19                                           |
| <b>Grynieji pinigų srautai iš investicinės veiklos</b>                   |               | <b>17 621</b>                                | <b>8 294</b>                                 |
| <b>Finansinė veikla</b>                                                  |               |                                              |                                              |
| Narių įmokėti pagrindiniai pajai                                         |               | 309                                          | 244                                          |
| Nariams išmokėti pagrindiniai pajai                                      |               | (94)                                         | (142)                                        |
| Narių įmokėti papildomi pajai                                            |               | 3 184                                        | 8 340                                        |
| Nariams išmokėti papildomi pajai                                         |               | (2 196)                                      | (10 639)                                     |
| Nuomos mokėjimų pagrindinės sumos dalis                                  |               | (319)                                        | -                                            |
| <b>Grynieji pinigų srautai iš finansinės veiklos</b>                     |               | <b>884</b>                                   | <b>(2 197)</b>                               |
| <b>Pinigų ir jų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)</b>                |               | <b>(11 707)</b>                              | <b>(31 682)</b>                              |
| <b>Pinigų ir jų ekvivalentų likutis laikotarpio pradžioje</b>            |               | <b>28 847</b>                                | <b>60 529</b>                                |
| <b>Pinigų ir jų ekvivalentų likutis laikotarpio pabaigoje:</b>           |               | <b>17 140</b>                                | <b>28 847</b>                                |
| Pinigai kasose ir korespondentinė sąskaita Lietuvos banke                | 16            | 13 392                                       | 24 453                                       |
| Lėšos bankų korespondentinėse sąskaitose                                 | 17            | 3 748                                        | 4 394                                        |

Apskaitos principai ir kitos pastabos, pateiktos 11 – 63 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos, pateiktos 7 – 63 puslapiuose, buvo pasirašytos 2020 m. balandžio 14 d.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

**NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA**

|                                                                    | Pas-<br>ta-<br>bos | Pajinis kapitalas               |                                   |                                            |                                   |                          | Re-<br>zervi-<br>nis<br>kapi-<br>talas<br>ir kiti<br>rezer-<br>vai | At-<br>sar-<br>gos<br>kapi-<br>talas | Finan-<br>sinio<br>turto<br>perkai-<br>navimo<br>rezer-<br>vas | Nepas-<br>kirstyta-<br>sis pelnas<br>(nuosto-<br>liai) | Iš viso:      |
|--------------------------------------------------------------------|--------------------|---------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------|--------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|----------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|---------------|
|                                                                    |                    | Pa-<br>grin-<br>diniai<br>pajai | Papil-<br>domi<br>tvarūs<br>pajai | Papil-<br>domi<br>netva-<br>rūs pa-<br>jai | Privi-<br>legi-<br>juoti<br>pajai | Grą-<br>žintini<br>pajai |                                                                    |                                      |                                                                |                                                        |               |
| <b>Likutis 2018 m.<br/>sausio 1 d.</b>                             |                    | <b>4 086</b>                    | <b>25 947</b>                     | <b>11 182</b>                              | <b>-</b>                          | <b>130</b>               | <b>3 158</b>                                                       | <b>1 460</b>                         | <b>591</b>                                                     | <b>(9 059)</b>                                         | <b>37 495</b> |
| Ataskaitinio lai-<br>kotarpio gryna-<br>sis pelnas<br>(nuostoliai) |                    | -                               | -                                 | -                                          | -                                 | -                        | -                                                                  | -                                    | -                                                              | 1 211                                                  | 1 211         |
| Kitos bendrosios<br>pajamos                                        |                    | -                               | -                                 | -                                          | -                                 | -                        | -                                                                  | -                                    | (285)                                                          | -                                                      | (285)         |
| Bendrosios paja-<br>mos                                            |                    | -                               | -                                 | -                                          | -                                 | -                        | -                                                                  | -                                    | (285)                                                          | 1 211                                                  | 926           |
| Narių naujų pajų<br>įsigijimas                                     | 28                 | 244                             | 8 314                             | -                                          | 26                                | -                        | -                                                                  | -                                    | -                                                              | -                                                      | 8 584         |
| Nariams grąžinti<br>pajai                                          | 28                 | (142)                           | (3 249)                           | (7 790)                                    | -                                 | 323                      | -                                                                  | 78                                   | -                                                              | -                                                      | (10 780)      |
| Nepaskirstytų<br>nuostolių dengi-<br>mas                           | 28                 | -                               | -                                 | -                                          | -                                 | -                        | (249)                                                              | (1 315)                              | -                                                              | 1 564                                                  | -             |
| Sudaryti rezervai                                                  | 28                 | -                               | -                                 | -                                          | -                                 | -                        | 712                                                                | -                                    | -                                                              | (712)                                                  | -             |
| <b>Likutis 2018 m.<br/>gruodžio 31 d.</b>                          |                    | <b>4 188</b>                    | <b>31 012</b>                     | <b>3 392</b>                               | <b>26</b>                         | <b>453</b>               | <b>3 621</b>                                                       | <b>223</b>                           | <b>306</b>                                                     | <b>(6 996)</b>                                         | <b>36 225</b> |
| Ataskaitinio lai-<br>kotarpio gryna-<br>sis pelnas<br>(nuostoliai) |                    | -                               | -                                 | -                                          | -                                 | -                        | -                                                                  | -                                    | -                                                              | 1 438                                                  | 1 438         |
| Kitos bendrosios<br>pajamos                                        |                    | -                               | -                                 | -                                          | -                                 | -                        | -                                                                  | -                                    | 66                                                             | (21)                                                   | 45            |
| Bendrosios paja-<br>mos                                            |                    | -                               | -                                 | -                                          | -                                 | -                        | -                                                                  | -                                    | 66                                                             | 1 417                                                  | 1 483         |
| Narių naujų pajų<br>įsigijimas                                     | 28                 | 298                             | 6 381                             | -                                          | 4                                 | -                        | -                                                                  | -                                    | -                                                              | -                                                      | 6 683         |
| Nariams grąžinti<br>pajai                                          | 28                 | (192)                           | (3 413)                           | (1 541)                                    | -                                 | (58)                     | -                                                                  | 170                                  | -                                                              | -                                                      | (5 034)       |
| Nepaskirstytų<br>nuostolių dengi-<br>mas                           | 28                 | -                               | -                                 | -                                          | -                                 | -                        | (215)                                                              | (58)                                 | -                                                              | 273                                                    | -             |
| Sudaryti rezervai                                                  | 28                 | -                               | -                                 | -                                          | -                                 | -                        | 926                                                                | -                                    | -                                                              | (926)                                                  | -             |
| <b>Likutis 2019 m.<br/>gruodžio 31 d.</b>                          |                    | <b>4 294</b>                    | <b>33 980</b>                     | <b>1 851</b>                               | <b>30</b>                         | <b>395</b>               | <b>4 332</b>                                                       | <b>335</b>                           | <b>372</b>                                                     | <b>(6 232)</b>                                         | <b>39 357</b> |

Apskaitos principai ir kitos pastabos, pateiktos 11 – 63 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos, pateiktos 7 – 63 puslapiuose, buvo pasirašytos 2020 m. balandžio 14 d.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

## **AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

### **1 PASTABA. BENDROJI INFORMACIJA**

Lietuvos centrinė kredito unija (toliau - LCKU) buvo užregistruota LR įmonių rejestre 2002 m. balandžio 22 d. Lietuvos bankas 2002 m. lapkričio 28 d. išdavė LCKU licenciją vykdyti visas operacijas, nurodytas tuometiniame LR Centrinės kredito unijos įstatyme. LCKU pagrindinę veiklą pradėjo vykdyti 2002 m. gruodžio 2 d. LCKU įsikūrusi adresu Savanorių pr. 363, Kaunas.

Lietuvos centrinės kredito unijos grupę (toliau – Grupė), kurios specialios paskirties jungtinės (konsoliduotos) finansinės ataskaitos (toliau – finansinės ataskaitos) čia pateikiamos, sudaro LCKU, jai priklausančios kredito unijos narės, likviduojama dukterinė įmonė UAB „Lirosa“ ir LCKU administruojamas stabilizacijos fondas (toliau – Grupės nariai, Grupę sudarantys subjektai).

2019 m. gruodžio 31 d. LCKU jungė 49 narius, iš jų - 48 kredito unijos ir Lietuvos valstybė. Per 2019 metus įvyko Rokiškio ir Anykščių kredito unijų susijungimas. Per 2018 metus nauja nare tapo naujai įsisteigusi kredito unija „Neris“. Per 2018 m. įvyko kelių kredito unijų susijungimai: Kvėdarnos kredito unija prisijungė prie Šilutės kredito unijos, Varėnos kredito unija prisijungė prie Alytaus kredito unijos. 2019 m. gruodžio 31 d. Grupei priklausančios kredito unijos yra šios:

1. „Achemos“ kredito unija
2. Alytaus kredito unija
3. Anykščių kredito unija
4. Centro kredito unija
5. Druskininkų kredito unija
6. Grigiškių kredito unija
7. Grinkiškio kredito unija
8. Jurbarko kredito unija
9. Kaišiadorių kredito unija
10. Kooperatinė bendrovė ARKU kredito unija
11. Kauno kredito unija
12. Kelmės kredito unija
13. Kėdainių krašto kredito unija
14. Klaipėdos kredito unija
15. Kauno regiono kredito unija
16. Kredito unija „Gargždų taupa“
17. Kredito unija „Germanto lobis“
18. Kredito unija „Jonavos žemė“
19. Kredito unija „Vievio taupa“
20. Kredito unija „Mėmelio taupomoji kasa“
21. Kredito unija „Moterų taupa“
22. Kredito unija „Neris“
23. Kredito unija „Magnus“
24. Kredito unija „Prienų taupa“
25. Kredito unija „Skuodo bankelis“
26. Kredito unija „Tikroji viltis“
27. Kredito unija „Sūduvos parama“
28. Kredito unija „Žemdirbio gerovė“
29. Kretingos kredito unija
30. Mažeikių kredito unija
31. Naftininkų kredito unija
32. Pagėgių kredito unija
33. Pakruojo ūkininkų kredito unija
34. Palangos kredito unija
35. Panevėžio kredito unija
36. Pasvalio kredito unija
37. Plungės kredito unija
38. Radviliškio kredito unija
39. Sedos kredito unija

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

- 40. Šeimos kredito unija
- 41. Šilutės kredito unija
- 42. Širvintų kredito unija
- 43. Tauragės kredito unija
- 44. Trakų kredito unija
- 45. Ukmergės ūkininkų kredito unija
- 46. Utenos kredito unija
- 47. Vilkaviškio kredito unija
- 48. Vilniaus kredito unija

2018 m. kovo 9 d. LCKU įsteigė patrunuojamąją įmonę UAB „Lirosa“ (juridinio asmens kodas 304783301). LCKU priklauso 100 proc. patrunuojamosios įmonės akcijų. Patrunuojamosios įmonės veikla apima paslaugas kredito unijoms: paskolų pirkimą-pardavimą, skolų išieškojimo bei teisinių konsultacijų paslaugas. Įmonė įsikūrusi adresu Savanorių pr. 363, Kaunas. 2019 m. buvo pradėtas UAB „Lirosa“ likvidavimo procesas.

LCKU savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos centrinių kredito unijų įstatymu. LCKU - tai kooperatiniais pagrindais suorganizuota, juridinių asmenų kredito unijų ir LR Vyriausybės įsteigta ir tuometinio LR Centrinės kredito unijos įstatymo nustatyta tvarka įregistruota kredito įstaiga. LCKU veikia pajinio kapitalo pagrindu ir atlieka kredito unijų likvidumo palaikymo ir mokumo atkūrimo funkcijas, kredito unijų ir kredito unijų narių pinigų pervadimo ir mokėjimo kortelių bei internetinės bankininkystės aptarnavimo operacijas, priima indėlius bei grąžintinas lėšas, teikia paskolas bei prisiima su tuo susijusią riziką ir atsakomybę. LCKU kredito unijoms taip pat teikia nefinansinės veiklos paslaugas.

Kiekviena Grupę sudaranti kredito unija yra kredito įstaiga, kuri tenkina savo narių ūkinius ir socialinius poreikius ir turi licenciją verstis, ir verčiasi indėlių ir kitų grąžintinių lėšų priėmimu iš neprofesionalių rinkos dalyvių ir jų skolinimu, taip pat turi teisę verstis kitų Lietuvos Respublikos kreditų unijų įstatyme nustatytų finansinių paslaugų teikimu įstatyme nustatytiems asmenims ir prisiima su tuo susijusią riziką bei atsakomybę. Kredito unijos, kaip juridinio asmens, teisinė forma yra kooperatinė bendrovė. Kredito unija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymu, Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymu, Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymu bei kitais įstatymais, priežiūros institucijos priimtais teisės aktais ir savo įstatais.

Informacija apie kredito unijų narius pateikiama žemiau:

|                           | 2019 m. gruodžio 31 d. |                   | 2018 m. gruodžio 31 d. |                   |
|---------------------------|------------------------|-------------------|------------------------|-------------------|
|                           | Nariai                 | Asocijuoti nariai | Nariai                 | Asocijuoti nariai |
| <b>Fiziniai asmenys</b>   | 106 441                | -                 | 103 710                | -                 |
| <b>Juridiniai asmenys</b> | -                      | 4 254             | -                      | 4 705             |

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Grupėje dirbo 492 darbuotojai (2018 m. gruodžio 31 d. – 487 darbuotojai).

LCKU vadovybė šias finansines ataskaitas patvirtino 2020 m. balandžio 14 d., LCKU pajininkai privalo patvirtinti finansines ataskaitas per 4 mėn. nuo finansinių metų pabaigos.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

## **2 PASTABA. APSKAITOS PRINCIPAI**

Žemiau yra išdėstyti pagrindiniai apskaitos principai, naudoti šių finansinių ataskaitų parengimui.

2019 m. sausio 1 d. Grupė pirmą kartą pritaikė 16 TFAS „Nuoma“, kurio pritaikymo įtaka detaliau atskleidžiama šių finansinių ataskaitų 3-ioje pastaboje. Taip pat, kaip aprašyta žemiau skyrelyje *Grupės finansinių ataskaitų jungimas (konsolidavimas)* nuo 2019 m. sausio 1 d. Grupė pilnai pritaikė 9 TFAS „Finansinės priemonės“. Kitų pasikeitimų apskaitos politikoje per 2019 m. nebuvo.

### **Pagrindas parengimui**

Grupės jungtinės (konsoliduotosios) finansinės ataskaitos yra rengiamos, remiantis Lietuvos Respublikos centrinių kredito unijų įstatyme nustatytu reikalavimu rengti tokias ataskaitas bei 2017 m. liepos 13 d. Lietuvos banko Valdybos nutarimu Nr. 03-116 dėl Centrinės kredito unijų jungtinių (konsoliduotųjų) finansinių ir priežiūros ataskaitų reikalavimų aprašo patvirtinimo. Atsižvelgiant į šiuos reikalavimus, Grupės finansinės ataskaitos yra paruoštos pagal LCKU taikomą Grupės apskaitos politiką, kurios principai yra pateikiami toliau šiose finansinėse ataskaitose. 2018 metais buvo rengiamos pirmosios Grupės jungtinės (konsoliduotosios) finansinės ataskaitos.

LCKU taip pat rengia atskiras finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje (toliau – TFAS), kurios skelbiamos Lietuvos Respublikos centrinių kredito unijų įstatyme numatytais terminais internetinėje svetainėje [www.lku.lt](http://www.lku.lt).

Finansinės ataskaitos paruoštos remiantis istorinės savikainos pagrindu, išskyrus finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte, ir išvestines finansines priemones, vertinamas tikrąja verte.

Ataskaitos yra parengtos remiantis veiklos tęstinumo principu.

Sumos šiose finansinėse ataskaitose yra pateiktos EUR, kuri yra Grupės funkcinė bei pateikimo valiuta.

Dėl atskirų sumų apvalinimo iki tūkstančių eurų lentelėse skaičiai gali nesutapti, tokios apvalinimo paklaidos šiose finansinėse ataskaitose yra nereikšmingos.

### **Grupės finansinių ataskaitų jungimas (konsolidavimas)**

Grupės finansinių ataskaitų jungimui (konsolidavimui) naudojama to paties atskaitinio laikotarpio Grupę sudarančių subjektų finansinė informacija (atskiros kiekvieno Grupę sudarančio nario finansinės ataskaitos).

Atskiros kredito unijos narės veiklos rezultatai į jungtines (konsoliduotąsias) finansines ataskaitas įtraukiami nuo tos dienos, kai kredito unija tampa LCKU nare. Jeigu kredito unija išstoja iš LCKU, jos rezultatai į jungtines (konsoliduotąsias) finansines ataskaitas įtraukiami iki išstojimo dienos.

Patronuojamosios įmonės (dukterinės įmonės) yra visos įmonės (įskaitant specialios paskirties įmones), kurias kontroliuoja grupė. Patronuojamosios įmonės finansinė informacija visiškai konsoliduojama nuo datos, kai Grupė įgyja šios įmonės kontrolę ir nebekonsoliduojama nuo datos, kai ši kontrolė prarandama.

Stabilizacijos fondas įtraukiamas į jungtines ataskaitas už visą atskaitinį laikotarpį.

Jungtinių (konsoliduotų) finansinių ataskaitų rengimo metu visi vienodi (pagal turinį) atskirų kredito unijų, LCKU, patronuojamosios įmonės ir stabilizacijos fondo balansiniai ir pelno (nuostolių) straipsniai yra agreguojami. Agregavus straipsnius, atliekami tarpusavio sandorių ir balansinių likučių tarp grupės subjektų eliminavimai:

- Eliminuojama LCKU pajinio kapitalo ir kiekvienos kredito unijos investicijų į LCKU pajinį kapitalą vertė, įskaitant ir susijusių specialiujų atidėjinių LCKU pajams, sumas, apskaitytas atskirose kredito unijose;
- Eliminuojama LCKU investicijos vertė į LCKU patronuojamąją įmonę ir patronuojamosios įmonės įstatinis kapitalas;
- Eliminuojamos stabilizacijos fondo surinktos pajamos ir atskirų kredito unijų išlaidos, mokant įmokas į šį fondą, praėjusių laikotarpių įmokos į stabilizacijos fondą eliminuojamos per praėjusių laikotarpių nepaskirstytąjį rezultatą (t. y. iš einamojo laikotarpio rezultatų eliminuojamos tik einamojo laikotarpio įmokos į stabilizacijos fondą);
- Eliminuojamos stabilizacijos fondo išmokos ir/ ar suteiktos subordinuotos paskolos ir atitinkamai kredito unijų nuosavo kapitalo elementai ir/ ar mokėtinos paskolos;
- Eliminuojamos tarpusavio paskolos ir kitos gautinos sumos (įskaitant sukauptas palūkanas), einamosios sąskaitos ir terminuotieji indėliai (įskaitant sukauptas palūkanas), kitas turtas ir kiti įsipareigojimai, likvidumo palaikymo fondo sąskaitos;

## LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

- Eliminuojamos tarpusavio pajamų ir išlaidų sumos (palūkanų pajamos ir sąnaudos, komisiniai mokesčiai, kitos pajamos ir sąnaudos);
- Jei tam tikras straipsnis (sąskaita) naudojamas tik tarpusavio sandorių ar balansinių likučių atvaizdavimui, šios sumos eliminuojamos.

Taip pat peržiūrimi visi kiti balansiniai ir pelno (nuostolio) straipsniai, siekiant identifikuoti juose galimai apskaitytas tarpusavio sandorių ir balansinių likučių sumas, kurias reiktų eliminuoti.

Kadangi kredito unijos, atsižvelgiant į jas reglamentuojančių įstatymų reikalavimus, ir patronuojamoji įmonė apskaitai taiko Lietuvos Respublikos verslo apskaitos standartų reikalavimus, jų finansinė informacija yra perskaičiuojama, kad atitiktų Grupės taikomus apskaitos principus, kurie toliau pateikiami šiose finansinėse ataskaitose.

Perskaičiuojant finansinę informaciją, svarbu atsižvelgti, kad perskaičiuojamos sumos atitiktų ataskaitinį laikotarpį, kuriam rengiamos finansinės ataskaitos, t. y. pelno (nuostolių) straipsniai atspindėtų atitinkamo ataskaitinio laikotarpio ekonominę veiklą ar jiems priklausančius perskaičiavimo rezultatus.

Atliekant perskaičiavimą pirmąjį kartą (pirmieji metai, kai rengiamos jungtinės (konsoliduotosios) finansinės ataskaitos buvo 2018 metai), identifikuoti perskaičiavimo rezultatai, nepriklausantys ataskaitiniam laikotarpiui (t. y. 2018 metams), atvaizduoti per praeitų metų nepaskirstytąjį rezultatą, siekiant parodyti teisingus ataskaitinių laikotarpių veiklos rezultatus.

Apibendrinti atliekami kredito unijų, sudarančių LCKU, finansinės informacijos perskaičiavimai (ar neperskaičiavimai) dėl atitikimo Grupės apskaitos politikai, kurios esminiai principai yra išdėstyti toliau, yra tokie:

- Grupės narių grynųjų pinigų kasose straipsniai neperskaičiuojami, įvertinus, kad nėra skirtumų tarp taikomų Grupės narių ir Grupės apskaitos principų šioje srityje.
- Lėšos einamosiose sąskaitose ir terminuoti indėliai kitose kredito įstaigose neperskaičiuojami, įsitikinus, kad yra tinkamai sukauptos palūkanos taikant efektyviąją palūkanų normą, tačiau vertinami tikėtinai kredito nuostoliai pagal 9 TFAS „Finansinės priemonės“ (nuo 2019 m. sausio 1 d.).
- Investicijos į nuosavybės ir skolos vertybinius popierius perskaičiuojamos dėl:
  - o Tinkamo investicijų į nuosavybės ir skolos vertybinius popierius grupavimo pagal 9 TFAS „Finansinės priemonės“;
  - o Tinkamo paskesnio vertinimo pagal peržiūrėtą grupavimą pagal 9 TFAS „Finansinės priemonės“. Atitinkamai daromos korekcijos perkeliant pelną (nuostolius) į perkainojimo rezervą ir / ar atliekant kitas reikalingas korekcijas. Taip pat daromos korekcijos dėl tikėtinų kredito nuostolių atvaizdavimo pagal 9 TFAS „Finansinės priemonės“;
  - o Įsitikinama, kad vertybinių popierių rinkos vertė, kai jie vertinami tikrąja verte, yra nustatyta pagal Grupės apskaitos principus;
  - o Įsitikinama, kad vertybiniai popieriai, apskaitomi amortizuota savikaina, apskaitomi pagal 9 TFAS „Finansinės priemonės“ reikalavimus;
  - o Vertybinių popierių korekcijos atliekamos pagal kiekvieną atskiros grupės nario turimą vertybinių popierių poziciją.
- Paskolos (suteiktos ar pirktos) ir gautinos sumos perskaičiuojamos dėl:
  - o Tinkamo jų klasifikavimo pagal 9 TFAS „Finansinės priemonės“ (ir atitinkamai, ar teisingai vertinamos amortizuota savikaina);
  - o Tinkamo paskesnio vertinimo pagal peržiūrėtą klasifikavimą pagal 9 TFAS „Finansinės priemonės“ dėl efektyvios palūkanų normos pritaikymo;
  - o Tinkamo paskesnio vertinimo pagal peržiūrėtą klasifikavimą pagal 9 TFAS „Finansinės priemonės“ dėl tikėtinų kreditų nuostolių atvaizdavimo. Atsižvelgiant į 2017 m. liepos 13 d. Lietuvos banko valdybos 2017 m. nutarime Nr. 03-116 dėl Centrinų kredito unijų jungtinių (konsoliduotųjų) finansinių ir priežiūros ataskaitų reikalavimų aprašo patvirtinimo numatytą išimtį, 2018 m. gruodžio 31 d. atskirų Grupės narių kredito unijų tikėtinai kredito nuostoliai buvo vertinami ne pagal 9 TFAS reikalavimus, tačiau vertinami kredito unijų suteiktų paskolų vertės sumažėjimo sumą (sudarytus specialiuosius atidėjinius), išskyrus paskolų, kurioms yra sudaryti 100 proc. specialieji atidėjiniai, apskaičiuotą vadovaujantis Kredito unijų paskolų vertinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos banko valdybos 2009 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 38 „Dėl Kredito unijų paskolų vertinimo taisyklių patvirtinimo“, padidinant 10 proc. Nuo 2019 m. sausio 1 d. visos Grupės tikėtinai kredito

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

- nuostoliai yra vertinami pagal 9 TFAS „Finansinės priemonės“ reikalavimus. Grupei pilnai pradėjus taikyti 9 TFAS „Finansinės priemonės“ tikėtinų kredito nuostolių vertinimui, visas susidaręs papildomas nuostolis dėl standarto pritaikymo buvo apskaitytas pelne (nuostoliuose).
- Aukščiau išvardintos paskolų portfelio korekcijos atliekamos jungtiniu (konsoliduotu), o ne atskirų Grupės narių, mastu.
  - Ilgalaikis materialus ir nematerialus turtas perskaičiuojamas dėl:
    - Nusidėvėjimui ar amortizacijai taikomų Grupės apskaitos politikos nuostatų neatitinkančių terminų ar metodo;
    - Nustatyto, bet neapskaityto vertės sumažėjimo, jei toks būtų;
    - Klasifikavimo – peržiūrima, ar nėra reikšmingo nuomojamo turto trečioms šalims, kuris turėtų būti klasifikuojamas kaip investicinis turtas grupės finansinėse ataskaitose.
  - Už skolas perimtas turtas perskaičiuojamas peržiūrint jo vertinimo principų tinkamumą atskirose grupės narėse ir klasifikavimo tinkamumą, priklausomai nuo perimto turto pobūdžio ir tikslų;
  - Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai iš esmės nėra perskaičiuojami, jei jie yra skaičiuojami atskiroje Grupės narėje, nebent būtų nustatyta skirtumų ar jų atsirastų, atlikus kitus perskaičiavimus. Tuo atveju, jei Grupės narys neskaičiuoja atidėtojo pelno mokesčio turto ar įsipareigojimų (neskaičiavimas leidžiamas pagal Lietuvos Respublikos verslo apskaitos standartų nuostatas priklausomai nuo kredito unijos aktyvų dydžio), toks skaičiavimas atliekamas jungtinių (konsoliduotųjų) finansinių ataskaitų rengimo metu. Taip pat papildomai vertinamas vertės sumažėjimo poreikis Grupės nariuose apskaitytam ar naujai apskaičiuotam atidėtojo pelno mokesčio turtui, priklausomai nuo jo realizavimo galimybių.
  - Kito turto ir kitų įsipareigojimų perskaičiavimas atliekamas, jei nustatoma neatitikimų su Grupės apskaitos principais atskirų Grupės narių finansinėse ataskaitose (nuo 2019 m. sausio 1 d. kitam turtui taip pat vertinami tikėtinai kredito nuostoliai, jei atitinkamiems straipsniams jame taikomi 9 TFAS „Finansinės priemonės“ reikalavimai). Bet kuriuo atveju, perskaičiavimas tokiems straipsniams neatliekamas, jei sumos yra nereikšmingos ir atitinkamai perskaičiavimo įtaka būtų nereikšminga.
  - Su einamaisiais mokesčiais (iš esmės ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčiu) susiję straipsniai neperskaičiuojami.
  - Priimtų terminuotųjų indėlių ir einamųjų sąskaitų straipsniai neperskaičiuojami, jei įsitikinama, kad tinkamai kaupiamos palūkanos ir nėra kitų galimų neatitikimų.
  - Gautų paskolų straipsniai neperskaičiuojami, jei jiems tinkamai taikoma efektyvi palūkanų norma palūkanų kaupimui (ir nėra kitų priežasčių perskaičiuoti pagal galiojančių sutarčių sąlygas).
  - Sukaupytų išlaidų straipsniai (įskaitant atostogų rezervą) neperskaičiuojami, tačiau siekiama įsitikinti, kad visi reikalingi sukaupimai yra apskaityti.
  - Nuosavo kapitalo straipsniai neperskaičiuojami, tačiau įsitikinama dėl tinkamo jų atvaizdavimo Grupės finansinėse ataskaitose.
  - Palūkanų pajamų ir palūkanų išlaidų straipsniai perskaičiuojami dėl tinkamo efektyvios palūkanų normos taikymo. Perskaičiavimas atliekamas segmentuojant portfelį, jei neįmanoma įvertinti įtakos atskirai finansinei priemonei.
  - Pelnas (nuostoliai) dėl vertybinių popierių perskaičiuojami pagal aukščiau minėtą skolos ir nuosavybės vertybinių popierių perskaičiavimą.
  - Komisinių pajamos ir išlaidos iš esmės neperskaičiuojamos, tačiau peržiūrimos dėl tinkamo pripažinimo ir klasifikavimo pagal Grupės apskaitos principus.
  - Veiklos išlaidos, kitos pajamos ir išlaidos iš esmės neperskaičiuojamos, nebent toks poreikis nustatomas atskirų kredito unijų atveju, ar atsiranda atlikus kitų straipsnių perskaičiavimus.
  - Visos pajamų rūšys papildomai vertinamos, ar nereikia atlikti papildomų reikšmingų korekcijų dėl TFAS 15 Pajamos reikalavimų pritaikymo.
  - Nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojus 16 TFAS „Nuoma“ papildomai perskaičiuojamos Grupės narių nuomos išlaidos, Grupės ataskaitose atitinkamai pripažįstant naudojimo teise valdomą turtą ir susijusius įsipareigojimus (taip pat palūkanų išlaidas ir nusidėvėjimą).

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Rengiant jungtines (konsoliduotąsias) Grupės finansines ataskaitas taip pat papildomai atliekami reikšmingi apskaitiniai vertinimai Grupės mastu pagal Grupės apskaitos politiką, siekiant, kad jie būtų tinkamai apskaityti ir atskleisti Grupės finansinėse ataskaitose.

Perskaičiavimai neatliekami, jei sumos yra nereikšmingos Grupės finansinių ataskaitų mastu, ar numanoma perskaičiavimo įtaka nebūtų reikšminga (reikšmingai neiškreiptų Grupės finansinių ataskaitų). Perskaičiavimai neatliekami straipsniams, kurie eliminuojami jungimo (konsolidavimo) metu (ir todėl bet kuriuo atveju neturėtų įtakos Grupės finansinėms ataskaitoms).

Be aukščiau paminėtų perskaičiavimų, jungiant finansines ataskaitas, atliekami papildomi jungimo (konsolidavimo) įrašai, susiję su Grupės finansinių ataskaitų rengimu pagal Grupės apskaitos politiką (susiję ne su atskirų Grupės narių pateiktos finansinės informacijos perskaičiavimais, tačiau Grupės mastu atliekamais dvejybiniais įrašais ar reikšmingais apskaitiniais vertinimais pagal Grupės apskaitos politiką).

Sujungus visus panašius pagal turinį ir pobūdį Grupės narių turto, įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo straipsnius, panašias Grupės narių pajamų ir išlaidų sumas, atlikus įrašus konsolidavimo dokumente dėl tarpusavio sandorių ir balansinių likučių eliminavimų, Grupės narių finansinės informacijos perskaičiavimo ir kitų konsolidavimo įrašų Grupės mastu, sudaromos atitinkamai Grupės finansinės padėties ir bendrųjų pajamų ataskaitos. Atlikus anksčiau aprašytus veiksmus taip pat analogiškai sudaromos jungtinės (konsoliduotosios) pinigų srautų ir nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos.

### **Užsienio valiutų perskaičiavimas**

Sandoriai užsienio valiuta apskaityti pagal oficialius valiutų kursus, galiojančius keitimo dieną: pelnas ir nuostolis, atsiradęs įvykdžius šias operacijas bei perskaičiavus užsienio valiuta įvertintus piniginius turto bei įsipareigojimų likučius vietine valiuta, apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje. Metų pabaigoje likučiai užsienio valiuta perkainojami metų pabaigoje galiojusi kursu.

### **Pajamų ir sąnaudų pripažinimas**

#### *Efektyvios palūkanų normos metodo taikymas*

Palūkanų pajamos ir sąnaudos pripažįstamos, taikant efektyvios palūkanų normos (EPN) metodą. Efektyvi palūkanų norma tiksliai diskontuoja būsimus piniginių mokėjimų arba įplaukų srautus per numatomą finansinio instrumento galiojimo laikotarpį arba trumpesnį periodą (iki kito perkainavimo) iki finansinio turto arba įsipareigojimų apskaitinės vertės. EPN (ir amortizuota turto savikaina) apskaičiuojama atsižvelgiant į tarp sutarties šalių sumokėtus ar gautus mokesčius, kurie yra sudedamoji EPN, operacijų savikainos ir visų kitų premijų ar diskontų dalis.

Jei tikėtini finansinio turto pinigų srautai yra peržiūrimi dėl kitų priežasčių nei pasikeitusi kredito rizika, apskaitomas teigiamas arba neigiamas turto apskaitinės vertės pokytis bendrųjų pajamų ataskaitoje, padidinant ar sumažinant palūkanų pajamas. Toks pokytis vėliau amortizuojamas per palūkanų ir panašias pajamas per pelną (nuostolius).

#### *Palūkanų ir panašios pajamos ir sąnaudos*

Grupė apskaičiuoja palūkanų pajamas, taikydama finansinio turto EPN, išskyrus Grupės nuvertėjusį turtą, bendrajai balansinei vertei.

Grupės atveju, kai finansinis turtas tampa nuvertėjęs ir todėl yra laikomas 3 lygio (paaiškinta toliau) finansiniu turtu, Grupė apskaičiuoja palūkanų pajamas, taikydama EPN grynajai amortizuota savikaina vertinamo finansinio turto vertei. Jeigu finansinis turtas vėl tampa veiksnus ir nebėra nuvertėjęs, Grupė grįžta prie palūkanų pajamų skaičiavimo nuo bendrosios balansinės vertės.

Nusipirktam arba suteiktam dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansiniam turtui (angl. *POCI*) Grupė skaičiuoja palūkanų pajamas, apskaičiuodama dėl kredito pakoreguotą faktinių palūkanų normą ir taikydama šią normą amortizuotai finansinio turto savikainai. Dėl kredito pakoreguota faktinių palūkanų norma yra palūkanų norma, kuri pradinio pripažinimo momentu diskontuoja tikėtinus grynuosius pinigų srautus (įskaitant tikėtinus kredito nuostolius) iki tokio turto amortizuotos savikainos.

#### *Neigiamas pajamingumas*

Neigiamos palūkanos už finansinį turtą pripažįstamos palūkanų sąnaudomis, o neigiamos palūkanos už finansinius įsipareigojimus – palūkanų pajamomis.



(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Komisinių mokesčių pajamos ir sąnaudos

Komisinių mokesčių sąnaudos yra pripažįstamos, kai patiriamos. Komisinių mokesčių pajamos iš operacijų yra pripažįstamos, kai atliekama susijusi operacija, išskyrus komisinius, kurie yra efektyvios palūkanų normos sudedamoji dalis.

Kitos pajamos pagal sutartis su klientais

*15 TFAS "Pajamos pagal sutartis su klientais"*

15 TFAS nustato penkių pakopų modelį, pagal kurį yra pripažįstamos pajamos, atsirandančios iš sutarčių su klientais, ir reikalauja, kad pajamos būtų pripažįstamos suma, atspindinčia atlygį, kurį ūkio subjektas tikisi gauti už klientui parduotas prekes ar suteiktas paslaugas.

15 TFAS reikalauja, kad ūkio subjektai vertintų ir priimtų sprendimus, atsižvelgdami į visus svarbius faktus ir aplinkybes, pritaikydami kiekvieną modelio pakopą sutartims su savo klientais. Standartas taip pat apibrėžia papildomų išlaidų, susijusių su sutarties sudarymu, ir išlaidų, tiesiogiai susijusių su sutarties vykdymu, apskaitą.

Pajamos pagal sutartis su klientais

Grupė kitoms finansų įstaigoms taip pat teikia nefinansinės veiklos paslaugas – daugiausia IT palaikymo ir kitas paslaugas.

Pajamos pagal sutartis su klientais pripažįstamos, kai paslaugų kontrolė pereina klientui, ta suma, kurią Grupė tikisi gauti mainais už paslaugas. Grupė nustatė, kad kontroliuoja paslaugas prieš jas perduodama klientui, todėl Grupė veikia kaip pagrindinė pajamų sandorio šalis.

Grupė teikia savo paslaugas arba atskirai, arba kartu apjungdama į bendrą paketą. Kompleksinių paslaugų sutartys susideda iš kelių veiklos įsipareigojimų, nes pažadai suteikti kiekvieną paslaugą gali būti atskiri bei atskirai identifikuojami. Atitinkamai, Grupė paskirsto sandorio kainą, remdamasi santykinėmis atskirų paslaugų pardavimo kainomis.

Grupė svarsto, ar sutartyje yra kitų pažadų, kurie yra atskiri veiklos įsipareigojimai, ir kuriems turi būti priskirta tam tikra sandorio kainos dalis (pvz. suteiktos garantijos).

Be to, vadovybė atsižvelgia į kitų dalykų poveikį pajamų pripažinimui, tokių kaip reikšmingų finansavimo komponentų buvimas, apmokėjimą negrynaisiais pinigais ir klientui mokėtinas sumas.

Sandorio kaina priskirtina dar neįvykdytam veiklos įsipareigojimui nėra atskleista šiose finansinėse ataskaitose, nes Grupė turi teisę į atlygį iš kliento tokiai sumai, kuri teisingai atitinka klientui suteiktų paslaugų vertę iki balanso datos.

Sutarties turtas – sukauptos pajamos

Sutarties turtas yra teisė į atlygį mainais už paslaugas, kurios buvo perduotos klientui.

Jei Grupė suteikia paslaugas klientui prieš jam sumokant ar prieš mokėjimo terminą, turtas pagal sutartį yra apskaitomas ta suma, kuri yra lygi uždirbtam sąlyginiam atlygiui.

Kitos gautinos sumos

Kitos gautinos sumos atspindi Grupės teisę į uždirbtą atlygį, kuri yra besąlyginė (t. y. atlygis, be jokių išimčių, turi būti sumokamas po sutarto termino).

Sutarties įsipareigojimas – gauti išankstiniai apmokėjimai

Sutarties įsipareigojimas yra pareiga suteikti paslaugas klientui, už kurias jau buvo gautas atlygis (arba atlygio suma yra gautina). Jei klientas sumoka prieš Grupei suteikiant paslaugas, įsipareigojimas pagal sutartį pripažįstamas, kai apmokėjimas yra gautas. Įsipareigojimai pagal sutartį yra pripažįstami pajamomis, kai Grupė įvykdo sutartines prievolės.

Sutarties su klientu sudarymo arba sutarties įvykdymo išlaidos

Grupės patirtoms išlaidoms, kurios tenkina kapitalizavimo kriterijus, taikomos ilgalaikio materialiojo turto apskaitos taisyklės. Kitos išlaidos yra pripažįstamos einamojo laikotarpio sąnaudomis, nes nesitikima, kad bus susigrąžintos.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

## **Pelno mokestis**

Vadovaujantis LR pelno mokesčio įstatymu Grupės nariams taikomas 5 proc. arba 15 proc. pelno mokesčio tarifas. Lietuvos Respublikoje registruotoms įmonėms taikomas standartinis pelno mokesčio tarifas yra 15 proc. Mokestiniai veiklos nuostoliai gali būti perkeltami į ateinančius laikotarpius neribotą laikotarpį, jei įmonės veikla, dėl kurios šie nuostoliai atsirado, nėra keičiama, išskyrus tuos atvejus, kai vienetas veiklos nebetęsia dėl nuo jo nepriklausančių priežasčių. Nuostoliai dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti perkeltami neribotą laikotarpį. Nuo 2014 m. sausio 1 d. perkeltamų atskaitomų mokestinių nuostolių suma negali būti didesnė kaip 70 proc. ataskaitinių metų apmokestinamo pelno sumos, jei taikomas 15 proc. pelno mokesčio tarifas. Atidėtas pelno mokestis apskaitomas taikant įsipareigojimų metodą visiems laikiniams skirtumams, susidarantiems tarp turto ir įsipareigojimų mokestinės bazės pagrindo ir jų apskaitinės vertės finansinių ataskaitų sudarymo tikslais. Atidėtas pelno mokestis yra paskaičiuojamas naudojant mokesčio tarifus ir panaudojimo proc., galiojančius ar patvirtintus finansinės padėties ataskaitos sudarymo dieną ir kuriuos tikimasi taikyti atidėto pelno mokesčio turto realizavimo ar atidėtų mokesčių įsipareigojimų įvykdymo laikotarpiu.

Nuo 2020 m. sausio 1 d. padidintas pelno mokestis 20 proc. bus pritaikytas apmokestinamam pelnui, viršijančiam 2 mln. EUR ribą. Atsižvelgiant į atskirų Grupės narių uždirbamą pelną, Grupės subjektams ir toliau bus taikomas 5 proc. arba 15 proc. pelno mokesčio tarifas. Atitinkamai Grupės atidėtas pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimas apskaičiuojami taikant 5 proc. arba 15 proc. pelno mokesčio tarifą.

Pagrindiniai laikinieji skirtumai atsiranda dėl finansinio turto perkainavimo bei sukauptų sąnaudų. Tarifai, galiojantys ar patvirtinti finansinės padėties ataskaitos sudarymo dieną yra naudojami atidėto pelno mokesčio paskaičiavimui. Tačiau atidėtas pelno mokestis nėra apskaitomas, jeigu jis atsiranda turto ar įsipareigojimų pirminio pripažinimo ne dėl verslo sujungimo metu ir jeigu operacijos atlikimo metu neįtakoja nei apskaitos, nei apmokestinamojo pelno ar nuostolių.

Kai apskaičiuojamas bendras atidėtųjų mokesčių turtinis likutis, jis pripažįstamas finansinėse ataskaitose tik ta dalimi, kurio realizavimas, vadovybės nuomone, yra tikėtinas.

Atidėtų mokesčių turtas, tenkantis vertybinių popierių, apskaitomų tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, perkainavimui, taip pat yra apskaitomas per kitas bendrąsias pajamas.

## **Pinigai ir pinigų ekvivalentai**

Pinigai ir pinigų ekvivalentai apima sumas, kurių galiojimo trukmė yra trumpesnė nei 3 mėnesiai nuo jų įsigijimo dienos. 2019 m. ir 2018 m. gruodžio 31 d. pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro grynieji pinigai bei korespondentinės sąskaitos Lietuvos banke ir komerciniuose bankuose.

## **Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai**

Finansinė priemonė – tai bet kuri sutartis, dėl kurios pas vieną ūkio subjektą atsiranda finansinis turtas, o pas kitą – finansinis įsipareigojimas ar nuosavybės priemonė.

### Pirminio pripažinimo momentas

Finansinis turtas ir įsipareigojimai, išskyrus paskolas ir gautinas sumas iš klientų ir įsipareigojimus klientams, iš pradžių pripažįstami atsiskaitymo dieną. Paskolos ir gautinos sumos iš klientų pripažįstami, kai lėšos pervedamos į klientų sąskaitas. Įsipareigojimai klientams pripažįstami, kai lėšos pervedamos Grupei.

### Pirminis pripažinimas ir vertinimas

Finansinio turto priskyrimas atitinkamai grupei pirminio pripažinimo metu priklauso nuo sutartinių finansinio turto pinigų srautų savybių ir verslo modelio, apibrėžiančio finansinio turto valdymą. Išskyrus kitas gautinas sumas, kurios neturi reikšmingo finansavimo komponento, Grupė pirminio pripažinimo metu finansinį turtą įvertina tikrąja verte, pridėjus, kai finansinis turtas nėra apskaitomas tikrąja verte per pelną ar nuostolius, sandorio išlaidas. Kitos gautinos sumos, į kurias neįtrauktas reikšmingas finansavimo komponentas, yra vertinamos pagal 15 TFAS nustatytą sandorio kainą.

Tam, kad finansinis turtas būtų priskiriamas ir vertinamas amortizuota savikaina arba tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, pinigų srautai atsirandantys iš finansinio turto turi būti tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimai (angl. *SPPI*) nuo pagrindinės neįvykdytos sumos. Šis vertinimas vadinamas SPPI testu ir atliekamas kiekvienai finansinei priemonei.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Finansinio turto valdymo modelis nurodo kaip valdomas finansinis turtas, kad šis generuotų pinigų srautus. Verslo modelis nustato, ar pinigų srautai bus gaunami renkant sutartinius pinigų srautus, parduodant šį finansinį turtą ar naudojant abu variantus. Detaliau apie verslo modelį ir SPPI testą paaiškinta toliau.

#### Finansinio turto ir įsipareigojimų grupės

Grupė visą savo finansinį turtą grupuoja, vadovaudamasi verslo valdymo modeliu ir turto sutartinėmis sąlygomis, į vertinamą:

- amortizuota savikaina;
- tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis;
- tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais.

Grupė klasifikuoja ir vertina išvestines finansines priemones ir investicijas į kolektyvinio investavimo subjektus tikrąja verte per pelną arba nuostolius. Grupė gali priskirti ir kitas finansines priemones prie vertinamų tikrąja verte per pelną arba nuostolius, jei taip iš esmės sumažinami vertinimo ar pripažinimo neatitikimai (kitaip vadinami apskaitos neatitikimais).

Finansiniai įsipareigojimai, išskyrus paskolų įsipareigojimus ir finansines garantijas, yra vertinami amortizuota savikaina arba tikrąja verte per pelną arba nuostolius, kai jie yra išvestinės finansinės priemonės arba laikomi prekybai, arba yra priskirti vertinamiems tikrąja verte.

#### Gautinos sumos iš kredito įstaigų, suteiktos paskolos ir gautinos sumos iš kitų klientų, finansinės investicijos vertinamos amortizuota savikaina

Grupė vertina paskolas ir gautinas sumas iš kredito įstaigų, paskolas ir gautinas sumas iš kitų klientų ir kitas finansines investicijas amortizuota savikaina, tik jei tenkinamos abi šios sąlygos:

- finansinis turtas laikomas pagal verslo valdymo modelį, kurio tikslas - laikyti finansinį turtą siekiant surinkti sutartyje numatytus pinigų srautus; ir
- dėl sutartinių finansinio turto sąlygų nustatytomis datomis gali atsirasti tik pinigų srautai, kurie yra pagrindinės sumos ir pagrindinės neįvykdytos sumos palūkanų mokėjimai.

#### Verslo valdymo modelio įvertinimas

Grupė nustato savo verslo modelį tokiu lygiu, kuris geriausiai atspindi tai, kaip ji valdo finansinio turto grupes, siekdama savo verslo tikslų. Grupės verslo modelis nėra vertinamas pagal atskirus instrumentus, bet aukštesniu, t. y. agreguotu portfelių lygmeniu ir yra pagrįstas tokiais veiksniais kaip:

- a) kaip vertinami verslo valdymo modelio rezultatai ir pagal jį laikomas finansinis turtas, kaip apie juos pranešama vadovybei;
- b) rizika, turinti įtakos verslo modelio rezultatams (ir pagal tą verslo modelį laikomam finansiniam turtui), pirmiausia, kaip ta rizika valdoma; ir
- c) kaip atlyginama verslo valdytojams (pvz., kuo – valdomo turto tikrąja verte ar surinktais sutartyje numatytais pinigų srautais – grindžiamas atlyginimas);
- d) tikėtinas pardavimų dažnumas, vertė ir laikas taip pat yra svarbūs vertinimo aspektai.

Verslo valdymo modelio vertinimas grindžiamas pagrįstai tikėtiniais scenarijais, neatsižvelgiant į „blogiausio atvejo“ ar „streso atvejo“ scenarijus. Jei pinigų srautai po pirminio pripažinimo yra realizuojami kitaip nei Grupės pradiniai lūkesčiai, Grupė nekeičia likusio finansinio turto tame verslo modelyje klasifikavimo, bet atsižvelgia į tokią informaciją vertindama naujai suteiktą ar naujai įsigytą finansinį turtą.

#### SPPI (angl. solely payments of principal and interest) testas

Antruoju savo grupavimo proceso etapu Grupė įvertina finansinio turto sutartines sąlygas, kad nustatytų, ar jie atitinka SPPI testą. Tam, kad finansinis turtas būtų priskiriamas ir vertinamas amortizuota savikaina arba tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, pinigų srautai atsirandantys iš finansinio turto turi būti tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimai (SPPI) nuo pagrindinės neįvykdytos sumos. Šis vertinimas vadinamas SPPI testu ir atliekamas kiekvienai finansinei priemonei.

Pagrindinė suma yra finansinio turto tikroji vertė pirminio pripažinimo metu. Palūkanas sudaro atlygis už pinigų laiko vertę, su pagrindine nepadengtąja suma susijusią kredito riziką tam tikru laikotarpiu ir už kitą pagrindinę skolinimo riziką ir sąnaudas, taip pat pelno maržą.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Dėl sutartinių sąlygų, kuriomis priisiimama didesnė nei *de minimis* rizika arba dėl kurių atsiranda sutartinių pinigų srautų, nesusijusių su pagrindinės sumos ir pagrindinės nepadengtosios sumos palūkanų mokėjimais, finansinis turtas turi būti vertinamas tikrąja verte per pelną arba nuostolius.

#### Išvestinės finansinės priemonės

Išvestinės finansinės priemonės pradžioje pripažįstamos tikrąja verte sutarties dėl išvestinės priemonės sudarymo dieną, o vėliau iš naujo vertinamos tikrąja verte. Tikrosios vertės nustatomos remiantis rinkoje stebimais duomenimis ir taikant vertinimo modelius. Visos išvestinės finansinės priemonės klasifikuojamos kaip turtas, jeigu jų tikroji vertė yra teigiama, ir kaip įsipareigojimai, jeigu jų tikroji vertė yra neigiama.

Tam tikros išvestinės priemonės, įterptos į kitas finansines priemones, pavyzdžiui, palūkanų normos žemutinės ir / ar viršutinės ribos nustatymo galimybė gaunant ar suteikiant paskolą, yra laikomos atskiromis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, jeigu jų ekonominės savybės ir rizika nėra glaudžiai susijusios su pagrindinės išvestinės finansinės priemonės sutarties ekonominėmis savybėmis ir rizika ir pagrindinės finansinės priemonės sutartis nėra vertinama tikrąja verte per pelną (nuostolius). Šios įterptosios išvestinės finansinės priemonės apskaitomos atskirai tikrąja verte, o tikrosios vertės pasikeitimai pripažįstami pelne (nuostoliuose).

Pirminio išvestinės priemonės atskyrimo metu atitinkama suma kredituojamas gautos ir arba suteiktos paskolos likutis ir ji tampa paskolos apskaičiuotosios palūkanų normos dalimi, o įterptoji išvestinė priemonė finansinių ataskaitų dieną apskaitoma atskirai tikrąja verte, o tikrosios vertės pasikeitimai pripažįstami pelne (nuostolyje).

Grupė apskaito išvestines finansines priemones, jas atskirdama nuo pagrindinės sutarties, įterptas į finansinius įsipareigojimus ir nefinansines pagrindines sutartis. Finansinis turtas, neišskiriant įterptinės išvestinės finansinės priemonės, klasifikuojamas pagal verslo valdymo modelio ir SPPI vertinimą kaip nurodyta aukščiau.

#### Skolos finansinės priemonės, apskaitomos tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas

Grupė taiko turto grupę pagal 9 TFAS - skolos finansinių priemonių, vertinamų tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas per kitas bendrąsias pajamas, kai tenkinamos abi šios sąlygos:

- Priemonė laikoma pagal verslo modelį, kurio tikslas yra pasiekiamas, tiek renkant sutartinius pinigų srautus, tiek ir parduodant finansinį turtą;
- Finansinio turto sutartinės sąlygos atitinka SPPI testą.

Vėliau finansiniai instrumentai, apskaitomi tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, yra vertinami tikrąja verte, o pelnas ar nuostoliai atsirandantys dėl tikrosios vertės pokyčių pripažįstami kitose bendrosiose pajamose. Palūkanų pajamos ir pelnas (nuostoliai) iš valiutos kurso pasikeitimo pripažįstami per pelną (nuostolius) taip pat, kaip ir finansinio turto, vertinamo amortizuota savikaina, atveju. Skolos priemonių, vertinamų tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, tikėtinų kredito nuostolių vertinimo principai pateikiami toliau. Kai Grupė turi daugiau negu vieną investiciją į tą patį vertybinį popierių, laikoma, kad pirmiau realizuojama anksčiau įsigyta investicija. Nutraukus šių skolos priemonių pripažinimą sukauptas pelnas ar nuostoliai anksčiau pripažinti per kitas bendrąsias pajamas, perklasifikuojami į pelną (nuostolius).

#### Finansiniai įsipareigojimai

Skolintos lėšos iš pradžių pripažįstamos tikrąja verte, kurią sudaro grynoji gautų lėšų suma, atskaičiavus sandoriui sudaryti patirtas sąnaudas. Vėliau skolintos lėšos apskaitomos amortizuota savikaina, kuri skaičiuojama atsižvelgiant į visas nuolaidas ar premijas, ir sąnaudas, kurios yra sudėtinė efektyvios palūkanų normos dalis. Skolintos lėšos pripažįstamos atsiskaitymo momentu.

#### Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai, apskaitomi tikrąja verte per pelną ar nuostolius

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai šioje kategorijoje yra tie, kurie nėra skirti prekybai ir buvo vadovybės priskirti apskaityti per pelną ar nuostolius pirminio pripažinimo metu arba privalomai vertinami tikrąja verte pagal 9 TFAS. Vadovybė gali priskirti priemonę į apskaitomą per pelną ar nuostolius pradinio pripažinimo metu tik, kai įvykdomas vienas iš toliau nurodytų kriterijų. Toks priskyrimas nustatomas atskirų instrumentų lygmeniu:

- priskyrimas pašalina arba žymiai sumažina vertinimo ar pripažinimo neatitikimą, kuris kitu atveju atsirastų vertinant turtą ar įsipareigojimus arba pripažįstant jų pelną ar nuostolius kitu būdu;

arba

- įsipareigojimai yra finansinių įsipareigojimų grupės, kurie yra valdomi ir jų rezultatai vertinami tikrąja verte, remiantis dokumentais pagrįsta rizikos valdymo ar investavimo strategija;

arba

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

• įsipareigojimai, kuriuose yra vienas ar daugiau įterptųjų išvestinių finansinių priemonių, išskyrus atvejus, kai jie iš esmės nekeičia pinigų srautų, kylančių iš sutartinių įsipareigojimų, arba be gilesnės analizės tampa aišku, kad panašios priemonės atveju įterptinės išvestinės finansinės priemonės (priemonių) atskyrimas nuo pagrindinės sutarties yra negalimas.

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai vertinami tikrąja verte per pelną ar nuostolius apskaitomi finansinės padėties ataskaitoje tikrąja verte. Tikrosios vertės pokyčiai apskaitomi pelne (nuostoliuose), išskyrus įsipareigojimų, priskirtų vertinamiems tikrąja verte per pelną (nuostolius), tikrosios vertės pokyčius dėl pasikeitusios Grupės kredito rizikos. Tokie pokyčiai apskaitomi per kitas bendrąsias pajamas ir vėliau nėra perklasifikuojami į pelną ar nuostolius. Palūkanos, uždirbtos ar patiriamos dėl priemonių priskirtų vertinti tikrąja verte per pelną ar nuostolius, yra kaupiamos ir pripažįstamos atitinkamai palūkanų pajamomis arba palūkanų sąnaudomis, taikant efektyviąją palūkanų normą ir atsižvelgiant į visas nuolaidas/ premijas ir 9 TFAS reikalavimus tenkinančias sandorio išlaidas, kurios yra neatsiejama priemonės dalis. Palūkanos, gautos už turtą, kurį privaloma vertinti tikrąja verte per pelną ar nuostolius, yra apskaitomos taikant sutartines palūkanas. Dividendų pajamos iš nuosavybės priemonių, vertinamų tikrąja verte per pelną ar nuostolius, yra apskaitomos pajamose, kai įgyjama teisė į dividendus.

Grupė suteikia kreditavimo įsipareigojimus. Kreditavimo įsipareigojimai yra įsipareigojimai, pagal kuriuos Grupė privalo suteikti klientui paskolą iš anksto nustatytais sąlygomis.

Kreditavimo įsipareigojimų nominali sutartinė vertė, kai paskola, dėl kurios buvo susitarta suteikti, atitinka rinkos sąlygas, nėra įtraukiama į finansinės padėties ataskaitą.

#### Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų perklasifikavimas

Grupė neperklasifikuoja finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų po jų pirminio pripažinimo, išskyrus išskirtines aplinkybes, kuriomis Grupė įsigyja, realizuoja ar nutraukia tam tikrą verslo dalį. Finansiniai įsipareigojimai niekada neperklasifikuojami.

#### Finansinio turto ir įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

##### *a) Pripažinimo nutraukimas dėl esminio sąlygų pakeitimo*

Grupė nutraukia finansinio turto, pvz., klientui suteiktos paskolos, pripažinimą, kai sąlygos buvo persvarstytos tiek, kad ji iš esmės tampa nauja paskola, o skirtumas pripažįstamas pripažinimo nutraukimo pelnu ar nuostoliu tai daliai, kuriai nebuvo apskaityti nuostoliai dėl vertės sumažėjimo. Naujai pripažintos paskolos klasifikuojamos kaip 1 lygio (paaiškinama toliau) paskolos tikėtinų kredito nuostolių vertinimo tikslais, nebent naujoji paskola būtų laikoma suteiktu dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansiniu turtu (angl. *POCI*).

Vertindama, ar nutraukti suteiktos paskolos pripažinimą, be kita ko, Grupė svarsto šiuos veiksnius:

- paskolos valiutos pasikeitimas;
- nuosavybės požymių atsiradimas;
- sandorio šalies pasikeitimas;
- ar pakeitimas yra toks, kad priemonė nebeatitiktų SPPI testo kriterijų.

Jei dėl pakeitimo reikšmingai nepasikeičia pinigų srautai, toks pakeitimas nereiškia turto pripažinimo nutraukimo. Remiantis pinigų srautų, diskontuotų pagal pradinę EPN, pasikeitimu, Grupė apskaito pakeitimo pelną ar nuostolius iki sumos, kuriai nėra apskaityti nuostoliai dėl vertės sumažėjimo.

##### *b) Pripažinimo nutraukimas dėl kitų priežasčių nei esminis sąlygų pakeitimas*

#### *Finansinis turtas*

Finansinio turto (arba, kai taikytina, finansinio turto dalies arba panašaus finansinio turto grupės dalies) pripažinimas yra nutraukiamas (t. y. jis yra pašalinamas iš Grupės finansinės padėties ataskaitos), kai:

- baigiasi sutartyje numatytų teisių į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas; arba
- Grupė perleidžia sutartyje numatytas teises gauti finansinio turto pinigų srautus; arba prisiima prievolę be reikšmingo uždelsimo sumokėti visus gautus pinigų srautus trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį ir

a) Grupė perleidžia iš esmės visą su perduoto finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą; arba

b) Grupė nei perleidžia, nei neišlaiko iš esmės visos su finansinio turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos, bet perleidžia šio finansinio turto kontrolę.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Kai Grupė perleidžia sutartyje numatytas teises gauti finansinio turto pinigų srautą arba sudaro perleidimo sutartį su trečiaja šalimi, yra vertinama, ar ir kokia apimtimi, Grupė išlaiko su šio finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą. Kai Grupė nei perleidžia, nei neišlaiko iš esmės visos su finansinio turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir neperleidžia turto kontrolės, turtas yra ir toliau pripažįstamas ta dalimi, su kuria Grupė yra vis dar susijusi. Šiuo atveju Grupė taip pat pripažįsta susijusį įsipareigojimą. Perleistas turtas ir su juo susijęs įsipareigojimas yra vertinami remiantis teisėmis ir įsipareigojimais, kuriuos Grupė išlaikė.

Kai su Grupe susijęs perduotas turtas tampa garantija, toliau kontroliuojama dalis vertinama mažesniąja suma iš apskaitinės turto vertės, ir didžiausios numanomos sumos, kurią Grupei gali tekti sumokėti (garantijos suma).

#### *Finansiniai įsipareigojimai*

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojamas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojiui, bet iš esmės kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų balansinių verčių pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

#### **Finansinio turto vertės sumažėjimas**

##### *Tikėtinų kredito nuostolių (arba TKN) vertinimo principų apžvalga*

Grupės taikomas metodas nuo 2019 m. sausio 1 d. (LCKU, kaip atskiros Grupės narės, taikytas metodas nuo 2018 m. sausio 1 d.):

Nuo 2018 m. sausio 1 d. LCKU (nuo 2019 m. sausio 1 d. visi Grupės nariai) apskaitė visų paskolų ir kitų skolos finansinių priemonių, įskaitant kreditavimo įsipareigojimus, kurios nėra vertinamos tikrąja verte per pelną ar nuostolius, tikėtinus kredito nuostolius (toliau – finansinės priemonės). Pagal 9 TFAS tikėtini kredito nuostoliai nėra vertinami nuosavybės priemonėmis. Tikėtini kredito nuostoliai kreditavimo įsipareigojimams ir garantijoms yra apskaitomi kaip atidėjiniai.

Tikėtinų kredito nuostolių metodas yra pagrįstas kreditų nuostoliais, kurių tikimasi, kad atsiras per visą turto galiojimo laiką (tikėtinus kredito nuostolius turto galiojimo laikotarpiu), išskyrus atvejus, kai nuo finansinio turto pripažinimo momento kredito rizika nėra padidėjusi ir tokiu atveju vertinami 12 mėnesių tikėtini kredito nuostoliai.

12 mėnesių tikėtini kredito nuostoliai yra viso galiojimo laikotarpio tikėtinų kredito nuostolių dalis, kuri atspindi tikėtinus kredito nuostolius, kurie atsiranda dėl įsipareigojimų neįvykdymo įvykių, susijusių su finansine priemone ir kurie yra galimi per 12 mėnesių nuo ataskaitinės datos.

Tiek 12 mėnesių, tiek ir galiojimo laikotarpio tikėtini kredito nuostoliai yra skaičiuojami individualiai arba kolektyviai, priklausomai nuo finansinių priemonių portfelio pobūdžio. Kolektyviniu pagrindu vertinamo finansinio turto grupavimo principai paaiškinti toliau.

Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje vertinama, ar finansinės priemonės kredito rizika nuo pradinio pripažinimo reikšmingai padidėjo, atsižvelgiant į įsipareigojimų neįvykdymo rizikos pasikeitimą per likusį finansinės priemonės laikotarpį. Šio proceso metu Grupė savo paskolas suskirsto į 1 lygio, 2 lygio ir 3 lygio paskolas ir nusipirktą ar suteiktą dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansinį turtą (POCI), kaip aprašyta žemiau:

- 1 lygis: Kai paskolos pirmą kartą pripažįstamos, Grupė pripažįsta 12 mėnesių tikėtinus kredito nuostolius. 1 lygio paskolos taip pat apima paskolas, kurių kredito rizika pagerėjo ir atitinkamai jos buvo perklasifikuotos iš 2 lygio.
- 2 lygis: Kai paskolos kredito rizika po pradinio pripažinimo momento reikšmingai padidėjo, Grupė prisipažįsta paskolos galiojimo laikotarpio tikėtinus kredito nuostolius. 2 lygio paskolos taip pat apima paskolas, kurių kredito rizika pagerėjo ir paskola buvo perklasifikuota iš 3 lygio.
- 3 lygis: paskolos, kurios laikomos nuvertėjusiomis paskolomis. Grupė prisipažįsta galiojimo laikotarpio tikėtinus kredito nuostolius.
- POCI: įsigytas ar suteiktas dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansinis turtas yra finansinis turtas, kuris yra nuvertėjęs pradinio pripažinimo metu. POCI turtas yra apskaitomas tikrąja verte pirminio pripažinimo metu ir palūkanų pajamos vėliau pripažįstamos pagal kredito pakoreguotą efektyviąją palūkanų normą. Tikėtini kredito nuostoliai yra apskaitomi tik tiek, kiek pasikeičia tikėtini kredito nuostoliai po pirminio pripažinimo.

Finansinio turto, dėl kurio Grupė neturi pagrįstų lūkesčių atgauti visą turtą ar jo dalį, bendroji dalis yra sumažinama. Tai yra laikoma finansinio turto (daliniu) pripažinimo nutraukimu.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

#### Tikėtinų kredito nuostolių skaičiavimas

Grupė apskaičiuoja tikėtinus kredito nuostolius, remdamasi tikimybėmis įvertintais scenarijais, kad būtų galima įvertinti numatomus grynuosius pinigų srautų trūkumus, diskontuotus apytiksle EPN. Pinigų srautų trūkumas yra skirtumas tarp pinigų srautų, kurie turėtų būti sumokėti Grupei pagal sutartį, ir pinigų srautus, kuriuos Grupė tikisi gauti.

Pagrindiniai naudojami elementai, skaičiuojant tikėtinus kredito nuostolius, yra šie:

- PD (angl. *probability of default*) – kreditinių įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė.
- EAD (angl. *exposure at default*) - skolinimo pozicijos dydis įsipareigojimų neįvykdymo momentu (pagrindinė kredito dalis ir sukauptos palūkanos).
- LGD (angl. *loss given default*) – kreditinių įsipareigojimų neįvykdymo sąlygotas nuostolis, apskaičiuotas Grupės istoriniais 2009-2018 metų duomenimis. Jis pagrįstas sutartinių pinigų srautų skirtumu nuo to, kiek skoliniojas tikisi gauti, įskaitant bet kokio užstato realizavimą.

Apskaičiuodama tikėtinus kredito nuostolius, Grupė atsižvelgia į tris scenarijus:

- ekonominio nuosmukio scenarijus (pesimistinis) – prognozuojami nepalankūs makroekonominiai pokyčiai, neigiamai paveikiantys skolininkų galimybes vykdyti kreditinius įsipareigojimus;
- labiausiai tikėtinas – daroma prielaida, kad ateities makroekonominiai pokyčiai atitiks Lietuvos Banko skelbiamas naujausias ekonomines prognozes;
- optimistinis – daroma prielaida, kad teigiami makroekonominiai pokyčiai bus aukštesni nei Lietuvos Banko skelbiamos naujausios ekonominės prognozės.

Scenarijams taikomi svoriai yra atitinkamai 15%, 70% ir 15%. Scenarijų svoriai keičiami priklausomai nuo makroekonominės prognozės. Kiekvienas iš šių scenarijų yra susijęs su skirtingais PD ir LGD. Išskyrus atnaujinamojo kredito priemones, maksimalus laikotarpis, kuriuo nustatomi kredito nuostoliai, yra finansinės priemonės sutartinis (galiojimo) laikotarpis, nebent Grupė turi teisėtą teisę jį atgauti anksčiau.

Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ir atstatymo yra apskaitomi ir atskleidžiami atskirai nuo pakeitimo pelno ar nuostolių, kurie yra apskaitomi kaip finansinio turto bendrosios balansinės vertės koregavimas.

#### Individualus ir kolektyvinis vertinimas

Grupės skolinimo pozicijos gali būti vertinamos individualiai arba kolektyviai:

- individualus TKN vertinimas – tikėtinų kredito nuostolių vertinimo metodas, kai skolinimo pozicijai TKN nustatomi individualiai, pagal numatytus scenarijus sudarytus tikėtinus kredito grąžinimo grafikus ir jų tikimybes;
- kolektyvus TKN vertinimas – tikėtinų kredito nuostolių vertinimo metodas, kai finansinių priemonių TKN nustatomi pagal bendrai skolininkų segmentui (skolinimo pozicijų atveju) arba homogeninės grupės pogrupiui (skolos VP atveju), kuriam priskirta finansinė priemonė, nustatytus atitinkamus PD, LGD ir EAD parametrus ( $TKN = EAD \times PD \times LGD$ , vertinant pagal skirtingus scenarijus ir jų svorius).

Skolos vertybinių popierių TKN nustatomi pagal oficialiai skelbiamus Moody's (ar kitų viešai prieinamus ir patikimus duomenis skelbiančių institucijų) PD ir LGD (ar tiesiog atgavimo koeficientų) duomenis.

Individualus vertinimas bendru atveju taikomas reikšmingoms skolinimo pozicijoms (kurios viršija 1,5-2 proc. perskaičiuoto priežiūrinių tikslais Grupės kapitalo) ir visoms skolinimo pozicijoms kitoms kredito įstaigoms.

#### Skolos priemonių vertinamų tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas tikėtinų kredito nuostolių apskaita

Tikėtini kredito nuostoliai skolos priemonėms, vertinamoms tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas nesumažina šių finansinių priemonių apskaitinės vertės finansinės padėties ataskaitoje, kuri išlieka įvertinta tikrąja verte. Vietoj to, suma, lygi nuostoliams, kurie atsirastų, jei turtas būtų įvertintas amortizuota savikaina, pripažįstama per kitas bendrąsias pajamas kaip sukauptas vertės sumažėjimas, tuo pačiu atitinkamą sumą apskaitant per pelną (nuostolius). Sukaupti nuostoliai, pripažinti per kitas bendrąsias pajamas, yra perklasifikuojami į pelną (nuostolius) turto pripažinimo nutraukimo metu.

#### Nusipirkto ar suteikto dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansinio turto (POCI) tikėtinų kredito nuostolių apskaita

POCI finansiniam turtui Grupė pripažįsta sukauptus tikėtinų kredito nuostolių pokyčius nuo pradinio vertės sumažėjimo pripažinimo.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

### Atnaujinamojo kredito priemonės

Grupės produktų pasiūla apima tokias atnaujinamojo kredito priemones kaip kredito linijos. Grupė skaičiuoja tikėtinus kredito nuostolius per laikotarpį, kuris atspindi Grupės lūkesčius dėl klientų elgesio, jų įsipareigojimų neįvykdymo tikimybę ir būsimą Grupės riziką mažinančias priemones, kurios galėtų apimti atnaujinamojo kredito priemonių limitų sumažinimą arba atšaukimą. Remiantis ankstesne patirtimi ir Grupės lūkesčiais, laikotarpiai, per kuriuos Grupė apskaičiuoja šių produktų tikėtinų kredito nuostolių parametrus, yra tokie patys kaip ir kitoms priemonėms.

Atliekamas nuolatinis vertinimas, ar atnaujinamojo kredito priemonių kredito rizika reikšmingai padidėjo. Palūkanų norma, naudojama tikėtinų kredito nuostolių diskontavimui, apskaičiuojama pagal vidutinę efektyvią palūkanų normą, kuri, kaip tikimasi, bus taikoma per numatomą atnaujinamojo kredito priemonių galiojimo laikotarpį. Tikėtinų kredito nuostolių apskaičiavimas, įskaitant numatomo galiojimo laikotarpio ir diskonto normos apskaičiavimą, dažniausiai atliekamas individualiu pagrindu, atsižvelgiant į tai, kad Grupės atveju, tai daugiausia yra kredito linijos, suteiktos kitoms kredito įstaigoms.

### Į ateitį orientuota informacija

Savo tikėtinų kredito nuostolių modeliuose Grupė remiasi įvairiapuse informacija, įskaitant ir į ateitį orientuota informacija, tokia kaip bendrojo vidaus produkto (BVP) augimas ir nedarbo lygis. Istorinių 2009 - 2018 m. Grupės skolininkų segmentų PD yra koreguojami metinių BVP pokyčių/ nedarbo lygio pokyčių duomenų pagrindu (sudarytos lygtys, kurios naudojamos tolimesniam PD prognozavimui).

Grupė kiekvieną ketvirtį seka faktinius nedarbo lygio ir BVP pokyčių rodiklius bei Lietuvos banko prognozes ir vertina jų pokyčių įtaką atitinkamų skolininkų segmentų kreditingumui. Tęstinis nedarbo lygio augimas ir/ ar neišsprendžiamas BVP pokytis, viršijantis Grupės nusistatytas ribines vertes, yra laikomas išankstiniu galimo skolininkų kreditingumo blogėjimo signalu. Nedarbo lygiui ir/ ar BVP pokyčiui viršijus ribines vertes, koreguojami scenarijų svoriai bei prognozinės PD struktūros.

Grupės narių (išskyrus LCKU) taikytas metodas iki 2018 m. gruodžio 31 d.:

Kaip nurodyta aukščiau, dėl tikėtinų kredito nuostolių vertinimo, kitų Grupės narių atžvilgiu iki 2018 m. gruodžio 31 d. buvo taikoma išimtis: pagal 2017 m. liepos 13 d. Lietuvos banko valdybos 2017 m. nutarime Nr. 03-116 dėl Centrinų kredito unijų jungtinių (konsoliduotųjų) finansinių ir priežiūros ataskaitų reikalavimų aprašo patvirtinimo numatytą išimtį, 2018 m. gruodžio 31 d. atskirų Grupės narių kredito unijų tikėtini kredito nuostoliai vertinami ne pagal 9 TFAS reikalavimus, tačiau vertinami kredito unijų suteiktų paskolų vertės sumažėjimo sumą (sudarytus specialiuosius atidėjinius), išskyrus paskolų, kurioms yra sudaryti 100 proc. specialieji atidėjiniai, apskaičiuotą vadovaujantis Kredito unijų paskolų vertinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos banko valdybos 2009 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 38 „Dėl Kredito unijų paskolų vertinimo taisyklių patvirtinimo“, padidinant 10 proc.

Kredito unijų paskolos yra vertinamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, Lietuvos Banko valdybos nutarimais, kredito unijos paskolų vertinimo taisyklėmis, kredito unijos finansinės skolininko būklės vertinimo tvarka ir Verslo apskaitos standartais.

Paskolos vertinamos ne rečiau kaip kartą per mėnesį. Kredito unija paskolų vertinimo metu nustato, ar nebuvo nuostolio įvykių ir ar paskolos vertė nesumažėjo. Atsižvelgus į vertinimo rezultatus, paskola priskiriama atitinkamai paskolų rizikos grupei.

Paskolos, įvertinus riziką, grupuojamos į penkias grupes. Atsižvelgus į paskolos rizikos grupę, kredito unijos valdybos patvirtinti ir finansinėse ataskaitose taikyti tikėtini paskolos apskaitinės vertės dalies sumažėjimo dydžiai pateikti lentelėje:

| <b>Paskolų rizikos grupė</b>         | <b>Apskaitinės vertės sumažėjimo dydis proc.</b> |
|--------------------------------------|--------------------------------------------------|
| standartinė (1 rizikos grupė)        | 0                                                |
| galimos rizikos (2 rizikos grupė)    | 5                                                |
| padidintos rizikos (3 rizikos grupė) | 25                                               |
| abejotina (4 rizikos grupė)          | 50                                               |
| nuostolinga (5 rizikos grupė)        | 100                                              |

Paskolų vertės sumažėjimas skaičiuojamas atsižvelgiant į paskolų rizikos grupę (tikėtiną atgauti paskolos apskaitinės vertės dalį) ir užtikrinimo priemonę (užtikrinimo priemonės pinigų srautą). Apskaičiuojant užtikrinimo priemonės pinigų srautą taikoma diskonto norma.



(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Nuo 2019 m. sausio 1 d. pritaikius 9 TFAS visos Grupės mastu, paskolos pagal paskolų rizikos grupes yra priskiriamos atitinkamai 1, 2 ar 3 lygiams pagal 9 TFAS. Visiems fiksuojamiems nuostolio įvykiams yra taikomi stebėsenos laikotarpiai ir tik jiems pasibaigus (skolininkui tinkamai įvykdžius tam tikras numatytas sąlygas), gali būti gerinama susijusios paskolos rizikos grupė (keistis priskirtas lygis).

Grupės taikomi principai 2018 m. ir 2019 m.:

#### Užtikrinimo priemonių vertinimas

Siekdama sumažinti finansinio turto kredito riziką, Grupė siekia, kai tik įmanoma, naudoti užtikrinimo priemones. Užtikrinimo priemonės gali būti įvairios, tokios kaip pinigai, vertybiniai popieriai, akredityvai / garantijos, nekilnojamasis turtas, gautinos sumos, atsargos, kitas nefinansinis turtas ir pan.

Užtikrinimo priemonė (nebent ji būtų perimta) nėra apskaitoma Grupės finansinės padėties ataskaitoje, tačiau užtikrinimo priemonės tikroji vertė turi įtakos tikėtinų kredito nuostolių apskaičiavimui TKN vertinimo atveju. Paprastai užtikrinimo priemonių tikroji vertė vertinama paskolos suteikimo metu ir vėliau reguliariai pakartotinai pervertinama. Išsami informacija apie įvairias Grupės turimas užtikrinimo priemones pateikiama Kredito rizikos valdymo dalyje toliau.

Kai tik įmanoma, Grupė naudoja aktyvios rinkos duomenis, kad įvertintų finansinį turtą, laikomą užtikrinimo priemone. Kitas finansinis turtas, neturintis lengvai nustatomų rinkos verčių, vertinamas naudojant modelius. Nefinansinės užtikrinimo priemonės, pavyzdžiui, nekilnojamasis turtas, vertinamas remiantis trečiųjų šalių, pvz. turto vertintojų, duomenimis, vidiniais Grupės vertinimais arba remiantis būsto kainų indeksais.

#### Už skolas perimtas turtas

Grupė nustato, ar perimtą turtą galima geriausiai panaudoti savo veiklos tikslams, ar jis turėtų būti parduodamas. Turtas, kuris gali būti panaudojamas savo veiklai, perkeliamas į atitinkamą turto grupę mažesniąja iš turto perėmimo vertės ar apskaitinės turtu užtikrintos finansinės priemonės vertės. Turtas, kurį numatoma parduoti, yra perkeliamas į turto, skirtą pardavimui kategoriją, ir vertinamas tikrąja verte (jei finansinis turtas) arba tikrąja verte, atėmus pardavimo sandorio išlaidas (jei nefinansinis turtas). Turtas taip pat gali būti apskaitomas kaip investicinis turtas ar atsargos, jei atitinkamai atitinka investicinio turto ar atsargų apibrėžimus.

#### Nurašytas finansinis turtas

Finansinis turtas yra nurašomas arba iš dalies, arba visas tik tada, kai Grupė nebesitiki atgauti jokių su turtu susijusių sumų ir atitinkamai nebevykdo turto išieškojimo veiksmų. Jei nurašoma suma yra didesnė už sukauptą tikėtinų kredito nuostolių sumą, skirtumas laikomas papildomu vertės sumažėjimu nuo bendros balansinės vertės. Bet kokie vėlesni nurašyto finansinio turto atgavimai yra apskaitomi kaip kreditiniai įrašai vertės sumažėjimo sąnaudose bendrųjų pajamų ataskaitoje.

#### Pertvarkytos ir restruktūrizuotos paskolos

Kartais Grupė, reaguodama į skolininko finansinius sunkumus, neperima užtikrinimo priemonių ar kitais būdais jų nerealizuoja, tačiau suteikia nuolaidas ar pakeičia pradines paskolų sutarčių sąlygas.

Grupė laiko paskolą restruktūrizuota, kai tokie pakeitimai yra atliekami dėl dabartinių ar tikėtinų skolininko finansinių sunkumų, ir Grupė nebūtų atlikusi tokių pakeitimų, jei skolininkas būtų finansiškai pajėgus. Veiksniai, rodantys finansinius sunkumus, apima įsipareigojimų nevykdymą arba reikšmingus kitus Kredito rizikos skyriaus pastebėjimus skolininko atžvilgiu. Restruktūrizavimas gali apimti mokėjimo termino pratęsimą ir naujas paskolos sutarties sąlygas. Grupės politika yra tinkamai stebėti visas restruktūrizuotas paskolas, kad būtų užtikrinta, jog ateiityje mokėjimai ir toliau bus vykdomi.

Sprendimai dėl pripažinimo nutraukimo ir klasifikavimas tarp 2 ir 3 lygių nustatomi kiekvienu konkrečiu atveju atskirai. Jei šių procedūrų metu nustatomi nuostoliai, susiję su paskola, tokia paskola yra laikoma nuvertėjusia 3 lygio restruktūrizuota paskola, kol nėra atgauti visi jos pinigų srautai arba paskola nurašoma. Kai paskola buvo persvarstyta arba pakeista, bet nenutrauktas jos pripažinimas, Grupė taip pat pakartotinai įvertina, ar reikšmingai padidėjo kredito rizika. Grupė taip pat svarsto, ar tokia paskola turi būti klasifikuojama kaip 3 lygio finansinis turtas. Jei paskola buvo pertvarkyta, ji tokia išlieka visą 12 mėnesių trukmės stebėsenos laikotarpį, per kurį skolininkas turi įvykdyti tam tikras sąlygas, kad būtų perkeltas į žemesnės rizikos lygį. Jei paskolos sutarties sąlygų pakeitimai yra reikšmingi, paskolos pripažinimas nutraukiamas, kaip buvo paaiškinta aukščiau. Grupės narės, išskyrus LCKU, šios pastraipos nuostatus pagal 9 TFAS taiko nuo 2019 m. sausio 1 d.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

### **Materialusis ilgalaikis turtas**

Materialusis ilgalaikis turtas apskaitomas įsigijimo verte, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo ir vertės sumažėjimo suma. Nusidėvėjimo sąnaudos pripažįstamos lygiomis dalimis kas mėnesį, kurį turtas pradėdamas naudoti, atsižvelgiant į naudingą turto tarnavimo laiką, išskyrus atvejus, kai nusidėvėjimo sąnaudos įtraukiamos į kito turto pasigaminimo savikainą. Materialusis turtas amortizuojamas tiesiniu būdu. Turto naudojimo laikotarpiai yra tokie: pastatai – 25 metai, lengvieji automobiliai – 6-10 metai, baldai – 3-6 metai, kompiuterinė įranga – 3-5 metai, kita – nuo 3 iki 6 metų.

Kai turto balansinė vertė didesnė už jo apskaičiuotą atsiperkamąją vertę, šio turto balansinė vertė nedelsiant nurašoma iki jo atgautinos vertės. Materialusis ilgalaikis turtas yra peržiūrimas siekiant įvertinti, ar jo vertė nėra sumažėjusi, kai tam tikri įvykiai ar aplinkybių pasikeitimas rodo, kad atsiperkamoji vertė yra mažesnė. Pelnas arba nuostolis iš materialiojo ilgalaikio turto pardavimo yra nustatomas remiantis jo balansine verte ir įtraukiamas į bendrųjų pajamų ataskaitą.

Kiekvieną ataskaitinę datą turto likutinės vertės ir naudingo tarnavimo laikotarpiai yra peržiūrimi ir, reikalui esant, atitinkamai keičiami.

Remonto ir priežiūros išlaidos pripažįstamos sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai jos patiriamos. Vėliau patiriamos išlaidos pridėdamos prie turto apskaitinės vertės arba pripažįstamos kaip atskiras turtas tik tuo atveju, jeigu tikėtina, kad ateityje Grupė iš šio turto gaus ekonominės naudos ir šio turto savikaina gali būti patikimai įvertinta.

### **Nematerialusis turtas**

Nematerialusis turtas apskaitomas įsigijimo (pasigaminimo) verte, sumažinta sukauptos amortizacijos ir vertės sumažėjimo suma. Nematerialusis turtas amortizuojamas tiesiniu būdu per 3 – 5 metų numatomą naudojimo laikotarpį.

Kai turto balansinė vertė didesnė už jo apskaičiuotą atsiperkamąją vertę, šio turto balansinė vertė nedelsiant nurašoma iki jo atsiperkamosios vertės. Nematerialiojo ilgalaikio turto vertė peržiūrima siekiant įvertinti ar jo vertė nėra sumažėjusi, kai tam tikri įvykiai ar aplinkybių pasikeitimas rodo, kad atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei apskaityta.

Grupės viduje sukurtas nematerialiojo turto pasigaminimo savikaina yra suma išlaidų, kurios buvo patirtos nuo tos datos, kai nematerialusis turtas pirmą kartą atitiko nematerialiojo turto pripažinimo kriterijus. Išlaidos, tiesiogiai priskiriamos unikaliam programinei įrangai, kontroliuojamai Grupės, projektuoti bei testuoti yra pripažįstamos nematerialiuoju turtu tik tada, kai Grupė turi patikimų įrodymų, kad:

- techniškai įmanoma užbaigti gaminti (kurti) nematerialųjį turtą, kuris būtų tinkamas naudoti;
- ji turi techninių galimybių, finansinių ir kitų išteklių užbaigti plėtos darbus;
- ji ketina baigti gaminti (kurti) nematerialųjį turtą ir jį naudoti arba parduoti;
- ji sugebės naudoti arba parduoti nematerialųjį turtą;
- ji gali įrodyti, kaip nematerialusis turtas ateityje teiks Grupei ekonominę naudą;
- ji gali patikimai įvertinti su nematerialiojo turto pasigaminimu (sukūrimu) susijusias išlaidas.

Darbuotojų, tiesiogiai dalyvaujančių gaminant (kuriant) turtą, darbo užmokestis ir su juo susiję mokesčiai bei kitos tiesiogiai su programinės įrangos gamyba (kūrimu) susijusios išlaidos yra priskiriamos programinės įrangos pasigaminimo (sukūrimo) savikainai, jei kuriamas turtas atitinka visas aukščiau nurodytas sąlygas.

Palaikymo ir kitos plėtos išlaidos, kurios nepriskiriamos įmonės pasigamintos (sukurtos) programinės įrangos pasigaminimo (sukūrimo) savikainai, pripažįstamos to ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis, kada jos buvo patirtos. Išlaidos, kurias Grupė pripažino sąnaudomis ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais, vėliau negali būti koreguojamos ir priskiriamos programinės įrangos pasigaminimo (sukūrimo) savikainai.

### **Investicinis turtas**

Grupės investicinį turtą sudaro daugiausia už skolas perimtas arba Grupės narių trečioms šalims nuomojamas turtas. Investicinis turtas yra apskaitomas įsigijimo (turto perėmimo) savikaina, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo ir vertės sumažėjimo suma.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Nusidėvėjimo sąnaudos pripažįstamos lygiomis dalimis kas mėnesį, kurį turtas pradedamas naudoti, atsižvelgiant į naudingą turto tarnavimo laiką. Investiciniam turtui taikomas nusidėvėjimo laikotarpis yra 25 m.

Investicinis turtas yra nurašomas jį pardavus, kai jis yra nebenaudojamas, arba kai iš jo naudojimo ar pardavimo nesitikima jokios ekonominės naudos. Bet koks pelnas ar nuostoliai dėl investicinio turto nurašymo ar pardavimo yra įtraukiami į tų metų pelną (nuostolius), kuriais turtas yra nurašomas ar parduodamas.

Perkėlimai į investicinį turtą yra atliekami tada ir tik tada, kai pasikeičia turto paskirtis, savininkui nustojus naudoti turtą, išnuomojus turtą kitai šaliai pagal veiklos nuomos sutartis ar pasibaigus statyboms. Perkeliant turtą iš investicinio turto grupės, toks turtas apskaitomas jo balansine verte paskirties pasikeitimo dieną.

### **Nefinansinio turto vertės sumažėjimas**

Turtas, kuris yra amortizuojamas/ nudėvimas, tikrinamas vertės sumažėjimui nustatyti, kuomet įvykiai ar aplinkybių pokyčiai rodo, kad jo apskaitinė vertė gali būti neatgautina. Vertės sumažėjimo nuostolis yra skirtumas tarp apskaitinės ir atgautinos verčių. Atgautina vertė yra laikoma ta vertė, kuri yra didesnė – turto tikroji vertė, sumažinta pardavimo išlaidomis, arba naudojimo vertė. Vertinant, kiek galėtų sumažėti vertė, turtas priskiriamas įplaukas generuojančiam vienetui. Nefinansinis turtas, kuriam anksčiau buvo nustatytas vertės sumažėjimas, kiekvienais metais yra vertinamas ir dėl vertės sumažėjimo atstatymo.

### **Nuoma**

#### *Grupė kaip nuomininkas (politika, kurios laikomasi nuo 2019 m. sausio 1 d.)*

Sutarties pradžioje Grupė vertina, ar sutartis yra nuoma ar ją apima. Tai reiškia, kad vertinama, ar pagal sutartį suteikiama teisė valdyti identifikuoto turto naudojimą tam tikrą laiką mainais už atlygį.

Visoms nuomos sutartims, išskyrus trumpalaikes ir mažaverčio turto nuomos sutartis, Grupė taiko vieną pripažinimo ir vertinimo metodą. Grupė pripažįsta nuomos įsipareigojimą mokėti nuomos įmokas ir naudojimo teise valdomą turtą, pagal kurį suteikiama teisė naudotis nuomojamu turtu.

#### *Naudojimo teise valdomas turtas*

Pradžios datą (t. y. datą, nuo kurios pagrindinis turtas pradėtas naudoti) Grupė pripažįsta naudojimo teise valdomą turtą. Naudojimo teise valdomas turtas apskaitomas įsigijimo savikaina atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą pakoregavus dėl nuomos įsipareigojimo pakartotinio įvertinimo. Naudojimo teise valdomo turto įsigijimo savikaina apima nuomos įsipareigojimų pirminio vertinimo sumą, pirmines tiesiogines išlaidas, nuomos mokesčius pradžios datą arba iki jos, atėmus bet kokias gautas nuomos paskatas. Naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas pagal tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą per nuomos laikotarpį arba nustatytą turto naudingo tarnavimo laikotarpį, priklausomai nuo to, kuris iš jų yra trumpesnis.

Jeigu iki nuomos laikotarpio pabaigos Grupėje perleidžiama nuomojamo turto nuosavybės teisė arba jeigu naudojimo teise valdomo turto kaina rodo, kad nuomininkas pasinaudos pasirinkimo pirkti teise, nusidėvėjimas skaičiuojamas remiantis numatomu turto naudingo tarnavimo laiku.

Taip pat naudojimo teise valdomas turtas yra vertinamas dėl vertės sumažėjimo.

#### *Nuomos įsipareigojimai*

Pradžios datą Grupė pripažįsta nuomos įsipareigojimus, apskaitomus nuomos įmokų, kurios turės būti sumokėtos per nuomos laikotarpį, dabartine verte. Nuomos įmokos apima fiksuotas įmokas (įskaitant prilygintas fiksuotoms įmokoms) atėmus bet kokias gautinas nuomos paskatas, kintamas nuomos įmokas, kurios priklauso nuo indekso ar normos, ir sumos, kurios turėtų būti sumokėtos pagal likvidacinės vertės garantijas. Tokios nuomos įmokos taip pat apima pasirinkimo pirkti sandorio vykdymo kainą, jei yra pagrįstai žinoma, kad Grupė ta pasirinkimo teise pasinaudos, ir baudas už nuomos nutraukimą, jeigu daroma prielaida, kad per nuomos laikotarpį Grupė pasinaudos pasirinkimo teise nutraukti nomą. Kintamos nuomos įmokos, kurios nepriklauso nuo indekso ar normos, pripažįstamos sąnaudomis (nebent jos yra patiriamos atsargoms pagaminti) laikotarpiu, kuriuo įvyksta įvykis ar atsiranda sąlyga, dėl kurių mokami šie mokesčiai.

Skaičiuodama dabartinę nuomos įmokų vertę, Grupė taiko nuomos pradžios datą priskaitytiną skolinimosi palūkanų normą, nes nuomos sutartyje numatytos palūkanų normos negalima lengvai nustatyti. Po pradžios datos nuomos įsipareigojimų suma didinama atsižvelgiant į įvertintas palūkanas ir sumažinama sumokėtų nuomos įmokų suma. Be to, balansinė nuomos įsipareigojimų suma yra vertinama pakartotinai, jeigu atliekami tam tikri koregavimai, pasikeičia nuomos laikotarpis ar nuomos įmokos (pvz., būsimų įmokų pakeitimai dėl indekso ar

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

normos, naudojamos tokiems nuomos įmokoms nustatyti, pasikeitimo) arba pasikeičia pasirinkimo teisės pirkti nuomojamą turtą vertinimas.

Grupės nuomos įsipareigojimai apskaitomi straipsnyje „Kiti įsipareigojimai“.

#### Trumpalaikė ir mažaverčio turto nuoma

Grupė taiko pripažinimo išimtį savo trumpalaikiam turtui, kurį sudaro transporto priemonės (t. y. tokia nuoma, kurios laikotarpis pradžios datą yra trumpesnis nei 12 mėnesių ir kuri neapima pasirinkimo teisės pirkti turtą). Šios išimtys ji laikosi ir pripažindama mažaverčio turto, kurį sudaro įvairus biuro inventorių, ir kuris yra laikomas turintis mažą vertę, nuomą. Trumpalaikės ir mažaverčio turto nuomos įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal tiesinį metodą per nuomos laikotarpį.

#### Grupė kaip nuomininkas (politika, kurios buvo laikomasi iki 2019 m. sausio 1 d.)

Palyginamuoju laikotarpiu, Grupė, būdama nuomininku, nuomos sutartis, pagal kurias perduodama iš esmės visa nuosavybei būdinga rizika ir nauda, klasifikavo kaip finansinės nuomos sutartis, o visas kitas sutartis – kaip veiklos nuomos sutartis. Pagal finansinę nuomą, nuomojamas turtas pirminio pripažinimo metu buvo vertinamas suma, kuri lygi išsinuomoto turto tikrajai vertei, arba, jeigu jos mažesnės, dabartinei minimalių įmokų pagal nuomos sutartį vertei. Vėliau toks turtas buvo apskaitomas remiantis tokiam turtui taikoma apskaitos politika. Pagal veiklos nuomą nuomojamas turtas nebuvo pripažįstamas Grupės finansinės būklės ataskaitoje. Pagal tokią nuomą sumokėtos įmokos buvo pripažįstamos pelnu (nuostoliais) tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį.

#### Grupė kaip nuomotojas

Būdama nuomotoju, nuomos pradžioje Grupė nustato, ar sudaryta sutartis yra finansinė ar veiklos nuoma. Jeigu Grupė nustato, kad pagal nuomos sutartį perduodama iš esmės visa nuomojamo turto nuosavybei būdinga rizika ir nauda, tokias nuomos sutartis ji priskiria finansinei nuomai. Nuomos sutartys, pagal kurias Grupė neperduoda iš esmės visos nuomojamo turto nuosavybei būdingos rizika ir naudos, priskiriamos veiklos nuomai. Įplaukos iš nuomos apskaitomos tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį ir pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitos kitos veiklos pajamų straipsnyje atsižvelgiant į nuomos pobūdį. Pirminės tiesioginės išlaidos, kurios patiriamos dėl derbų ir nuomos organizavimo, turi būti įskaiciuojamos į išnuomoto turto balansinę vertę ir pripažįstamos nuomos laikotarpio sąnaudomis tuo pačiu pagrindu, kaip ir pagal nuomos sutartį gaunamos pajamos. Neapibrėžtosios įmokos pripažįstamos pajamomis tuo laikotarpiu, kuriuo jos uždirbamos.

#### **Atlygis darbuotojams - atidėjiniai į pensiją išeinančių darbuotojų išmokoms**

Pagal Lietuvos Respublikos darbo kodekso reikalavimus kiekvienam darbuotojui, išeinančiam iš Grupės sulaukus pensinio amžiaus, priklauso vienkartinė 2 mėn. atlyginimo dydžio išmoka.

Įsipareigojimų darbuotojams einamųjų metų savikaina pripažįstama sąnaudomis iš karto bendrųjų pajamų ataskaitoje. Anksčiau patirtos išlaidos pripažįstamos sąnaudomis lygiomis dalimis per vidutinį laikotarpį, kol tampa privaloma mokėti išmoką. Dėl išmokų sąlygų pakeitimo (sumažinimo arba padidinimo) atsiradęs pelnas ar nuostoliai bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažįstami iš karto.

Į pensiją išeinančių darbuotojų išmokų įsipareigojimas yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, taikant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Pakartotiniai vertinimai, kuriuos sudaro aktuarinis pelnas ir nuostoliai yra iš karto pripažįstamas finansinės padėties ataskaitoje su atitinkamu debetu ar kreditu nepaskirstytame pelne kitose bendrosiose pajamose tuo laikotarpiu, kada jos patiriamos. Pakartotiniai vertinimai vėlesniais laikotarpiais neperkeliami į pelną arba nuostolius.

Įsipareigojimas fiksuojamas finansinės padėties ataskaitoje ir atspindi tų išmokų dabartinę vertę finansinės padėties ataskaitos datą. Dabartinė išmokų darbuotojams įsipareigojimų vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, remiantis Vyriausybės vertybinių popierių, išreikštų ta pačia valiuta kaip ir išmokos, ir kurių išmokėjimo laikotarpis panašus į numatomą išmokų mokėjimo laikotarpį, palūkanų norma.

Atidėjiniai į pensiją išeinančių darbuotojų išmokoms buvo apskaityti atidėjinių straipsnyje finansinės padėties ataskaitoje.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

## **Nuosavas kapitalas**

### Valstybės turimi LCKU pajai

Grupės finansinėse ataskaitose Valstybės turimi LCKU pajiniai įnašai (pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimą Nr. 1084 „Dėl narystės Lietuvos centrinėje kredito unijoje“, kuriuo Valstybė įsigijo vieną pagrindinį ir 29 596 papildomus pajus iš centrinės unijos ir tokiu būdu suteikė 8 879 800 EUR kapitalo pagalbą, bei 2018 m. kovo 15 d. sutartį „Dėl Lietuvos centrinės kredito unijos pajų išpirkimo“ ir tolimesnius jos pakeitimus bei priedus) ar jų likutis po tarpinių grąžinimų yra apskaitomi Grupės nuosavame kapitale kaip pajinis kapitalas. Už Valstybės kapitalo pagalbą mokami aptarnavimo kaštai yra apskaitomi kaupimo principu palūkanų ir kitose panašiose sąnaudose.

### Gražintini pajai

Gražintini pajai apskaitomi nuosavame kapitale iki jų faktinio grąžinimo kredito unijų nariams. Detalesnė informacija pateikiama 28 pastaboje.

## **Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai**

Rengiant finansines ataskaitas yra naudojami įvertinimai ir prielaidos, kurie įtakoja ataskaitose pateikiamas turto bei įsipareigojimų sumas ir galimų turto bei įsipareigojimų finansinių ataskaitų sudarymo dieną atvaizdavimą ir atvaizduotų pajamų bei sąnaudų per ataskaitinį laikotarpį dydžius. Nors šie įvertinimai yra pagrįsti geriausiu įvykių ir veiksmų vadovybės vertinimu, faktiniai rezultatai gali skirtis nuo šių įverčių.

Grupė atlieka vertinimus ir daro prielaidas, kurie turi įtakos einamaisiais ir kitais finansiniais metais apskaitomoms turto ir įsipareigojimų sumoms. Vertinimai ir sprendimai nuolat peržiūrimi ir įvertinami remiantis praeities patirtimi bei kitais veiksniais.

### a) Finansinio turto vertės sumažėjimas

Vertinant visų kategorijų finansinio turto vertės sumažėjimo nuostolius reikia priimti tam tikrus sprendimus: visų pirma apskaičiuojant vertės sumažėjimo nuostolius, reikia įvertinti būsimųjų pinigų srautų ir užtikrinimo priemonių vertę ir laiką bei nustatyti, ar kredito rizika reikšmingai padidėjo po pirminio pripažinimo. Tokie sprendimai atliekami atsižvelgiant į daugybę veiksnių, kurių pasikeitimai gali lemti skirtingą vertės sumažėjimo nuostolių dydį. Grupės tikėtinų kredito nuostolių skaičiavimas apima sudėtingus modelius, turinčius nemažai prielaidų dėl taikomų duomenų / įvesčių pasirinkimo ir jų tarpusavio priklausomybės. Tikėtinų kredito nuostolių modelio elementai, kurie laikomi svarbiais apskaitiniais vertinimais ir sprendimais, apima:

- skolininko būklės nustatymą ir PD priskyrimą atitinkamai skolininko būklei;
- taikomus kiekybinius ir kokybinius kriterijus (kredito rizikos indikatorius), pagal kuriuos vertinama, ar reikšmingai padidėjo kredito rizika, ir atitinkamai, ar nuostoliai turėtų būti vertinami taikant galiojimo laikotarpio, ar 12 mėnesių tikėtinus kredito nuostolius;
- finansinio turto segmentavimą, kai tikėtini kredito nuostoliai vertinami kolektyviai;
- tikėtinų kredito nuostolių modelio kūrimą, įskaitant įvairias formules ir juose naudojamų duomenų pasirinkimą;
- tarpusavio sąsajų makroekonominių scenarijų, makroekonomikos kintamųjų, tokių kaip bendrasis vidaus produktas ir nedarbo lygis, ir jų poveikio PD, EAD ir LGD nustatymą;
- į ateitį orientuotų makroekonominių scenarijų ir jų tikimybių nustatymą, siekiant įtraukti makroekonominius duomenis į tikėtinų kredito nuostolių modelį.

Tikėtinų kredito nuostolių modelis yra reguliariai peržiūrimas ir koreguojamas, atsižvelgiant į faktinių nuostolių duomenis.

### b) Atidėto pelno mokesčio turtas

Finansinėse ataskaitose vadovybė pripažino apskaičiuotą atidėtąjį pelno mokesčio turtą, nes vadovybės nuomone jis realizuosis dėl pagal Pelno mokesčio įstatymo nuostatas neapriboto nuostolių perkėlimo laikotarpio, tęstinės neapribotos Grupės veiklos bei numatyto Grupės narių veiklos pelningumo ateinančiais laikotarpiais. Atidėto pelno mokesčio turto panaudojimas yra pagrįstas mokestinio pelno prognozėmis.

### c) COVID-19 pandemijos poveikis

LCKU įvertino galimą COVID-19 pandemijos situacijos, įskaitant karantino, kuris Lietuvos Respublikoje paskelbtas 2020 m. kovo 16 d., poveikį šioms finansinėms ataskaitoms bei veiklos tęstinumo prielaidai. Vadovybė įvertino, kad šis klausimas neturės neigiamos įtakos Grupės galimybėms tęsti veiklą, nes:

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

- LCKU ir Grupė su atsarga vykdo jai taikomus riziką ribojančius normatyvus ir atsakingai valdo savo riziką;
- Kredito unijų, priklausančių LCKU, anksčiau planuotos plėtros tikslais, Lietuvos centrinei kredito unijai ataskaitų išleidimo dieną preliminariai buvo patvirtintos dvi subordinuotos paskolos, kurios taip pat, planuojama, bus įtrauktos į LCKU ir Grupės perskaičiuoto kapitalo bazę;
- Grupės mastu, paskolų labiausiai pandemijos kol kas tiesiogiai paveiktiems verslo sektoriams (maitinimo ir apgyvendinimo, turizmo, kitų aptarnavimo paslaugų) koncentracija nėra didelė;
- Grupės mastu nėra reikšmingų indėlininkų koncentracijos;
- Aukštas Grupės paskolų portfelio padengimo užtikrinimo priemonėmis lygis bei bendra paskolų portfelio koncentracija į namų ūkių ir žemės ūkio segmentų paskolas turėtų taip pat lemti mažesnę galimą neigiamą poveikį Grupės rezultatams;
- Taikomos priemonės valstybės lygiu (tokios kaip papildomos Invegos garantijos pertvarkomiems kreditams), turėtų sušvelninti bendrą galimą poveikį paskolų portfeliui.

Taip pat, vadovybė padarė išvadą, kad šis įvykis nėra koreguojantis pobalansinis įvykis, todėl nebuvo atsižvelgta į jo galimą įtaką darant įvertinimus bei prielaidas dėl paskolų, investicijų ar kito turto vertės sumažėjimo bei finansinio turto tikrosios vertės pokyčių 2019 m. gruodžio 31 d., tačiau tai gali turėti reikšmingą poveikį apskaitiniams įvertinimams kitais finansiniais metais. Šiuo metu vadovybė kol kas negali pagrįstai įvertinti galimų apskaitinių pasikeitimų dydžio 2020 metais dėl didelio neapibrėžtumo lygio.

### **Neapibrėžtumai**

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra apskaitomi finansinėse ataskaitose, tačiau jie yra atskleidžiami, išskyrus tuos atvejus, kai yra mažai tikėtina, kad bus prarasta ekonominė nauda. Neapibrėžtas turtas nėra apskaitomas finansinėse ataskaitose, tačiau yra atskleidžiamas, jei iš jo yra tikimasi gauti ekonominės naudos.

### **Įvykiai po finansinės padėties ataskaitos datos**

Įvykiai po metų pabaigos, suteikiantys papildomos informacijos apie LCKU būklę finansinės padėties ataskaitos dieną (koreguojantys įvykiai), yra apskaityti finansinėse ataskaitose. Vėlesni reikšmingi įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra atskleidžiami pastabose.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

### **3 PASTABA. 16 TFAS: NUOMA PRITAIKYMO APIBŪDINIMAS**

16 TFAS „Nuoma“ pakeičia 17 TAS, 4 TFAAK „Sutarties patikrinimas, ar ji yra nuomos sutartis“, 15 NAK „Veiklos nuoma. Skatinimas“ ir 27 NAK „Sandorių, susijusių su nuoma, esmės įvertinimas“. Standartas nustato nuomos pripažinimo, vertinimo pateikimo ir atskleidimo principus ir reikalauja, kad nuomininkas didžiąją dalį nuomos sutarčių pripažintų balanse. 16 TFAS apskaitos reikalavimai nuomotojui iš esmės nesiskiria nuo 17 TAS reikalavimų. Nuomotojas toliau nuomos sutartis skirsto į finansinės ir veiklos nuomą remdamasis panašiais principais kaip ir 17 TAS. Todėl 16 TFAS neturi įtakos nuomos apskaitai, kai Grupės nariai yra nuomotojai.

Tačiau, tuo atveju, kai Grupės nariai yra nuomininkai, standarto taikymas paveikė Grupės veiklos nuomos apskaitą. 2019 m. sausio 1 d. Grupė pritaikė 16 TFAS sandoriams, kurie buvo identifikuojami kaip ilgalaikiai nuomos sandoriai. Nuo 16 TFAS pradžios datos, kuri yra 2019 m. sausio 1 d., Grupė pradėjo taikyti standartą naudodama modifikuotą retrospektyvinių metodą. Pagal šį metodą standartas taikomas retrospektyviai, kai sukauptas standarto pirminio taikymo poveikis yra pripažįstamas nepaskirstytame pelne pirminio taikymo dieną, o lyginamoji informacija nėra koreguojama. Įtakos nepaskirstytajam pelnui 2019 m. sausio 1 d. nebuvo.

Prieš pradėdama taikyti 16 TFAS, pradžios datą kiekvieną nuomos sutartį Grupė (kaip nuomininkas) pripažino kaip finansinės ar veiklos nuomą. Žr. 2 pastabos skyrelį „Nuoma“ dėl apskaitos politikos, taikytos iki 2019 m. sausio 1 d. Pagal 16 TFAS sutartis yra nuoma arba ją apima, jei ji suteikia teisę valdyti identifikuoto turto naudojimą tam tikrą laiką mainais už atlygį. Pagal naują modelį reikalaujama, kad tokioms sutartims nuomininkas pripažintų teisę naudoti turtą ir nuomos įsipareigojimus. Teisė naudoti turtą nudėvima, o įsipareigojimai kaupia palūkanas. Todėl nuomos sandorių atvejais susidaro išankstinės sąnaudos net tuo atveju, kai nuomininkas moka pastovius metinius nuomos mokesčius.

Grupė taip pat pritaikė galimas praktines priemones:

- taikė vieną diskonto normą (2,5 proc.) panašiomis savybėmis pasižyminčioms nuomos sutartims;
- išimtį dėl trumpalaikės nuomos taikė nuomos sutartims, kurių laikotarpis pradžios datą yra trumpesnis nei 12 mėnesių;
- neįtraukė pirminių tiesioginių naudojimo teise valdomo turto išlaidų taikymo pirmą kartą datą;
- naudojo ankstesnių laikotarpių informaciją nustatydama nuomos laikotarpį, jei sutartyje yra numatyta pasirinkimo teisė pratęsti arba nutraukti nuomą.

2018 m. gruodžio 31 d. Grupė buvo pripažinusi 725 tūkst. EUR neatšaukiamų veiklos nuomos įsipareigojimų ir turėjo 194 tūkst. EUR vertės sutarčių, kurių sąlygų perversinimas leido daryti prielaidą, kad šios sutartys bus pratęstos.

Trumpalaikės arba mažos vertės nuomos sutartys pripažįstamos tiesiniu būdu kaupiant išlaidas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Likusioms sutartims Grupė pripažino 860 tūkst. EUR turto naudojimo teisių turtą ir 860 EUR nuomos įsipareigojimų. Reikšmingos įtakos pelno (nuostolių) ataskaitai nebuvo, bet pateikimas pelno (nuostolių) ataskaitoje pasikeitė, nes vietoj dalies nuomos sąnaudų yra rodomos naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimo sąnaudos ir nuomos įsipareigojimo palūkanų sąnaudos.

Nuomos įsipareigojimai 2019 m. sausio 1 d. gali būti suderinami su veiklos nuomos įsipareigojimais 2018 m. gruodžio 31 d. tokiu būdu:

|                                                                                                                           |            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Neatšaukiami veiklos nuomos įsipareigojimai 2018 m. gruodžio 31 d.</b>                                                 | <b>725</b> |
| Sutarčių sąlygų perversinimas atsižvelgiant į vadovybės prielaidas dėl ūkio subjekto ketinimų                             | 194        |
| Diskontavimo įtaka, taikoma norma - 2,5%                                                                                  | (59)       |
| <b>Įsipareigojimai, standarto pradinio taikymo dieną diskontuoti taikant nuomininko vidinę priskaitytą palūkanų normą</b> | <b>860</b> |
| Atimti: mažos vertės nuomos sutartys, nepripažintos kaip įsipareigojimai                                                  | -          |
| <b>2019 m. sausio 1 d. pripažinti nuomos įsipareigojimai</b>                                                              | <b>860</b> |

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

**4 PASTABA. TIKROJI FINANSINIO TURTO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ VERTĖ**

Tikroji vertė yra kaina, kuri būtų gaunama parduodant turtą ar sumokėta už įsipareigojimų perleidimą įprastu sandoriu tarp rinkos dalyvių vertinimo datai. Tikrosios vertės nustatymas remiasi prielaida, kad turto pardavimo ar įsipareigojimų perleidimo sandoris vyksta:

- pagrindinėje turto ar įsipareigojimų rinkoje;
- nesant pagrindinės rinkos, labiausiai šiam turtui ar įsipareigojimams palankioje rinkoje.

Pagrindinė arba palankiausia rinkos turi būti prieinamos Grupei.

Finansinių įsipareigojimų ir finansinio turto, apskaitomų amortizuota savikaina, išskyrus vertybinius popierius, vertinamus amortizuota savikaina, paskolas ir gautinas sumas iš kitų asmenų, tikrosios vertės reikšmingai nesiskiria nuo balansinių verčių, nes paskolų palūkanų normos atitinka arba reikšmingai nesiskiria nuo rinkos sąlygų. Tikroji vertė parodo diskontuotą prognozuojamų būsimųjų pinigų srautų vertę. Tikėtini pinigų srautai diskontuojami naudojant apskaičiuotas svertines palūkanų normas atskiriems finansinio turto portfeliams ataskaitinei datai ir taip nustatant tikrąją finansinio turto ir įsipareigojimų vertę.

Vertybinių popierių, vertinamų tikrąja verte, tikroji vertė nustatoma remiantis rinkos kainomis arba tarpbankinėmis kainų kotiruoėmis. Šie vertybiniai popieriai priklauso kotiruojamų rinkos kainų grupei. Kito finansinio turto ir įsipareigojimų tikrosios vertės nustatomos naudojant diskontuotų pinigų srautų modelius.

| Finansinis turtas:                                       | 2019            |                | 2018            |                |
|----------------------------------------------------------|-----------------|----------------|-----------------|----------------|
|                                                          | Balansinė vertė | Tikroji vertė  | Balansinė vertė | Tikroji vertė  |
| <b>Pinigai ir lėšos centriniame banke</b>                | <b>13 392</b>   | <b>13 392</b>  | <b>24 453</b>   | <b>24 453</b>  |
| <b>Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų</b> | <b>5 264</b>    | <b>5 264</b>   | <b>5 793</b>    | <b>5 793</b>   |
| Lėšos bankų korespondentinėse ir depozitinėse sąskaitose | 3 748           | 3 748          | 4 394           | 4 394          |
| Paskolos kredito unijoms                                 | 1 516           | 1 516          | 1 399           | 1 399          |
| <b>Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų</b>         | <b>348 408</b>  | <b>348 157</b> | <b>277 833</b>  | <b>277 717</b> |
| <b>Vertybiniai popieriai</b>                             | <b>71 175</b>   | <b>72 929</b>  | <b>91 451</b>   | <b>92 722</b>  |
| Vertinami tikrąja verte per bendrąsias pajamas           | 22 243          | 22 243         | 36 084          | 36 084         |
| Vertinami amortizuota savikaina                          | 46 172          | 47 926         | 53 284          | 54 555         |
| Vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)           | 2 760           | 2 760          | 2 083           | 2 083          |
| <b>Gruodžio 31 d.</b>                                    | <b>438 239</b>  | <b>439 742</b> | <b>399 530</b>  | <b>400 685</b> |

| Finansiniai įsipareigojimai:                      | 2019            |                | 2018            |                |
|---------------------------------------------------|-----------------|----------------|-----------------|----------------|
|                                                   | Balansinė vertė | Tikroji vertė  | Balansinė vertė | Tikroji vertė  |
| <b>Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir fondams</b> | <b>14 465</b>   | <b>14 465</b>  | <b>13 381</b>   | <b>13 381</b>  |
| <b>Indėliai kitiems asmenims</b>                  | <b>396 144</b>  | <b>399 502</b> | <b>361 113</b>  | <b>363 184</b> |
| Indėliai fiziniams asmenims                       | 381 855         | 385 155        | 347 932         | 349 973        |
| Indėliai juridiniams asmenims                     | 14 289          | 14 347         | 13 181          | 13 211         |
| <b>Išvestinės finansinės priemonės</b>            | <b>-</b>        | <b>-</b>       | <b>7</b>        | <b>7</b>       |
| <b>Kiti finansiniai įsipareigojimai</b>           | <b>963</b>      | <b>963</b>     | <b>334</b>      | <b>334</b>     |
| <b>Gruodžio 31 d.</b>                             | <b>411 572</b>  | <b>414 930</b> | <b>374 835</b>  | <b>376 906</b> |

2019 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. Grupės turtą, apskaitomą tikrąja verte, sudarė skolos vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis ir kolektyvinio investavimo subjektų nuosavybės vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas per pelną (nuostolį). 2018 m. gruodžio 31 d. Grupės įsipareigojimus, apskaitomus tikrąja verte, sudarė išvestinės finansinės priemonės, 2019 m. gruodžio 31 d. Grupė nebeturėjo šių išvestinių priemonių. Vertybinių popierių rinkos kainos yra nustatytos pagal kotiruojamas rinkos kainas, jei tokios kainos yra skelbiamos. Išvestinės finansinės priemonės įvertintos taikant vertinimo modelį, kurio įvestiniai duomenys stebimi aktyvioje rinkoje.

Nustatant tikrąją vertę naudojami 2 metodai – remiamasi aktyviomis rinkos kainomis bei naudojamas dabartinės vertės metodas. Nustatant tikrąją vertę naudojami skirtingų lygių duomenys:

1 lygio duomenys - tai tokio paties turto arba tokių pačių įsipareigojimų kotiruojamos kainos aktyviosiose rinkose, į kurią ūkio subjektas gali patekti vertinimo dieną;



**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

2 lygio duomenys – tiesiogiai arba netiesiogiai stebimi turto arba įsipareigojimų duomenys, išskyrus 1 lygį;

3 lygio duomenys – nestebimi turto arba įsipareigojimų duomenys.

2019 m. ir 2018 m. gruodžio 31 d. tikrąją vertę vertinamų vertybinių popierių, išskyrus kolektyvinio investavimo subjektus, tikroji vertė nustatyta remiantis aktyvios rinkos kainomis, naudojami 1 lygio duomenys.

2019 m. ir 2018 m. gruodžio 31 d. tikrąją vertę vertinamų vertybinių popierių portfeliui priskirtinų kolektyvinio investavimo subjektų tikroji vertė nustatyta pagal emitento viešai skelbiamą informaciją, naudojami 2 lygio duomenys.

Kiti turto ir įsipareigojimų straipsniai finansinėse ataskaitose nėra vertinami tikrąją vertę, tačiau ji yra atskleidžiama. Amortizuota savikaina vertinamų vertybinių popierių, tikroji vertė nustatyta remiantis aktyvios rinkos kainomis, naudojami 1 lygio duomenys.

2018 m. gruodžio 31 d. turėtų išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė nustatyta taikant vertinimo modelį, kurio tam tikri įvestiniai duomenys stebimi aktyvioje rinkoje bei remiantis su išvestinėmis finansinėmis priemonėmis susijusio Grupės turto ir įsipareigojimų prognozėmis. Grupė naudojo *Black-Scholes* modelį kainai nustatyti. Tam tikri duomenys gaunami iš rinkos (pvz., skirtingo laikotarpio LR VVP palūkanų normos). Skaičiavimai atliekami vieną kartą metuose finansinių ataskaitų sudarymo dienai – priskiriama 3 lygiui.

Kitų turto ir įsipareigojimų įvertinimui yra naudojamas dabartinės vertės metodas, taikant aktualias diskonto normas - priskiriama 3 lygiui. Nei 2019 m., nei 2018 m. Grupėje nebuvo finansinių priemonių perklasifikavimo iš vieno lygio į kitą.

Žemiau pateiktoje lentelėje nurodyta kokio lygio duomenys buvo naudoti.

| Finansinis turtas:                                       | 2019          |              |                | 2018           |              |                |
|----------------------------------------------------------|---------------|--------------|----------------|----------------|--------------|----------------|
|                                                          | 1 lygis       | 2 lygis      | 3 lygis        | 1 lygis        | 2 lygis      | 3 lygis        |
| <b>Pinigai ir lėšos centriniame banke</b>                | <b>13 392</b> | -            | -              | <b>24 453</b>  | -            | -              |
| <b>Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų</b> | <b>3 748</b>  | -            | <b>1 516</b>   | <b>4 394</b>   | -            | <b>1 399</b>   |
| Lėšos bankų korespondentinėse ir depozitinėse sąskaitose | 3 748         | -            | -              | 4 394          | -            | -              |
| Kredito linijos mikrokreditavimo projektui               | -             | -            | 1 516          | -              | -            | 1 399          |
| <b>Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų</b>         | <b>-</b>      | <b>-</b>     | <b>348 157</b> | <b>-</b>       | <b>-</b>     | <b>277 717</b> |
| <b>Vertybiniai popieriai</b>                             | <b>70 169</b> | <b>2 760</b> | <b>-</b>       | <b>90 639</b>  | <b>2 083</b> | <b>-</b>       |
| Vertinami tikrąją vertę per kitas bendrąsias pajamas     | 22 243        | -            | -              | 36 084         | -            | -              |
| Vertinami amortizuota savikaina                          | 47 926        | -            | -              | 54 555         | -            | -              |
| Vertinami tikrąją vertę per pelną (nuostolį)             | -             | 2 760        | -              | -              | 2 083        | -              |
| <b>Gruodžio 31 d.</b>                                    | <b>87 309</b> | <b>2 760</b> | <b>349 673</b> | <b>119 486</b> | <b>2 083</b> | <b>279 116</b> |

| Finansiniai įsipareigojimai:               | 2019     |          |                | 2018     |          |                |
|--------------------------------------------|----------|----------|----------------|----------|----------|----------------|
|                                            | 1 lygis  | 2 lygis  | 3 lygis        | 1 lygis  | 2 lygis  | 3 lygis        |
| Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir fondams | -        | -        | 14 465         | -        | -        | 13 381         |
| Indėliai                                   | -        | -        | 399 502        | -        | -        | 363 184        |
| Kiti finansiniai įsipareigojimai           | -        | -        | 963            | -        | -        | 334            |
| Išvestinės finansinės priemonės            | -        | -        | -              | -        | -        | 7              |
| <b>Gruodžio 31 d.</b>                      | <b>-</b> | <b>-</b> | <b>414 930</b> | <b>-</b> | <b>-</b> | <b>376 906</b> |

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

## **5 PASTABA. FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS**

Siekiant tinkamai valdyti Grupės veiklos rizikas, Grupėje vadovaujamosi LCKU stebėtojų tarybos patvirtinta LCKU Grupės veiklos rizikos valdymo strategija, kuria vadovaujasi LCKU ir visos LCKU narės kredito unijos. Pagrindinis Grupės rizikos valdymo tikslas – identifikuoti, įvertinti, riboti ir kontroliuoti įvairias rizikos rūšis plečiantis Grupės veiklai bei siekiant strateginių tikslų. Bendrą priimtą Grupės rizikos lygį ir rizikos valdymo limitus nustato LCKU stebėtojų taryba. LCKU valdyba atsakinga už tai, kad būtų įgyvendinta Grupės veiklos rizikos valdymo strategija, kad būtų sukurta, įdiegta ir tobulinama rizikos, su kuria susiduria Grupė, nustatymo, vertinimo, stebėjimo ir kontrolės sistema ir procedūros.

LCKU ir jos narės kredito unijos vadovaujasi tais pačiais rizikos valdymo standartais ir principais. Grupės rizikos valdymas paremtas rizikos identifikavimu, rizikos kiekybiniu įvertinimu, ribojimas vidiniais limitais, rodikliais ir normatyvais pagal atskiras rizikos rūšis, veiklos linijas, produktus, ekonominius sektorius, priemonių siūlymu rizikai suvaldyti, kontrole ir stebėsena, ataskaitų teikimu. LCKU ir kredito unijų vadovybė yra atsakinga už rizikos valdymo politikos principų laikymąsi, o visi Grupės darbuotojai jais vadovaujasi vykdydami kasdienes savo funkcijas. Kiekviena Grupės narė prisiima visą atsakomybę už savo veikloje išylančias rizikas, o sprendimai priimami, vadovaujantis LCKU parengtais ir LCKU valdybos patvirtintais vieningais vidaus dokumentais. LCKU ir kredito unijų valdyba, atsižvelgiant į LCKU grupės veiklos rizikos strategijoje nustatytus LCKU grupės rizikos valdymo limitus, patvirtina atskirų rizikos rūšių ribojimui maksimalius limitus – ribinius rizikos indikatorius, kuriuos viršijus yra nustatomos rizikos valdymo priemonės. Atskirų rizikos rūšių valdymą ir vertinimą reglamentuoja atskirų rizikos rūšių LCKU, kredito unijų valdymo ir vertinimo politikos, tvarkos, kurios padeda identifikuoti, vertinti ir riboti prisiimamas rizikas, nustatant vidinius limitus, rodiklius ir normatyvus, diegiant kontrolės procedūras, kontroliuojant nustatytų limitų laikymąsi. LCKU peržiūri rizikos valdymo politikas ir sistemas reguliariai, ne rečiau kaip vieną kartą per metus, atsižvelgdama į rinkos pokyčius, naujus produktus, priežiūros institucijos reikalavimus ir vadovaujantis geriausios praktikos principais.

Strategijos pagrindinis tikslas – sėkminga tęstinė Grupės veikla, kurios papildoma sąlyga yra tinkamo Grupės kapitalo lygio ir likvidumo pakankamumo išlaikymas, todėl kapitalo pakankamumo vertinimo procesas (angl. *internal capital adequacy assessment process*, toliau - ICAAP) ir likvidumo pakankamumo vertinimo procesas (angl. *internal liquidity adequacy assessment process*, toliau - ILAAP) yra neatskiriama Grupės valdymo ir sprendimų priėmimo proceso dalis. Kapitalo pakankamumo vertinimo procesas nustato kapitalo poreikį atsižvelgiant į bendrą prisiimamos rizikos lygį ir verslo strategiją. Likvidumo pakankamumo vertinimo procesas nustato tinkamą likvidumo atsargos poreikį.

Grupėje taikomos narių stebėjimo ir tikrinimo procedūros bei reguliariai (kartą per metus) atliekamas Grupės testavimas nepalankiausiomis sąlygomis leidžia užtikrinti, kad potencialios grėsmės bus identifikuojamos tinkamai ir laiku.

Kas ketvirtį yra kontroliuojami Grupės rizikos valdymo limitai, informuojama LCKU valdyba, stebėtojų taryba, su pažindinamos Grupės narės kredito unijos apie šių limitų laikymąsi ir vykdymą.

Svarbiausios rizikų rūšys, kurias prisiima Grupė, yra: kredito, rinkos, operacinė, koncentracijos ir likvidumo rizika.

### **Kredito rizika**

Vertinant ir valdant LCKU ir jos narių kredito unijų kredito riziką, dalyvauja paskolų komitetas. Nuo 2013 m. rugsėjo mėn. LCKU papildomai pervertina LCKU narių kredito unijų paskolas pagal individualiai nustatytus limitus.

Maksimali kredito rizikos pozicija neatsižvelgiant į užtikrinimo priemones ir kitas kredito rizikos mažinimo priemones yra pateikiama žemiau:

| <b>Balansinės turto pozicijos, turinčios kredito riziką:</b> | <b>2019</b>    | <b>2018</b>    |
|--------------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| <b>Pinigai ir lėšos centriniame banke</b>                    | <b>13 392</b>  | <b>24 453</b>  |
| <b>Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų</b>     | <b>5 264</b>   | <b>5 793</b>   |
| Lėšos bankų korespondentinėse sąskaitose ir vienos nak-      |                |                |
| ties indėliai                                                | 3 748          | 4 394          |
| Paskolos kredito unijoms                                     | 1 516          | 1 399          |
| <b>Kitos paskolos ir gautinos sumos</b>                      | <b>348 408</b> | <b>277 833</b> |
| Fiziniais asmenims                                           | 274 862        | 223 624        |
| Juridiniams asmenims                                         | 73 546         | 54 209         |
| <b>Vertybiniai popieriai</b>                                 | <b>71 175</b>  | <b>91 451</b>  |
| Vertinami tikrąja verte per bendrąsias pajamas               | 22 243         | 36 084         |
| Vertinami amortizuota savikaina                              | 46 172         | 53 284         |
| Vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolį)                 | 2 760          | 2 083          |
| <b>Gruodžio 31 d.</b>                                        | <b>438 239</b> | <b>399 530</b> |

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

|                                                                | 2019   | 2018  |
|----------------------------------------------------------------|--------|-------|
| <b>Nebalansinės turto pozicijos, turinčios kredito riziką:</b> |        |       |
| Kreditavimo įsipareigojimai                                    | 17 072 | 9 374 |
| Suteiktos garantijos                                           | 141    | 304   |

Įprastinėmis verslo sąlygomis Grupė prisiima riziką, kad paskolų sutarčių šalys gali nepajėgti, suėjus terminui, įvykdyti savo įsipareigojimų. Kredito rizikos valdymo tikslas – minimizuoti nuostolių iš paskolų sandorių patyrimo riziką. Grupės kredito unijų narių – fizinių ir juridinių asmenų - pagrindiniai vertinimo kriterijai apima reputacijos, finansinio pajėgumo, verslo plano, užstato ir lėšų poreikio įvertinimą. Atliekant periodinį skolininkų būklės pervertinimą, įvertinamas jų gebėjimas įvykdyti skolinius įsipareigojimus.

Grupė valdydama kredito riziką, nesuteikia ilgesnio kaip 5 metų termino paskolų, kurių tikslas – apyvartinės lėšos, vystymui ir likvidumui. Paskolų kredito unijų nariams maksimalus terminas 40 metų.

Kiekvienos Grupės narės paskolų komitetas ir/ar valdyba nagrinėjant kredito unijos paskolos paraišką ar paskolos grąžinimo laikotarpiu kilus abejonėms dėl paskolų grąžinimo gali pareikalauti paskolos užtikrinimo priemonių. Paskolų komitetas analizuoja, ar teisingai įvertintas paskolai užtikrinti įkeičiamas turtas, nagrinėja jo realizavimo galimybes paskolos negrąžinimo atveju, o taip pat įvertintina garantiją, laidavimą, paskolos patikimumą ir pakankamą apdraudimą. Užtikrinimo priemonių vertės nustatomos remiantis LCKU patvirtintais reikalavimais.

Grupėje įdiegta vieninga vidinė rizikos rodiklių valdymo, vertinimo ir reitingų sistema. Remiantis jos duomenimis bei kita informacija atliekamas pradinis ir periodinis skolininko būklės vertinimas.

Pagrindiniai skolininko būklės – kredito unijos vertinimo kriterijai, pagal kuriuos vertinama skolininko būklė prieš suteikiant paskolą ir per visą laikotarpį nuo paskolos suteikimo iki jos grąžinimo yra kredito unijos reitingas ir kredito unijos paskolų grąžinimo istorija. Pagrindiniai skolininko būklės – kredito unijos nario fizinio/ juridinio asmens vertinimo kriterijai yra jo finansinis pajėgumas, reputacija, projekto verslo planas ir lėšų įsisavinimo eiga. Pagal nustatytą metodiką kiekvienas skolininko būklę įtakojantis kriterijus įvertinamas nuo "1" iki "5", kur "1" - labai gerai, "2" – gerai, "3" – patenkinamai, "4" – nepatenkinamai, "5" - blogai. Pagal nustatytą metodiką įvertinus atskirų dedamųjų svorius nustatomas skolininko būklės įvertinimas.

2019 m. ir 2018 m. gruodžio 31 d. Grupėje išduotos paskolos skirstomos į šias klases: kredito linijas, per kurias ne narės kredito unijos išduoda paskolas iš verslumo skatinimo fondo ir paskolas kredito unijų (Grupės narių) nariams fiziniams ir juridiniams asmenims. Lentelėje žemiau pateikta Grupės paskolų, kurios nėra nuvertėjusios, portfelio kokybė pagal paskolų klases:

| 2019 12 31        |                                         |                                            |                                              |                                       |                                     |                |
|-------------------|-----------------------------------------|--------------------------------------------|----------------------------------------------|---------------------------------------|-------------------------------------|----------------|
| Paskolos tikslas  |                                         |                                            |                                              |                                       |                                     |                |
| Skolininko būklė  | Kredito linijos<br>kredito uni-<br>joms | Kredito linijos<br>fiziniams asme-<br>nims | Kredito linijos<br>juridiniams as-<br>menims | Paskolos fi-<br>ziniams as-<br>menims | Paskolos<br>juridiniams<br>asmenims | Viso           |
| 1 - labai gera    | 1 460                                   | 744                                        | 2 235                                        | 110 676                               | 19 068                              | 134 183        |
| 2 - gera          | 56                                      | 541                                        | 843                                          | 118 326                               | 31 036                              | 150 802        |
| 3 - patenkinama   | -                                       | 156                                        | 442                                          | 27 534                                | 13 184                              | 41 316         |
| 4 - nepatenkinama | -                                       | 2                                          | -                                            | 3 064                                 | 1 116                               | 4 182          |
| 5 - bloga         | -                                       | 25                                         | -                                            | 13 795                                | 5 621                               | 19 441         |
| <b>Iš viso</b>    | <b>1 516</b>                            | <b>1 468</b>                               | <b>3 520</b>                                 | <b>273 395</b>                        | <b>70 025</b>                       | <b>349 924</b> |

  

| 2018 12 31        |                                         |                                            |                                              |                                       |                                     |                |
|-------------------|-----------------------------------------|--------------------------------------------|----------------------------------------------|---------------------------------------|-------------------------------------|----------------|
| Paskolos tikslas  |                                         |                                            |                                              |                                       |                                     |                |
| Skolininko būklė  | Kredito linijos<br>kredito uni-<br>joms | Kredito linijos<br>fiziniams asme-<br>nims | Kredito linijos<br>juridiniams as-<br>menims | Paskolos fi-<br>ziniams as-<br>menims | Paskolos<br>juridiniams<br>asmenims | Viso           |
| 1 - labai gera    | 1 399                                   | 774                                        | 1 953                                        | 144 025                               | 18 617                              | 166 768        |
| 2 - gera          | -                                       | 91                                         | 941                                          | 45 333                                | 17 000                              | 63 365         |
| 3 - patenkinama   | -                                       | 51                                         | 88                                           | 13 418                                | 3 020                               | 16 577         |
| 4 - nepatenkinama | -                                       | 55                                         | 57                                           | 2 871                                 | 664                                 | 3 647          |
| 5 - bloga         | -                                       | 11                                         | 274                                          | 16 995                                | 11 595                              | 28 875         |
| <b>Iš viso</b>    | <b>1 399</b>                            | <b>982</b>                                 | <b>3 313</b>                                 | <b>222 642</b>                        | <b>50 896</b>                       | <b>279 232</b> |

Paskolos nėra suteikiamos, jei skolininkas neatitinka LCKU ir jos narių kredito unijų paskolų išdavimo tvarkose numatytų sąlygų. LCKU ar jos narės kredito unijos valdyba, gavusi paskolų komiteto išvadą (rekomendacijas dėl paskolos suteikimo galimybių, reikalingų užtikrinimo priemonių ir pan.), dar kartą įvertina paskolos suteikimo galimybes ir priima sprendimą dėl paskolos suteikimo.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Grupėje visos paskolos (išskyrus indėlius, lėšas kitų kredito įstaigų sąskaitose, išankstinius mokėjimus, garantijas bei laidavimus) yra išduodamos kredito unijoms ne LCKU narėms ir kredito unijų nariams – fiziniams ar juridiniams asmenims – ūkininkams, uždarosioms akcinėms bendrovėms ir kooperatyvams.

Siekiant sumažinti kredito riziką, Lietuvos bankas yra nustatęs maksimalios pozicijos vertės vienam skolininkui normatyvą – pozicijos vertė vienam skolininkui neturi viršyti 25 proc. LCKU ar jos narės kredito unijos perskačiuoto kapitalo. Grupėje yra nustatomi vidiniai limitai atskiriems paskolų tipams ir paskolų sumoms. Grupėje nustatomi ir peržiūrimi vidiniai maksimalios paskolos ir pozicijos normatyvai, kurie yra konservatyvesni nei Lietuvos banko nustatytas rodiklis. Suteikiant poziciją vertinama, ar pozicija nebus priskirta tarpusavyje susijusių asmenų grupei. 2019 m. gruodžio 31 d. didžiausia viena paskolos suma, apimanti paskolas keliems susijusiems skolininkams, traktuojamiems kaip vienas skolininkas, sudarė 3 812 tūkst. EUR, t. y. 10,95 proc. Grupės apskaičiuotojo kapitalo (2018 m. gruodžio 31 d. - 3 000 tūkst. EUR, t. y. 10,78 proc. Grupės apskaičiuotojo kapitalo).

Lentelėje žemiau pateikta informacija apie Grupės išduotų paskolų ir gautinų sumų likučius bei vertės sumažėjimo nuostolius:

|                                                                | <b>2019</b>    | <b>2018</b>    |
|----------------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų              | 5 267          | 5 794          |
| Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų ir institucijų       | 358 700        | 297 041        |
| Fiziniais asmenimis                                            | 281 040        | 232 477        |
| Juridiniams asmenims                                           | 77 482         | 57 657         |
| Kitos institucijos                                             | 178            | 6 907          |
| <b>Iš viso suteikta paskolų</b>                                | <b>363 967</b> | <b>302 835</b> |
| Iš viso vertės sumažėjimo nuostoliai:                          | (10 295)       | (19 209)       |
| Kredito institucijoms                                          | (3)            | (1)            |
| Kitiems asmenims                                               | (10 292)       | (19 208)       |
| Fiziniais asmenimis                                            | (6 178)        | (8 853)        |
| Juridiniams asmenims                                           | (3 936)        | (3 448)        |
| Kitoms institucijoms                                           | (178)          | (6 907)        |
| <b>Iš viso suteikta paskolų ir gautinų sumų, grynąja verte</b> | <b>353 672</b> | <b>283 626</b> |

Žemiau pateikiami vertės sumažėjimo nuostolių pasikeitimai per metus:

|                                           |                 |
|-------------------------------------------|-----------------|
| <b>2019 m. sausio 1 d.</b>                | <b>(19 239)</b> |
| Paskolų vertės sumažėjimas                | (4 521)         |
| 1 rizikos lygio paskolos                  | (570)           |
| Fizinių asmenų                            | (365)           |
| Juridinių asmenų                          | (205)           |
| 2 rizikos lygio paskolos                  | (360)           |
| Fizinių asmenų                            | (226)           |
| Juridinių asmenų                          | (134)           |
| 3 rizikos lygio paskolos                  | (3 591)         |
| Fizinių asmenų                            | (2 300)         |
| Juridinių asmenų                          | (1 291)         |
| Paskolų vertės sumažėjimo atstatymas      | 4 639           |
| 1 rizikos lygio paskolos                  | 284             |
| Fizinių asmenų                            | 246             |
| Juridinių asmenų                          | 38              |
| 2 rizikos lygio paskolos                  | 210             |
| Fizinių asmenų                            | 183             |
| Juridinių asmenų                          | 27              |
| 3 rizikos lygio paskolos                  | 4 145           |
| Fizinių asmenų                            | 2 688           |
| Juridinių asmenų                          | 1 457           |
| Per metus nurašytos neatgautinos sumos    | 8 826           |
| <b>2019 m. gruodžio 31 d.</b>             | <b>(10 295)</b> |
| <b>2018 m. sausio 1 d.</b>                | <b>(20 307)</b> |
| Paskolų vertės sumažėjimas                | (2 397)         |
| Paskolų vertės sumažėjimo atstatymas      | 1 491           |
| Per metus nurašytos neatgautinos paskolos | 1 974           |
| <b>2018 m. gruodžio 31 d.</b>             | <b>(19 239)</b> |

## LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Grupės vadovybė, įvertinusi, kad yra maža tikimybė atgauti lėšas, laikytas bankrutavusiuose AB banke SNORAS ir AB Ūkio bankas, jas nurašė 2019 m. Nurašytų sumų vertė siekė 6 551 tūkst. EUR. 2018 m. gruodžio 31 d. buvo suformuoti 100 proc. vertės tikėtini kredito nuostoliai šioms sumoms.

Vertės sumažėjimo suma skolos finansinėms priemonėms, vertinamoms tikrąja verte, kurių pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis, 2019 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 10 tūkst. EUR (2018 m. gruodžio 31 d. - 8 tūkst. EUR).

2019 m. gruodžio 31 d. pagal Grupės taikomą tikėtinų kredito nuostolių modelį buvo apskaityti 131 tūkst. EUR tikėtini kredito nuostoliai Grupės kreditavimo įsipareigojimams (2018 m. gruodžio 31 d. – 12 tūkst. EUR. Per metus priskaičiuoti papildomi tikėtini kredito nuostoliai kreditavimo įsipareigojimams:

| Segmentas            | Rizikos lygis |           |           | Iš viso    |
|----------------------|---------------|-----------|-----------|------------|
|                      | 1             | 2         | 3         |            |
| Fiziniam asmeniui    | 22            | 2         | 3         | 27         |
| Juridiniams asmenims | 41            | 36        | 27        | 104        |
| <b>Iš viso</b>       | <b>63</b>     | <b>38</b> | <b>30</b> | <b>131</b> |

Nuo 2019 m. sausio 1 d. tikėtini kredito nuostoliai Grupės mastu vertinami pagal 9 TFAS. 2018 m. Grupės tikėtini kredito nuostoliai buvo apskaičiuojami pagal atskiras unijas, įvertinant koregavimus dėl 9 TFAS įtakos (kredito unijų vertės sumažėjimo nuostolių padidėjimas 10% proc. pagal apskaitos politikos dalyje aprašytą Lietuvos banko Valdybos nutarimą dėl jungtinių (konsoliduotųjų) finansinių ataskaitų rengimo).

Grupės tikėtinų kredito nuostolių vertinimo modelio principai pateikiami žemiau:

Tikėtinų kredito nuostolių skaičiavimo tikslais visos finansinės priemonės yra skirstomos į homogenines grupes, atsižvelgiant į bendras rizikos charakteristikas. Grupėje yra išskiriamos šios finansinių priemonių grupės:

- kredito unijų nariams suteiktos paskolos;
- kitoms kredito įstaigoms suteiktos skolinimo pozicijos;
- skolos vertybiniai popieriai;
- lėšos (indėliai) bankuose;
- kitas finansinis turtas (gautinos prekybos sumos, už nuomą gautinos sumos ir kt.).

Kredito unijų narių paskolų pozicijos yra skirstomos į 3 skolininkų segmentus:

- Fizinį nekomercinių asmenų skolinimo pozicijos;
- Fizinį komercinių asmenų skolinimo pozicijos;
- Juridinių asmenų, išskyrus skolinimo pozicijas skirtas žemės ūkiui vystymui, skolinimo pozicijos. Juridinių asmenų skolinimo pozicijos, skirtos žemės ūkiui vystymui, priskiriamos žemės ūkio skolinimo pozicijoms;
- Žemės ūkio skolinimo pozicijos.

Skolos vertybiniai popieriai yra skirstomi į du pogrupius:

- Skolos vertybiniai popieriai išleisti emitentų, turinčių ECAI suteiktą investicinį reitingą;
- Skolos vertybiniai popieriai, išleisti kitų emitentų, turinčių ECAI suteiktą spekuliacinį reitingą.

Skolos vertybiniai popieriai, kurių emitentui yra suteiktas ECAI investicinis reitingas dėl žemos rizikos, yra laikomi visiškai užtikrintomis finansinėmis priemonėmis ir joms formuojami nulinės vertės tikėtini kredito nuostoliai.

Lėšos bankų sąskaitose ir indėliai yra laikomos labai žemos rizikos finansinėmis priemonėmis, atsižvelgiant į trumpą terminą ir bankų, kuriuose yra laikomos, reitingus. Šioms finansinėms priemonėms formuojami nulinės vertės tikėtini kredito nuostoliai.

Grupės tikėtinų kredito nuostolių nustatymo metodikos sudarymui buvo naudojami visos Grupės 2009 - 2018 m. kreditų duomenys.

Atsižvelgiant į finansinės priemonės kredito rizikos padidėjimą nuo pirminio pripažinimo, finansinės priemonės skirstomos į 3 rizikos lygius: 1 lygis, 2 lygis ir 3 lygis.

Skolos vertybinių popierių, lėšų bankų sąskaitose ir indėlių priskyrimas rizikos lygiams:

- 1 rizikos lygiui priskiriama:
  - Vertybiniai popieriai, kurių emitentui yra suteiktas investicinis reitingas.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

- Vertybiniai popieriai, kurių emitentui yra suteiktas neinvesticinis reitingas, tačiau emitentas yra ES šalies vyriausybė.
- Lėšos bankų sąskaitose ir indėliai.
- 2 rizikos lygiui priskiriami vertybiniai popieriai, kuriems suteiktas reitingas žemesnis kaip BB+, bet aukštesnis kaip CCC+;
- 3 rizikos lygiui priskiriami vertybiniai popieriai, kuriems suteiktas reitingas žemesnis kaip CCC+.

Laikoma, kad suteiktų skolinimo pozicijų kredito rizika reikšmingai padidėjo nuo pirminio pripažinimo, jeigu skolinimo pozicijai fiksuojamas kredito rizikos indikatorius. Tokiu atveju skolininkas perkeliamas iš 1 į 2 rizikos lygį. Laikoma, kad skolininkas neįvykdė savo kreditinių įsipareigojimų, jeigu fiksuojamas nuostolio įvykis, skolininkas tuomet perkeliamas iš 1/2 į 3 rizikos lygį.

Kredito rizikos padidėjimo indikatorius – kriterijus, objektyviai įrodantis, kad finansinės priemonės įsipareigojimų neįvykdymo rizika reikšmingai padidėjo nuo jos pirminio pripažinimo ir ji priskiriama 2 rizikos lygiui.

Nuostolio įvykis - kriterijus, objektyviai įrodantis, kad finansinei priemonei pripažintas tikėtinas įsipareigojimų neįvykdymas ir ji priskiriama neveiksnioms finansinėms priemonėms – 3 rizikos lygiui.

Jeigu su skolininku susijęs asmuo perkeliamas į aukštesnės rizikos lygį, skolininkas taip pat perkeliamas į aukštesnės rizikos lygį, jeigu nėra jokios pagrįstos priežasties nustatyti kitaip.

Nuostolio įvykiais arba kredito rizikos padidėjimo indikatoriais, priklausomai nuo veiksmų ir verčių reikšmingumą nusakančių principų, laikoma:

- kredito vėlavimas – periodinių kredito įmokų (pagrindinės kredito dalies, palūkanų, įsipareigojimo mokesčio) nemokėjimas, mokėjimo terminų pradelsimas;
- skolininko būklės pablogėjimas;
- kredito pertvarkymas;
- lengvatiniai įmokų atidėjimai ir nuolaidos;
- kiti įvykiai:
  - paaiškėja dokumentų klastojimo arba kitos neteisėtos veiklos faktai ir pan.;
  - skolininkui suteiktos lėšos naudojamos ne pagal kredito sutartyje numatytą paskirtį;
  - pažeidžiamos investicinio projekto ir (arba) verslo plano vykdymo sąlygos;
  - pradėtas skolininko bankroto procesas (inicijuotas kredito unijos arba kitų kreditorių);
  - pradėtas skolininko restruktūrizavimo procesas
  - užtikrinimo priemonės objekto vertė tampa mažesnė už kredito apskaitinę vertę, jei vertinamas kreditas, kurio grąžinimo sąlygos tiesiogiai priklauso nuo užtikrinimo priemonės objekto vertės;
  - teisiniai procesai (pvz. kreditas arba kitas turtas pripažįstamas atitinkamame balansinės ataskaitos turto straipsnyje įvykdžius garantinį ar laidavimo įsipareigojimą trečiajam asmeniui, išskyrus atvejus, jei šis įvykdymas buvo iš anksto numatytas kredito unijos sandoryje su skolininku);
  - su skolininku susijęs asmenys nevykdo finansinių įsipareigojimų;
  - skolininko mirtis, kai nėra paveldėtojų arba paveldėtojai nėra pajėgūs įvykdyti kreditinių įsipareigojimų;
  - kredito sutarties nutraukimo faktas;
  - nupirkti/ parduoti sandoriai su padidėjusia kredito rizika;
  - kiti nuostolio įvykiai.

Skolininko perkėlimas į žemesnės rizikos lygį per 1 kokybės žingsnį (t. y. iš 2 į 1 arba iš 3 į 2) yra galimas, jeigu nebėra pagrindo abejoti, kad skolininkas įvykdys visus kreditinius įsipareigojimus, t. y. nustatytu stebėsenos laikotarpiu tenkinamos tam tikros skolininkui nustatytos sąlygos, kurių pagrindu galima numatyti, kad skolininkas vykdys savo įsipareigojimus.

Jeigu su skolininku susijęs asmuo perkeliamas į žemesnės rizikos lygį ir pats skolininkas tenkina visus perkėlimo į žemesnės rizikos lygį reikalavimus, skolininkas taip pat perkeliamas į žemesnės rizikos lygį. Vien dėl to, kad skolinimo pozicija buvo restruktūrizuota, jos kredito rizika automatiškai nelaikoma sumažėjusia. Jeigu kreditas

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

pertvarkomas/ restruktūrizuojamas ir dėl to keičiasi pirminėje kredito sutartyje numatyti pinigų srautai, skolininko kreditingumo pervertinimas atliekamas pagal LCKU galiojančių tvarkų nuostatas.

Nuo 2019 m. sausio 1 d. pritaikius 9 TFAS Grupės finansiniam turtui, jo rizikos lygių pasikeitimai per 2019 metus pateikiami lentelėje žemiau:

| Segmentai                                                        | Perklasifikavimas tarp 1 ir 2 lygių; Iš 2 lygio į 1 lygį | Perklasifikavimas tarp 1 ir 2 lygių; Iš 1 lygio į 2 lygį | Perklasifikavimas tarp 2 ir 3 lygių; Iš 3 lygio į 2 lygį | Perklasifikavimas tarp 2 ir 3 lygių; Iš 2 lygio į 3 lygį | Perklasifikavimas tarp 1 ir 3 lygių; Iš 3 lygio į 1 lygį | Perklasifikavimas tarp 1 ir 3 lygių; Iš 1 lygio į 3 lygį | Iš viso       |
|------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|---------------|
| Fizinių asmenų paskolų segmentas balansinė vertė                 | 676                                                      | 6 767                                                    | 2 227                                                    | 974                                                      | 1 053                                                    | 13 137                                                   | 24 834        |
| Fizinių asmenų paskolų segmentas - tikėtini kredito nuostoliai   | (1)                                                      | (50)                                                     | (12)                                                     | (106)                                                    | (1)                                                      | (1 128)                                                  | (1 298)       |
| Juridinių asmenų paskolų segmentas - balansinė vertė             | 4                                                        | 2 862                                                    | 688                                                      | 679                                                      | 317                                                      | 3 966                                                    | 8 516         |
| Juridinių asmenų paskolų segmentas - tikėtini kredito nuostoliai | -                                                        | (31)                                                     | (10)                                                     | (55)                                                     | (1)                                                      | (304)                                                    | (401)         |
| Kredito įstaigų paskolų segmentas                                | -                                                        | -                                                        | -                                                        | -                                                        | -                                                        | -                                                        | -             |
| Skolos vertybiniai popieriai                                     | -                                                        | -                                                        | -                                                        | -                                                        | -                                                        | -                                                        | -             |
| Kreditavimo įsipareigojimai                                      | -                                                        | -                                                        | -                                                        | -                                                        | -                                                        | -                                                        | -             |
| <b>Iš viso</b>                                                   | <b>679</b>                                               | <b>9 548</b>                                             | <b>2 893</b>                                             | <b>1 492</b>                                             | <b>1 368</b>                                             | <b>15 671</b>                                            | <b>31 651</b> |

Tikėtini kredito nuostoliai finansiniam turtui buvo vertinami individualiai ir kolektyviai, kaip aprašyta apskaitos principų dalyje šiose finansinėse ataskaitose.

Lentelėje žemiau pateikiamas finansinio turto balansinių verčių ir vertės sumažėjimo sumų pasiskirstymas pagal rizikos lygius, individualų/ kolektyvų vertinimą bei segmentus 2019 m. gruodžio 31 d. (2018 m. gruodžio 31 d. 9 TFAS nebuvo taikomas kredito unijų finansinio turto vertinimui):

|                                                  |                                                             | 2019 12 31                        |                          |                                   |                                 |                                   |                          |         |
|--------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------|-----------------------------------|---------------------------------|-----------------------------------|--------------------------|---------|
|                                                  |                                                             | Rizikos lygiai                    |                          |                                   |                                 |                                   |                          |         |
|                                                  |                                                             | 1 lygis                           |                          | 2 lygis                           |                                 | 3 lygis                           |                          |         |
| Segmentai                                        |                                                             | Individu-<br>alus verti-<br>nimas | Kolektyvus<br>vertinimas | Individua-<br>lus vertini-<br>mas | Kolekty-<br>vus verti-<br>nimas | Individua-<br>lus vertini-<br>mas | Kolektyvus<br>vertinimas | Iš viso |
| Fizinių as-<br>menų pas-<br>kolų seg-<br>mentas  | Balansinė vertė                                             | 5 138                             | 218 076                  | 2 629                             | 23 166                          | 11 459                            | 20 572                   | 281 040 |
|                                                  | Vertės suma-<br>žėjimas                                     | (9)                               | (378)                    | (35)                              | (203)                           | (2 821)                           | (2 732)                  | (6 178) |
| Juridinių<br>asmenų<br>paskolų<br>segmentas      | Balansinė vertė                                             | 15 706                            | 33 109                   | 4 579                             | 6 169                           | 8 287                             | 9 810                    | 77 660  |
|                                                  | Vertės suma-<br>žėjimas                                     | (91)                              | (188)                    | (33)                              | (114)                           | (2 129)                           | (1 560)                  | (4 115) |
| Kredito įs-<br>taigų pas-<br>kolų seg-<br>mentas | Balansinė vertė                                             | 1 519                             | -                        | -                                 | -                               | -                                 | -                        | 1 519   |
|                                                  | Vertės suma-<br>žėjimas                                     | (3)                               | -                        | -                                 | -                               | -                                 | -                        | (3)     |
| Skolos ver-<br>tybiniai<br>popieriai             | Balansinė vertė                                             | -                                 | 68 156                   | -                                 | 3 019                           | -                                 | -                        | 71 175  |
|                                                  | Vertės suma-<br>žėjimas                                     | -                                 | -                        | -                                 | (10)                            | -                                 | -                        | (10)    |
| Kredita-<br>vimo įsipar-<br>eigojimai            | Kreditavimo įsi-<br>pareigojimų<br>vertė (neba-<br>lansinė) | -                                 | 12 625                   | -                                 | 3 986                           | -                                 | 461                      | 17 072  |
|                                                  | Vertės suma-<br>žėjimas                                     | -                                 | (62)                     | -                                 | (18)                            | -                                 | (30)                     | (110)   |

2019 ir 2018 m. gruodžio 31 d. LCKU grupės išduotos paskolos pagal vėlavimus pateikiamos žemiau:

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

|                                | 2019                      |             |                             |             | Iš viso:       |
|--------------------------------|---------------------------|-------------|-----------------------------|-------------|----------------|
|                                | Fiziniai asmenys<br>vertė | proc.       | Juridiniai asmenys<br>vertė | proc.       |                |
| Nepradelstos                   | 247 188                   | 90%         | 60 671                      | 83%         | 307 859        |
| Pradelsta 1-30 dienų           | 19 798                    | 7%          | 7 740                       | 11%         | 27 538         |
| Pradelsta 31-60 dienų          | 2 454                     | 1%          | 1 040                       | 1%          | 3 494          |
| Pradelsta 61-90 dienų          | 1 633                     | 1%          | 335                         | 0%          | 1 968          |
| Pradelsta daugiau nei 90 dienų | 3 789                     | 1%          | 3 760                       | 5%          | 7 549          |
| <b>Iš viso:</b>                | <b>274 862</b>            | <b>100%</b> | <b>73 545</b>               | <b>100%</b> | <b>348 408</b> |

  

|                                | 2018                      |             |                             |             | Iš viso:       |
|--------------------------------|---------------------------|-------------|-----------------------------|-------------|----------------|
|                                | Fiziniai asmenys<br>vertė | proc.       | Juridiniai asmenys<br>vertė | proc.       |                |
| Nepradelstos                   | 191 570                   | 86%         | 41 031                      | 76%         | 232 601        |
| Pradelsta 1-30 dienų           | 22 061                    | 10%         | 7 310                       | 13%         | 29 371         |
| Pradelsta 31-60 dienų          | 3 485                     | 1%          | 1 070                       | 2%          | 4 555          |
| Pradelsta 61-90 dienų          | 1 726                     | 1%          | 915                         | 2%          | 2 641          |
| Pradelsta daugiau nei 90 dienų | 4 782                     | 2%          | 3 883                       | 7%          | 8 665          |
| <b>Iš viso:</b>                | <b>223 624</b>            | <b>100%</b> | <b>54 209</b>               | <b>100%</b> | <b>277 833</b> |

Paskolos kredito unijų nariams – fiziniams ir juridiniams asmenims išduodamos tik pateikus užtikrinimo priemones, kurios atitinka LCKU grupės patvirtintus reikalavimus.

2019 m. ir 2018 m. gruodžio 31 d. Grupės suteiktų paskolų pasiskirstymas pagal užtikrinimo priemones pateikiamas lentelėje žemiau:

|                                           | 2019             |             |                    |             |
|-------------------------------------------|------------------|-------------|--------------------|-------------|
|                                           | Fiziniai asmenys | proc.       | Juridiniai asmenys | proc.       |
| <b>Paskolos užtikrintos:</b>              |                  |             |                    |             |
| Gyvenamosios paskirties nekilnojamu turtu | 147 482          | 54%         | 15 457             | 21%         |
| Komercinės paskirties nekilnojamu turtu   | 10 291           | 4%          | 24 521             | 33%         |
| Garantijomis                              | 13 099           | 5%          | 8 052              | 11%         |
| Kitomis priemonėmis                       | 71 567           | 26%         | 15 682             | 21%         |
| Neužtikrinta dalis                        | 32 423           | 12%         | 9 834              | 14%         |
| <b>Iš viso</b>                            | <b>274 862</b>   | <b>100%</b> | <b>73 546</b>      | <b>100%</b> |

  

|                                           | 2018             |             |                    |             |
|-------------------------------------------|------------------|-------------|--------------------|-------------|
|                                           | Fiziniai asmenys | proc.       | Juridiniai asmenys | proc.       |
| <b>Paskolos užtikrintos:</b>              |                  |             |                    |             |
| Gyvenamosios paskirties nekilnojamu turtu | 107 524          | 48%         | 12 055             | 22%         |
| Komercinės paskirties nekilnojamu turtu   | 12 326           | 6%          | 14 017             | 26%         |
| Garantijomis                              | 9 910            | 4%          | 5 381              | 10%         |
| Kitomis priemonėmis                       | 70 690           | 32%         | 19 632             | 36%         |
| Neužtikrinta dalis                        | 23 174           | 10%         | 3 124              | 6%          |
| <b>Iš viso</b>                            | <b>223 624</b>   | <b>100%</b> | <b>54 209</b>      | <b>100%</b> |

2019 m. ir 2018 m. gruodžio 31 d. Grupės suteiktų paskolų juridiniams asmenims pasiskirstymas pagal ekonominės veiklos sektorius pateikiamas lentelėje žemiau:

|                                            | 2019          |             | 2018          |             |
|--------------------------------------------|---------------|-------------|---------------|-------------|
|                                            | Vertė         | Dalis, %    | Vertė         | Dalis, %    |
| Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė  | 6 229         | 8%          | 5 297         | 10%         |
| Apdirbamoji gamyba                         | 3 934         | 5%          | 2 779         | 5%          |
| Statyba                                    | 15 308        | 21%         | 5 114         | 9%          |
| Didmeninė ir mažmeninė prekyba             | 5 551         | 8%          | 2 661         | 5%          |
| Transportas ir saugojimas                  | 2 486         | 3%          | 2 111         | 4%          |
| Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla | 2 459         | 3%          | 1 847         | 3%          |
| Nekilnojamo turto operacijos               | 11 963        | 16%         | 5 201         | 10%         |
| Profesinė, mokslinė ir techninė veikla     | 293           | 1%          | 1 405         | 3%          |
| Administracinė ir aptarnavimo veikla       | 10 258        | 14%         | -             | 0%          |
| Kita veikla                                | 15 065        | 21%         | 27 794        | 51%         |
| <b>Iš viso</b>                             | <b>73 546</b> | <b>100%</b> | <b>54 209</b> | <b>100%</b> |



**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

2019 m. ir 2018 m. gruodžio 31 d. Grupės suteiktų paskolų fiziniams asmenims pasiskirstymas pagal ekonominės veiklos sektorius pateikiamas lentelėje žemiau:

|                                           | 2019           |             | 2018           |             |
|-------------------------------------------|----------------|-------------|----------------|-------------|
|                                           | Vertė          | Dalis, %    | Vertė          | Dalis, %    |
| Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė | 83 578         | 30%         | 78 269         | 35%         |
| Nekilnojamo turto finansavimas            | 165 776        | 61%         | 121 289        | 54%         |
| Vartojimo kreditai                        | 21 563         | 8%          | 19 316         | 9%          |
| Kita veikla                               | 3 945          | 1%          | 4 750          | 2%          |
| <b>Iš viso</b>                            | <b>274 862</b> | <b>100%</b> | <b>223 624</b> | <b>100%</b> |

Paskolų vertės sumažėjimas įvertinamas individualiai kiekvienai paskolai ir gautinoms sumoms, vertinamoms amortizuota savikaina ir susijusioms su kredito rizika. Laikoma, kad visų Grupės vienam skolininkui suteiktų paskolų ir (arba) jo atžvilgiu prisiimtų įsipareigojimų rizika yra vienoda.

Grupė registruoja nuostolio įvykius ir, šiems įvykiams įvykus, apskaičiuoja paskolų ir gautinų sumų vertinamų amortizuota savikaina ir susijusių su kredito rizika vertės sumažėjimo nuostolius bei teikia pasiūlymus kredito unijos valdybai dėl šių vertės sumažėjimo nuostolių patvirtinimo. Grupė vertina ir galimą ankstesnių laikotarpių nuostolių, sumažėjus sumų, vertinamų amortizuota savikaina ir susijusių su kredito rizika, vertei, sumažėjimą.

Informacija dėl paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo atskleista apskaitos principuose svarbių apskaitinių vertinimų ir sprendimų dalyje.

Įsigijami vertybiniai popieriai vertinami pagal LCKU nustatytus grupės vidinius limitus, atsižvelgiant į šalių ir ūkio subjektų reitingus pagal *Moody's* arba *S&P* agentūrų vertinimus (naudojamas naujesnis atitinkamos pozicijos reitingas). Vertybinių popierių pozicijos pagal reitingus, nustatytus minėtų išorinių vertinimo institucijų:

|                                    |                                    | 2019                                                                         |                                                         |                                                                      |
|------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| Reitingas                          |                                    | Vertybiniai popieriai, apskaitomi tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas | Vertybiniai popieriai, apskaitomi amortizuota savikaina | Vertybiniai popieriai, apskaitomi tikrąja verte per pelną (nuostolį) |
| <b>Moody's agentūros reitingas</b> | <b>S&amp;P agentūros reitingas</b> |                                                                              |                                                         |                                                                      |
| Aaa-Aa3                            | AAA - AA-                          | -                                                                            | -                                                       | -                                                                    |
| A1-A3                              | A+ - A-                            | 17 334                                                                       | 43 050                                                  | -                                                                    |
| Baa1-Baa3                          | BBB+ - BBB-                        | 1 890                                                                        | 3 122                                                   | -                                                                    |
| Ba1-Ba3                            | BB+ - BB-                          | 3 019                                                                        | -                                                       | -                                                                    |
| B1-B3                              | B+ - B-                            | -                                                                            | -                                                       | -                                                                    |
| Be reitingo                        |                                    | -                                                                            | -                                                       | 2 760                                                                |
| <b>Iš viso</b>                     |                                    | <b>22 243</b>                                                                | <b>46 172</b>                                           | <b>2 760</b>                                                         |

|                                    |                                    | 2018                                                                         |                                                         |                                                                      |
|------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| Reitingas                          |                                    | Vertybiniai popieriai, apskaitomi tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas | Vertybiniai popieriai, apskaitomi amortizuota savikaina | Vertybiniai popieriai, apskaitomi tikrąja verte per pelną (nuostolį) |
| <b>Moody's agentūros reitingas</b> | <b>S&amp;P agentūros reitingas</b> |                                                                              |                                                         |                                                                      |
| Aaa-Aa3                            | AAA - AA-                          | -                                                                            | -                                                       | -                                                                    |
| A1-A3                              | A+ - A-                            | 30 189                                                                       | 44 379                                                  | -                                                                    |
| Baa1-Baa3                          | BBB+ - BBB-                        | 3 284                                                                        | 8 905                                                   | -                                                                    |
| Ba1-Ba3                            | BB+ - BB-                          | 2 611                                                                        | -                                                       | -                                                                    |
| B1-B3                              | B+ - B-                            | -                                                                            | -                                                       | -                                                                    |
| Be reitingo                        |                                    | -                                                                            | -                                                       | 2 083                                                                |
| <b>Iš viso</b>                     |                                    | <b>36 084</b>                                                                | <b>53 284</b>                                           | <b>2 083</b>                                                         |

2019 m. ir 2018 m. gruodžio 31 d. Grupė visas lėšas laikė aukšto reitingo (AAA-BBB-) bankų arba tokių bankų padalinių Lietuvoje korespondentinėse sąskaitose.

**Likvidumo rizika**

Įprastinėmis verslo sąlygomis Grupė susiduria su galima piniginių srautų nesuderinamumo rizika. Grupės likvidumo rizikos valdymo tikslas – garantuoti, kad Grupė bus iki galo pajėgi vykdyti savo įsipareigojimus. Pagrindiniai

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

likvidumo rizikos valdymo elementai apima valdybos informavimo sistemą, likvidumo valdymo kontrolę, finansavimo šaltinių diversifikavimą, numatomų įsipareigojimų planavimą, likvidumo atsargos formavimą, numatomų piniginių įplaukų/ išmokų, grynosios finansavimo spragos skaičiavimus. Grupės likvidumo valdymas skirstomas į einamojo, trumpalaikio, vidutinio ir strateginio likvidumo valdymą. Likvidumo rizika valdoma vykdant padengimo likvidžiuoju turtu (angl. *liquidity coverage ratio*, toliau – LCR) normatyvą bei vidinius likvidumo normatyvus, kas mėnesį sudarant piniginių srautų ataskaitas, atliekant likvidumo rizikos testavimus nepalankiausiomis sąlygomis, vertinant likvidumo atsargą, atsvaros pajėgumą, grynąją finansavimo spragą ir t.t.

Kiekvieną dieną pabaigus operacinį LCKU/ kredito unijos darbą atsakingas darbuotojas privalo patikrinti likvidumo rodiklio vykdymą ir įvertinti pinigų srautų suderinamumą, išėjusius ir įėjusius pinigų srautus bei įvertina būsimus tikėtinus pinigų srautus. LCKU/ kredito unijai nustatyti vidiniai limitai, kuriuos pasiekus turi būti informuota LCKU/ kredito unijos vadovybė. Vadovybė pagal nustatytą sistemą priklausomai nuo likvidumo normatyvo dydžio ne rečiau kaip kartą per mėnesį analizuoja ir vertina informaciją dėl pinigų srautų suderinamumo ir likvidumo rodiklio vykdymo. Priimant sprendimus dėl paskolų išdavimo, kiekvieno stambaus indėlio priėmimą LCKU/ kredito unijos vadovybė įvertina kaip tai įtakos pinigų srautus ir likvidumo rodiklio vykdymą.

Dalis Grupės investicijų į vertybinius popierius laikoma kaip galimo pardavimo (vertybiniai popieriai, apskaitomi tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis), todėl esant galimiems pinigų srautų ar likvidumo sutrikimams, gali būti nedelsiant realizuota. Jei sutriko LCKU/ kredito unijos likvidumas ar prognozuojamas likvidumo sutrikimas, LCKU/ kredito unija naudoja turimus likvidumo šaltinius, atsižvelgdama į jų panaudojimo kaštus, taip pat laikinai sustabdo paskolų išdavimą ir investicijas.

Grupės turto ir įsipareigojimų struktūra pagal terminus 2019 m. gruodžio 31 d. pateikta žemiau:

| 2019                                                                | Pareikala-<br>vus | 3 mėn         | 3-6 mėn       | 6-12 mėn      | 1-3 me-<br>tai | 3-5 me-<br>tai | 5-10<br>metų  | >10<br>metų   | Be ter-<br>mino | Iš viso        |
|---------------------------------------------------------------------|-------------------|---------------|---------------|---------------|----------------|----------------|---------------|---------------|-----------------|----------------|
| <b>Turtas</b>                                                       |                   |               |               |               |                |                |               |               |                 |                |
| Pinigai ir lėšos centriniam banke                                   | 13 392            | -             | -             | -             | -              | -              | -             | -             | -               | 13 392         |
| Vertybiniai popieriai                                               | -                 | 2 231         | 7 342         | 8 373         | 24 479         | 18 381         | 7 609         | 2 760         | -               | 71 175         |
| Paskolos ir gautinos sumos iš kredito įstaigų                       | 3 748             | -             | -             | -             | -              | -              | -             | 1 516         | -               | 5 264          |
| Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų                           | -                 | 14 300        | 13 671        | 30 484        | 89 910         | 55 057         | 62 877        | 79 618        | 2 491           | 348 408        |
| Ilgalaikis mat. ir nemat. turtas ir naudojimo teise valdomas turtas | -                 | -             | -             | -             | 258            | 308            | 71            | -             | 7 039           | 7 676          |
| Investicinis turtas                                                 | -                 | -             | -             | -             | -              | -              | -             | -             | 4 396           | 4 396          |
| Kitas turtas ir atidėto pelno mokesčio turtas                       | 161               | 646           | 82            | 547           | 39             | -              | -             | -             | 756             | 2 231          |
| <b>Iš viso turto</b>                                                | <b>17 301</b>     | <b>17 177</b> | <b>21 095</b> | <b>39 404</b> | <b>114 686</b> | <b>73 746</b>  | <b>70 557</b> | <b>83 894</b> | <b>14 682</b>   | <b>452 542</b> |
| <b>Įsipareigojimai, kapitalas ir rezervai</b>                       |                   |               |               |               |                |                |               |               |                 |                |
| Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir fondams                          | 1 836             | -             | -             | 602           | 500            | -              | -             | 11 527        | -               | 14 465         |
| Indėliai                                                            | 121 868           | 54 236        | 44 933        | 95 158        | 64 446         | 12 302         | 1 862         | 1 339         | -               | 396 144        |
| Kiti įsipareigojimai, atidėjiniai ir atidėto pelno mokesčiai        | 823               | 616           | 163           | -             | 258            | 308            | 71            | -             | 337             | 2 576          |
| Kapitalas ir rezervai                                               | -                 | -             | -             | -             | -              | -              | -             | -             | 39 357          | 39 357         |
| <b>Iš viso įsipareigojimų, kapitalo ir rezervų</b>                  | <b>124 527</b>    | <b>54 852</b> | <b>45 096</b> | <b>95 760</b> | <b>65 204</b>  | <b>12 610</b>  | <b>1 933</b>  | <b>12 866</b> | <b>39 694</b>   | <b>452 542</b> |
| Skirtumas tarp turto ir įsipareigojimų, kapitalo ir rezervų         | (107 226)         | (37 675)      | (24 001)      | (56 356)      | 49 482         | 61 136         | 68 624        | 71 028        | (25 012)        | -              |
| Nebalansiniai įsipareigojimai                                       | -                 | 17 072        | -             | -             | -              | -              | -             | -             | 141             | 17 213         |

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

2018 m. LCKU grupės turto ir įsipareigojimų struktūra pagal terminus pateikiama žemiau lentelėje:

| 2018                                                               | Pareika-<br>lavus | 3 mėn           | 3-6 mėn         | 6-12 mėn        | 1-3 me-<br>tai | 3-5 me-<br>tai | 5-10<br>metų  | >10<br>metų   | Be ter-<br>mino | Iš viso        |
|--------------------------------------------------------------------|-------------------|-----------------|-----------------|-----------------|----------------|----------------|---------------|---------------|-----------------|----------------|
| <b>Iš viso turto</b>                                               | <b>28 863</b>     | <b>16 968</b>   | <b>19 171</b>   | <b>30 925</b>   | <b>125 246</b> | <b>67 892</b>  | <b>53 498</b> | <b>55 199</b> | <b>14 474</b>   | <b>412 236</b> |
| <b>Iš viso įsipareigojimų, kapitalo ir rezervų</b>                 | <b>120 831</b>    | <b>48 774</b>   | <b>40 036</b>   | <b>94 244</b>   | <b>47 628</b>  | <b>10 391</b>  | <b>2 243</b>  | <b>11 864</b> | <b>36 225</b>   | <b>412 236</b> |
| <b>Skirtumas tarp turto ir įsipareigojimų, kapitalo ir rezervų</b> | <b>(91 968)</b>   | <b>(31 806)</b> | <b>(20 865)</b> | <b>(63 319)</b> | <b>77 618</b>  | <b>57 501</b>  | <b>51 255</b> | <b>43 335</b> | <b>(21 751)</b> | <b>-</b>       |
| <b>Nebalansiniai įsipareigojimai</b>                               | <b>-</b>          | <b>9 374</b>    | <b>-</b>        | <b>-</b>        | <b>-</b>       | <b>-</b>       | <b>-</b>      | <b>-</b>      | <b>304</b>      | <b>9 678</b>   |

Kadangi Lietuva yra Europos Sąjungos narė, nuo 2015 m. sausio 1 d. LCR rodiklis Grupei taikomas kaip bendras Europoje paplitęs reikalavimas (minimali rodiklio reikšmė turi būti ne žemesnė nei 100 proc.). LCR rodiklis yra skirtas nustatyti trumpalaikį Grupės likvidumo rizikos atsparumą. Šis rodiklis reikalauja, kad Grupė turėtų nerizikingo turto, kuris galėtų būti lengvai likviduojamas rinkose, siekiant atlikti reikalingus mokėjimų srautus neskaitant įplaukų per trisdešimties dienų krizės laikotarpį be centrinio banko paramos. LCR rodiklis apskaičiuojamas kaip likvidumo atsargos ir grynojo pinigų srauto santykis. Likvidumo atsargos ir grynojo pinigų srautų vertės perskaičiuojamos pritaikius vertės koregavimo koeficientus, kurie apibrėžiami ES Reglamentų.

| 2019 12 31                                           | Vertė          | Vertės kore-<br>gavimo koefi-<br>cientas | Reikšmė po ko-<br>regavimo koefi-<br>ciento |
|------------------------------------------------------|----------------|------------------------------------------|---------------------------------------------|
| Gryni pinigai                                        | 2 257          | 1                                        | 2 257                                       |
| Laisvai disponuojamos lėšos LB                       | 11 071         | 1                                        | 11 071                                      |
| Valstybių vertybiniai popieriai                      | 60 114         | 1                                        | 60 114                                      |
| Įmonių obligacijos                                   | 215            | 0,5                                      | 108                                         |
| <b>Viso likvidumo atsarga</b>                        | <b>73 657</b>  |                                          | <b>73 550</b>                               |
| Stabilūs mažmeniniai indėliai                        | 383 366        | 0,05                                     | 19 168                                      |
| Kiti mažmeniniai indėliai                            | 12 261         | 0,1                                      | 1 226                                       |
| Drausti nemažmeniniai indėliai                       | 104            | 0,2                                      | 21                                          |
| Nedrausti nemažmeniniai indėliai                     | 2 729          | 0,4                                      | 1 092                                       |
| Finansų institucijų indėliai                         | 128            | 1                                        | 128                                         |
| Nebalansiniai įsipareigojimai finansų institucijoms  | 54             | 0,1                                      | 5                                           |
| Nebalansiniai įsipareigojimai mažmeniniams klientams | 7 845          | 0,05                                     | 392                                         |
| Nebalansiniai įsipareigojimai įmonėms                | 9 173          | 0,1                                      | 917                                         |
| Kiti įsipareigojimai                                 | 355            | 0                                        | -                                           |
| <b>Viso išeinantis pinigų srautas</b>                | <b>416 015</b> |                                          | <b>22 949</b>                               |
| Gaunamos sumos iš mažmeninių klientų                 | 4 583          | 0,5                                      | 2 292                                       |
| Gaunamos sumos iš finansinių klientų                 | 1 740          | 1                                        | 1 740                                       |
| Nepanaudota kredito linija                           | 5 206          | 1                                        | 5 206                                       |
| <b>Viso gaunamas pinigų srautas</b>                  | <b>11 529</b>  |                                          | <b>9 238</b>                                |
| <b>Grynasis pinigų srautas</b>                       | <b>404 486</b> |                                          | <b>13 711</b>                               |
| <b>Padengimo likvidžiuoju turto rodiklis</b>         |                |                                          | <b>536,43%</b>                              |

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

|                                                      |                | Vertės kore-<br>gavimo koefi-<br>cientas | Reikšmė po ko-<br>regavimo koefi-<br>ciento |
|------------------------------------------------------|----------------|------------------------------------------|---------------------------------------------|
| <b>2018 12 31</b>                                    |                |                                          |                                             |
| Gryni pinigai                                        | 2 173          | 1                                        | 2 173                                       |
| Laisvai disponuojamos lėšos LB                       | 22 049         | 1                                        | 22 049                                      |
| Valstybių vertybiniai popieriai                      | 81 747         | 1                                        | 81 747                                      |
| Įmonių obligacijos                                   | 3 340          | 0,5                                      | 1 670                                       |
| <b>Viso likvidumo atsarga</b>                        | <b>109 309</b> |                                          | <b>107 639</b>                              |
| Stabilūs mažmeniniai indėliai                        | 351 223        | 0,05                                     | 17 561                                      |
| Kiti mažmeniniai indėliai                            | 8 673          | 0,1                                      | 867                                         |
| Drausti nemažmeniniai indėliai                       | 18             | 0,2                                      | 4                                           |
| Nedrausti nemažmeniniai indėliai                     | 2 070          | 0,4                                      | 828                                         |
| Finansų institucijų indėliai                         | 1 697          | 1                                        | 1 697                                       |
| Nebalansiniai įsipareigojimai finansų institucijoms  | 99             | 0,1                                      | 10                                          |
| Nebalansiniai įsipareigojimai mažmeniniams klientams | 5 165          | 0,05                                     | 258                                         |
| Nebalansiniai įsipareigojimai įmonėms                | 5 703          | 0,1                                      | 570                                         |
| Kiti įsipareigojimai                                 | 425            | 0                                        | -                                           |
| <b>Viso išeinantis pinigų srautas</b>                | <b>375 073</b> |                                          | <b>21 795</b>                               |
| Gaunamos sumos iš mažmeninių klientų                 | 3 653          | 0,5                                      | 1 827                                       |
| Gaunamos sumos iš finansinių klientų                 | 3 317          | 1                                        | 3 317                                       |
| <b>Viso gaunamas pinigų srautas</b>                  | <b>6 970</b>   |                                          | <b>5 144</b>                                |
| <b>Grynasis pinigų srautas</b>                       | <b>368 103</b> |                                          | <b>16 651</b>                               |
| <b>Padengimo likvidžiuoju turtu rodiklis</b>         |                |                                          | <b>646,44%</b>                              |

2019 m. ir 2018 m. gruodžio 31 d. LCKU grupės finansinių įsipareigojimų analizė finansinių ataskaitų dienai, pagal likusį iki sutarties galiojimo pabaigos laiką pateikta žemiau. Atskleistos sumos yra sutartiniai nediskontuoti pinigų srautai:

|                                                         | Pareikala-<br>vus | 1-3 mėn       | 3-6 mėn       | 6-12<br>mėn   | 1-3 metai     | 3-5 me-<br>tai | 5-10<br>metų | >10 metų      | Be<br>ter-<br>mino | Iš viso        |
|---------------------------------------------------------|-------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|----------------|--------------|---------------|--------------------|----------------|
| <b>2019 12 31</b>                                       |                   |               |               |               |               |                |              |               |                    |                |
| Įsiskolinimai<br>kredito įstai-<br>goms ir fon-<br>dams | 1 836             | -             | -             | 602           | 500           | -              | -            | 11 527        | -                  | 14 465         |
| Indėliai                                                | 121 868           | 54 400        | 45 328        | 96 896        | 67 396        | 13 921         | 2 234        | 1 815         | -                  | 403 858        |
| Kiti finansiniai<br>įsipareigojimai                     | -                 | 326           | -             | -             | 258           | 308            | 71           | -             | -                  | 963            |
| <b>Iš viso finan-<br/>sinių įsiparei-<br/>gojimų</b>    | <b>123 704</b>    | <b>54 726</b> | <b>45 328</b> | <b>97 498</b> | <b>68 154</b> | <b>14 229</b>  | <b>2 305</b> | <b>13 342</b> | <b>-</b>           | <b>419 286</b> |
| <b>2018 12 31</b>                                       |                   |               |               |               |               |                |              |               |                    |                |
| Įsiskolinimai<br>kredito įstai-<br>goms ir fon-<br>dams | 2 251             | -             | 103           | 718           | -             | -              | -            | 10 311        | -                  | 13 383         |
| Indėliai                                                | 130 187           | 47 592        | 40 069        | 94 374        | 48 937        | 11 377         | 2 433        | 1 724         | -                  | 376 693        |
| Kiti finansiniai<br>įsipareigojimai                     | -                 | 315           | -             | 19            | -             | -              | -            | -             | -                  | 334            |
| <b>Iš viso finan-<br/>sinių įsiparei-<br/>gojimų</b>    | <b>132 438</b>    | <b>47 907</b> | <b>40 172</b> | <b>95 111</b> | <b>48 937</b> | <b>11 377</b>  | <b>2 433</b> | <b>12 035</b> | <b>-</b>           | <b>390 410</b> |

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

## **Rinkos rizika**

### **1. Rinkos rizikos įvertinimas**

Grupė prisiima rinkos riziką, kuri apibrėžiama kaip rizika patirti nuostolių dėl nepalankių rinkos parametrų, tokių kaip palūkanų normos (palūkanų normos rizika), užsienio valiutos kursų (užsienio valiutos rizika), skolos ir nuosavybės vertybinių popierių kainų svyravimų. Grupė valdo rinkos riziką, kuri įvertina finansinių priemonių būsimųjų pinigų srautų tikrosios vertės galimus svyravimus kintant rinkos kainoms.

Galimi rinkos rizikos pokyčiai nustatomi įvertinant kiekvienos jos sudedamosios dalies – t. y. vertybinių popierių kainų, palūkanų normų ir užsienio valiutos kurso rizikos poveikius.

Rinkos rizikos valdymui ir vertinimui naudojamos LCKU valdybos patvirtintos rizikų valdymo politikos/ tvarkos, kuriose numatyti rizikos vertinimo rodikliai, limitai, apie kurių vykdymą reguliariai informuojama LCKU valdyba ir stebėtojų taryba.

Palūkanų normos rizika valdoma turto ir įsipareigojimų, kurių palūkanų normos jautrios rinkos palūkanų normos pokyčiams, skirtumo metodu ir nustatant palūkanų normos riziką ribojančius limitus. LCKU/ kredito unijos vertina palūkanų normų svyravimo poveikį grynosioms palūkanų pajamoms.

Grupės investicijų į skolos vertybinius popierius rizika valdoma, apribojant skolos vertybinių popierių dalį balansiniame turte, vertybinių popierių, apskaitomų tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas ir vertybinių popierių, apskaitomų amortizuota savikaina, struktūrą ir modifikuotą finansinę trukmę, skolos vertybinių popierių terminą iki išpirkimo, nustatant limitus galimiems nuostoliams dėl nepalankaus palūkanų normų pokyčių, nustatant LCKU investicijų apribojimus pagal kredito reitingų grupes ir skolos vertybinių popierių emitentų šalių grupes bei apribojimus į vieno emitento skolos vertybinius popierius. Galimų skolos vertybinių popierių nuostolių rizikos dėl rinkos kainų kitimo (tam tikru laikotarpiu su tam tikru pasikliautinumo lygmeniu) įvertinimui naudojamas rizikos vertės modelis VaR.

Grupės investicijų į nuosavybės vertybinius popierius rizika valdoma, apribojant nuosavybės vertybinių popierių dalį balansiniame turte, apribojant emitentus geografiškai ir pagal ekonominės veiklos sektorius ir nustatant maksimalų leistiną emitento finansinio sverto dydį.

Kredito unijų investicijų į skolos vertybinius popierius rizika valdoma, apribojant balansinio turto dalį, modifikuotą finansinę trukmę, nustatant apribojimus pagal emitento reitingus, atliekant scenarijų analizę ir nustatant maksimalų potencialų nuostolį dėl nepalankaus palūkanų normų pasikeitimo.

### **2. Valiutų kursų rizika**

Valiutos kurso rizika vertinama kaip tam tikros valiutos atvirosi turto ir įsipareigojimų pozicija. 2019 m. ir 2018 m. Grupės narės buvo priėmusios indėlių JAV doleriais, laikė lėšas įvairiomis valiutomis bankuose, buvo įsigiję vertybinių popierių JAV doleriais bei turėjo grynųjų pinigų likučius kasose kitomis valiutomis. Reikšmingos valiutų pozicijos, kuriomis vertinami Grupės turto bei įsipareigojimų struktūra: JAV doleriai, Didžiosios Britanijos svarų sterlingai, Švedijos ir Norvegijos kronos.

Žemiau pateikiama lentelė, kurioje nurodomos Grupės pozicijos užsienio valiutomis, perskaičiuotomis į eurus pagal 2019 m. gruodžio 31 d. oficialiai galiojusius atitinkamų valiutų kursus.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

| <b>Turtas</b>                                                                         | <b>EUR</b>     | <b>2019 12 31<br/>kitos valiutos,<br/>perskaičiuotos<br/>EUR</b> | <b>EUR</b>     | <b>2018 12 31<br/>kitos valiutos,<br/>perskaičiuotos<br/>EUR</b> |
|---------------------------------------------------------------------------------------|----------------|------------------------------------------------------------------|----------------|------------------------------------------------------------------|
| Pinigai ir lėšos centriniame banke                                                    | 13 357         | 35                                                               | 24 418         | 35                                                               |
| Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų                                     | 5 097          | 167                                                              | 5 600          | 193                                                              |
| Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų                                             | 348 408        | -                                                                | 277 833        | -                                                                |
| Vertybinių popierių                                                                   | 70 891         | 284                                                              | 90 940         | 511                                                              |
| Ilgalaikis mat. ir nemat. turtas ir naudojimo teise valdomas turtas                   | 7 676          | -                                                                | 6 476          | -                                                                |
| Investicinis turtas                                                                   | 4 396          | -                                                                | 4 027          | -                                                                |
| Kitas ir mokestinis turtas                                                            | 2 231          | -                                                                | 2 203          | -                                                                |
| <b>Iš viso turto</b>                                                                  | <b>452 056</b> | <b>486</b>                                                       | <b>411 497</b> | <b>739</b>                                                       |
| <b>Įsipareigojimai, kapitalas ir rezervai</b>                                         |                |                                                                  |                |                                                                  |
| Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir fondams                                            | 14 465         | -                                                                | 13 381         | -                                                                |
| Kitų asmenų indėliai                                                                  | 395 887        | 257                                                              | 360 569        | 544                                                              |
| Išvestinės finansinės priemonės, tikrąja verte                                        | -              | -                                                                | 7              | -                                                                |
| Kiti įsipareigojimai, finansinės skolos, atidėjiniai ir atidėtas pelno mokesčio įsip. | 2 576          | -                                                                | 1 510          | -                                                                |
| Kapitalas ir rezervai                                                                 | 39 357         | -                                                                | 36 225         | -                                                                |
| <b>Iš viso įsipareigojimų, kapitalo ir rezervų</b>                                    | <b>452 285</b> | <b>257</b>                                                       | <b>411 692</b> | <b>544</b>                                                       |
| <b>Grynoji atvira pozicija</b>                                                        | <b>(229)</b>   | <b>229</b>                                                       | <b>(195)</b>   | <b>195</b>                                                       |

Lentelėje žemiau apibendrinta 2019 ir 2018 m. gruodžio 31 d. LCKU grupės 1 proc. valiutos kursų rizikos pokyčių ataskaitų sudarymo dienai, poveikis grynosioms palūkanų pajamoms:

|                                   | <b>2019 m. gruodžio 31 d.</b>                            | <b>2018 m. gruodžio 31 d.</b>                            |
|-----------------------------------|----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
|                                   | Poveikis grynosioms valiutos užsienio operacijų pajamoms | Poveikis grynosioms valiutos užsienio operacijų pajamoms |
| Valiutų kursų padidėjimas 1 proc. | 2                                                        | 2                                                        |
| Valiutų kursų sumažėjimas 1 proc. | (2)                                                      | (2)                                                      |

### 3. Palūkanų normos kitimo rizika

Pinigų srautų palūkanų normos rizika – rizika įvertinti tai, kad ateityje pinigų srautai iš finansinių priemonių gali svyruoti keičiantis rinkos palūkanų normoms. Tikrosios finansinių priemonių vertės palūkanų normos rizika – rizika įvertinti tai, kad ateityje finansinių priemonių tikroji vertė gali kisti keičiantis rinkos palūkanų normoms. Grupėje palūkanų normos rizika valdoma, vadovybei kas ketvirtį peržiūrint palūkanų normų spragos ataskaitą ir palūkanų normų rizikai valdyti nustatytus limitus bei jų vykdymo rodiklius (minimalią suteiktų paskolų vidutinę svertinę palūkanų normą, maksimalią terminuotų indėlių vidutinę svertinę palūkanų normą, turto ir įsipareigojimų skirtumų pagal terminus ataskaitinio laikotarpio pabaigoje vykdomus limitus) ir reguliariai peržiūrint suteikiamų paskolų ir indėlių palūkanų normas, priimant sprendimus išduoti paskolas su fiksuotomis ar kintamomis palūkanų normomis, priimant sprendimus dėl LCKU/ kredito unijos turto ir įsipareigojimų struktūros. Nuo 2016 metų lapkričio 24 dienos palūkanų normų rizika valdoma visiems LCKU ir Grupės paskolų ir indėlių sandoriams taikant kintamą palūkanų normą. Terminuotų indėlių ir paskolų apyvartinėms lėšoms palūkanų nustatymui LCKU ir Grupė naudoja UNIBOR indeksą, kuris nustatomas apskaičiuojant vidutinę LCKU sistemai priklausančių kredito unijų išteklių kainą.

Nustatant naujai išduodamų paskolų palūkanų normas atsižvelgiama ir į vidinį kredito unijos reitingą. Visų Grupės įsipareigojimų bei paskolų iš fondų palūkanų normos yra fiksuotos. Kredito unijos išduodamų paskolų fiksuota palūkanų norma gali būti taikoma ne ilgesniam kaip 3 metų laikotarpiui (išskyrus vartojimo paskolas).

Pateikta lentelė apibendrina 2019 m. gruodžio 31 d. Grupės turto ir įsipareigojimų palūkanų struktūrą:

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

| 2019                                                                   | Fiksuotos palūka-<br>nos | Kintamos palūka-<br>nos | Be palūkanų      | Iš viso        |
|------------------------------------------------------------------------|--------------------------|-------------------------|------------------|----------------|
| <b>Turtas</b>                                                          |                          |                         |                  |                |
| Pinigai ir lėšos centriniame banke                                     | -                        | 11 071                  | 2 321            | <b>13 392</b>  |
| Vertybinių popierių                                                    | 71 175                   | -                       | -                | <b>71 175</b>  |
| Paskolos ir gautinos sumos iš kredito įs-<br>taigų                     | -                        | 1 516                   | 3 748            | <b>5 264</b>   |
| Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų                              | 67 464                   | 280 944                 | -                | <b>348 408</b> |
| Ilgalaikis mat. ir nemat. turtas ir naudojimo<br>teise valdomas turtas | -                        | -                       | 7 676            | <b>7 676</b>   |
| Investicinis turtas                                                    | -                        | -                       | 4 396            | <b>4 396</b>   |
| Kitas ir atidėto pelno mokesčio turtas                                 | -                        | -                       | 2 231            | <b>2 231</b>   |
| <b>Iš viso turto</b>                                                   | <b>138 639</b>           | <b>293 531</b>          | <b>20 372</b>    | <b>452 542</b> |
| <b>Įsipareigojimai ir rezervai</b>                                     |                          |                         |                  |                |
| Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir fondams                             | 1 102                    | -                       | 13 363           | <b>14 465</b>  |
| Indėliai                                                               | 277 002                  | -                       | 119 142          | <b>396 144</b> |
| Kiti įsipareigojimai ir atidėjiniai                                    | -                        | -                       | 2 576            | <b>2 576</b>   |
| Kapitalas ir rezervai                                                  | 8 879                    | -                       | 30 478           | <b>39 357</b>  |
| <b>Iš viso įsipareigojimų ir rezervų</b>                               | <b>286 982</b>           | <b>-</b>                | <b>165 559</b>   | <b>452 542</b> |
| <b>Balansinis skirtumas</b>                                            | <b>(148 343)</b>         | <b>293 531</b>          | <b>(145 187)</b> | <b>-</b>       |
| 2018                                                                   | Fiksuotos palūka-<br>nos | Kintamos palūka-<br>nos | Be palūkanų      | Iš viso        |
| <b>Turtas</b>                                                          |                          |                         |                  |                |
| Pinigai ir lėšos centriniame banke                                     | -                        | 24 453                  | -                | <b>24 453</b>  |
| Vertybinių popierių                                                    | 91 451                   | -                       | -                | <b>91 451</b>  |
| Paskolos ir gautinos sumos iš kredito įs-<br>taigų                     | -                        | 1 399                   | 4 394            | <b>5 793</b>   |
| Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų                              | 76 463                   | 201 370                 | -                | <b>277 833</b> |
| Ilgalaikis mat. ir nemat. turtas                                       | -                        | -                       | 6 476            | <b>6 476</b>   |
| Investicinis turtas                                                    | -                        | -                       | 4 027            | <b>4 027</b>   |
| Kitas ir atidėto pelno mokesčio turtas                                 | -                        | -                       | 2 203            | <b>2 203</b>   |
| <b>Iš viso turto</b>                                                   | <b>167 914</b>           | <b>227 222</b>          | <b>17 100</b>    | <b>412 236</b> |
| <b>Įsipareigojimai ir rezervai</b>                                     |                          |                         |                  |                |
| Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir fondams                             | 310                      | 508                     | 12 563           | <b>13 381</b>  |
| Indėliai                                                               | 254 370                  | -                       | 106 743          | <b>361 113</b> |
| Išvestinės finansinės pr.                                              | -                        | -                       | 7                | <b>7</b>       |
| Kiti įsipareigojimai ir atidėjiniai                                    | -                        | -                       | 1 510            | <b>1 510</b>   |
| Kapitalas ir rezervai                                                  | 8 879                    | -                       | 27 346           | <b>36 225</b>  |
| <b>Iš viso įsipareigojimų ir rezervų</b>                               | <b>263 559</b>           | <b>508</b>              | <b>148 169</b>   | <b>412 236</b> |
| <b>Balansinis skirtumas</b>                                            | <b>(95 644)</b>          | <b>226 714</b>          | <b>(131 069)</b> | <b>-</b>       |

Žemiau pateikta lentelė apibendrina palūkanų normos riziką 2019 m. gruodžio 31 d. Lentelėje pateiktas Grupės turtas ir įsipareigojimai, suskirstyti pagal ankstesnę iš sutartyje numatyto palūkanų normų peržiūrėjimo ar išpirkimo (pasibaigimo) datą:

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

| 2019                                                         | Iki 1 mėn     | 1-3 mėn       | 3-6 mėn       | 6-12 mėn       | 1-3 metai     | >3 metų       | Be palūkanų ir nei-giamos | Iš viso        |
|--------------------------------------------------------------|---------------|---------------|---------------|----------------|---------------|---------------|---------------------------|----------------|
| <b>Turtas</b>                                                |               |               |               |                |               |               |                           |                |
| Pinigai ir lėšos centriname banke                            | -             | -             | -             | -              | -             | -             | 13 392                    | 13 392         |
| Vertybiniai popieriai                                        | -             | 1 944         | 7 170         | 8 229          | 24 478        | 25 843        | 3 511                     | 71 175         |
| Paskolos ir gautinos sumos iš kredito įstaigų                | -             | -             | -             | -              | -             | 1 516         | 3 748                     | 5 264          |
| Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų                    | 45 488        | 70 953        | 89 437        | 84 463         | 21 599        | 36 468        | -                         | 348 408        |
| Ilgalaikis mat. ir nemat. turtas ir naudojimo teise valdomas | -             | -             | -             | -              | 637           | -             | 7 039                     | 7 676          |
| Investicinis turtas                                          | -             | -             | -             | -              | -             | -             | 4 396                     | 4 396          |
| Kitas ir atidėto pelno mokesčio turtas                       | -             | -             | -             | -              | -             | -             | 2 231                     | 2 231          |
| <b>Iš viso turto</b>                                         | <b>45 488</b> | <b>72 897</b> | <b>96 607</b> | <b>92 692</b>  | <b>46 714</b> | <b>63 827</b> | <b>34 317</b>             | <b>452 542</b> |
| <b>Įsipareigojimai ir rezervai</b>                           |               |               |               |                |               |               |                           |                |
| Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir fondams                   | -             | -             | -             | 602            | 500           | -             | 13 363                    | 14 465         |
| Kitų asmenų indėliai                                         | 19 776        | 34 143        | 44 630        | 94 727         | 46 177        | 37 549        | 119 142                   | 396 144        |
| Kiti įsipareigojimai                                         | -             | -             | -             | -              | 637           | -             | 1 939                     | 2 576          |
| Kapitalas ir rezervai                                        | -             | -             | -             | -              | -             | -             | 39 357                    | 39 357         |
| <b>Iš viso įsipareigojimų ir rezervų</b>                     | <b>19 776</b> | <b>34 143</b> | <b>44 630</b> | <b>95 329</b>  | <b>47 314</b> | <b>37 549</b> | <b>173 801</b>            | <b>452 542</b> |
| <b>Balansinis skirtumas dėl jautrumo palūkanoms</b>          | <b>25 712</b> | <b>38 754</b> | <b>51 977</b> | <b>(2 637)</b> | <b>(600)</b>  | <b>26 278</b> | <b>(139 484)</b>          | <b>-</b>       |

Žemiau lentelėje pateikiama 2018 m. gruodžio 31 d. Grupės turtas ir įsipareigojimai, suskirstyti pagal ankstesnę iš sutartyje numatyto palūkanų normų peržiūrėjimo ar išpirkimo (pasibaigimo) datą:

| 2018                                                | Iki 1 mėn     | 1-3 mėn       | 3-6 mėn       | 6-12 mėn        | 1-3 metai     | >3 metų       | Be palūkanų ir nei-giamos | Iš viso        |
|-----------------------------------------------------|---------------|---------------|---------------|-----------------|---------------|---------------|---------------------------|----------------|
| <b>Iš viso turto</b>                                | <b>40 010</b> | <b>61 207</b> | <b>69 930</b> | <b>70 458</b>   | <b>75 754</b> | <b>48 942</b> | <b>45 935</b>             | <b>412 236</b> |
| <b>Iš viso įsipareigojimų ir rezervų</b>            | <b>17 475</b> | <b>49 137</b> | <b>39 535</b> | <b>93 437</b>   | <b>46 349</b> | <b>9 256</b>  | <b>157 047</b>            | <b>412 236</b> |
| <b>Balansinis skirtumas dėl jautrumo palūkanoms</b> | <b>22 535</b> | <b>12 070</b> | <b>30 395</b> | <b>(22 979)</b> | <b>29 405</b> | <b>39 686</b> | <b>(111 112)</b>          | <b>-</b>       |

Grupėje atliekami testavimai nepalankiausiomis sąlygomis kredito, likvidumo, rinkos, koncentracijos ir operacinei rizikoms. Testavimo nepalankiausiomis sąlygomis tikslas – įvertinti, ar Grupės kapitalo pakanka neįprastiems nuostoliams, kurie gali būti patirti, jei pasitvirtintų testavimo prielaidos, ir parengti Grupės veiklos nenumatytais atvejais planą. Siekiant įvertinti nuostolius, kurie gali būti patirti dėl aukščiau nurodytų rizikų pasireiškimą naudojami standartinis, galimas ir blogiausias scenarijai. Testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatai LCKU valdybai pateikiami pagal poreikį, bet nerečiau kaip 1 kartą per metus.

Lentelėje žemiau apibendrinta 1 proc. palūkanų normos rizikos pokyčių poveikis grynosioms palūkanų pajamoms, jei visiems palūkanų normos svyravimams jautriems balanso turto ir įsipareigojimų straipsniams (iki 1-erių metų) būtų taikoma 1 proc. didesnė / mažesnė palūkanų norma):

|                                    | 2019 m. gruodžio 31 d.<br>Poveikis grynosioms palūkanų pajamoms | 2018 m. gruodžio 31 d.<br>Poveikis grynosioms palūkanų pajamoms |
|------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|
| Palūkanų normų padidėjimas 1 proc. | 1 138                                                           | 449                                                             |
| Palūkanų normų sumažėjimas 1 proc. | (1 138)                                                         | (449)                                                           |



**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

**6 PASTABA. KAPITALO PAKANKAMUMAS**

Išskiriami šie pagrindiniai Grupės kapitalo valdymo tikslai:

- Užtikrinti riziką ribojančių normatyvų valdymą ir vykdymą;
- Užtikrinti Grupės galimybę tęsti savo veiklą – tai veiklos stabilumo garantas;
- Auganti Grupės kapitalo bazė sudaro galimybę didinti Grupės turtą, išduodamų paskolų vienam skolininkui limitą.

Nuo 2014 m. taikomi 3 kapitalo pakankamumo rodikliai – I lygio, I ir I papildomo lygio bei bendras kapitalo pakankamumo normatyvas. Rodikliai skaičiuojami pagal CRDIV direktyvos ir CRR tiesioginio taikymo reglamento reikalavimus. Apskaičiuojant kapitalo pakankamumą įvertinamos kredito, rinkos, operacinės, valiutos kursų rizikos. Kapitalo poreikiu kredito rizikai vertinti Grupė naudoja standartizuotą kredito rizikos vertinimo metodą, rinkos rizikai vertinti – standartizuotą, operacinei rizikai vertinti – bazinio indikatoriaus metodus. Priežiūros institucijai informacija apie kapitalo pakankamumo rodiklio vykdymą ir kapitalo panaudojimą teikiama kas ketvirtį. Grupėje įdiegtas ICAAP. Tai papildomi (II pakopos) reikalavimai, papildantys bendruosius (I pakopos) kapitalo pakankamumo apskaičiavimo reikalavimus. Remiantis ICAAP Grupėje atliekama išsami analizė identifikuojant rizikas, įvertinamas jų valdymas ir skaičiuojamas su tuo susijusio vidaus kapitalo poreikis.

Grupės kapitalas 2019 m. ir 2018 m. gruodžio 31 d. buvo sudarytas iš I lygio kapitalo. Į I lygio kapitalą įskaitoma pajinis, atsargos ir kiti papildomi kapitalai bei rezervai, finansinio turto perkainavimo rezervo dalis ir praėjusių metų nepaskirstytas pelnas (nuostolis), kitos bendrosios pajamos. Iš I lygio kapitalo atskaitoma: nematerialusis turtas, praėjusių laikotarpių nuostolis, atidėto pelno mokesčio turtas, tikėtinų kredito nuostolių grynas neigiamas pokytis per metus, atvaizduojamas bendrųjų pajamų ataskaitoje. 2019 m. tikėtinų kredito nuostolių grynas neigiamas pokytis nebuvo vertinamas skaičiuojant Grupės kapitalą, remiantis Deleguotojo Reglamento (ES) Nr.183/2014 nuostatomis.

Kapitalo pakankamumo rodiklis 2019 ir 2018 m. gruodžio mėn. 31 d. pateiktas žemiau:

|                                                                                        | 2019           | 2018           |
|----------------------------------------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| <b>I lygio kapitalas</b>                                                               |                |                |
| Pajinis kapitalas                                                                      | 38 660         | 35 653         |
| Atsargos ir rezervinis kapitalas                                                       | 4 667          | 3 844          |
| Finansinio turto perkainavimo rezervo dalis                                            | 372            | 306            |
| Nematerialusis turtas                                                                  | (482)          | (415)          |
| Praėjusių laikotarpių nepaskirstytas rezultatas                                        | (7 649)        | (8 207)        |
| Atidėto pelno mokesčio turtas                                                          | (756)          | (948)          |
| Tikėtinų kredito nuostolių paskoloms pokytis apskaitomas per pelną/nuostolį            | -              | (2 397)        |
| <b>Viso I lygio kapitalas</b>                                                          | <b>34 812</b>  | <b>27 836</b>  |
| <b>II lygio kapitalas</b>                                                              | <b>-</b>       | <b>0</b>       |
| <b>Iš viso kapitalo bazė</b>                                                           | <b>34 812</b>  | <b>27 836</b>  |
| <b>Kapitalo reikalingo kredito rizikai, gautinų sumų sumažėjimo rizikai poreikis</b>   | <b>206 686</b> | <b>153 760</b> |
| <b>Kapitalo reikalingo pozicijų, užsienio valiutos kurso rizikai padengti poreikis</b> | <b>-</b>       | <b>200</b>     |
| <b>Kapitalo reikalingo operacinei rizikai padengti poreikis</b>                        | <b>26 190</b>  | <b>24 053</b>  |
| <b>Viso kapitalo poreikis</b>                                                          | <b>232 876</b> | <b>178 013</b> |
| <b>I lygio kapitalo pakankamumo rodiklis, proc.</b>                                    | <b>14,95%</b>  | <b>15,64%</b>  |
| <b>I ir I papildomo lygio kapitalo pakankamumo rodiklis, proc.</b>                     | <b>14,95%</b>  | <b>15,64%</b>  |
| <b>Bendras kapitalo pakankamumo rodiklis, proc.</b>                                    | <b>14,95%</b>  | <b>15,64%</b>  |

2015 m. sausio 1 d. I lygio kapitalo pakankamumo rodiklis turėjo būti ne mažesnis kaip 4,5 proc., 2015 m. birželio 30 d. Lietuvoje įsigaliojęs kapitalo apsaugos rezervas (2,5 proc.) bendro I lygio nuosavo kapitalo reikalavimą padidino nuo 4,5 proc. iki 7 proc., bendro kapitalo reikalavimą – nuo 8 proc. iki 10,5 proc. Nuo 2018 m. gruodžio 31 dienos Lietuvoje galioja anticiklinis kapitalo rezervas, kurio dydis priklauso nuo turimų pozicijų Lietuvoje vertės, įvertintos pagal rizikos koeficientus. 2019 m. gruodžio 31 d. LCKU grupei taikomas 0,99 proc. anticiklinio kapitalo rezervas. Pagal Lietuvos banko atliktą ICAAP ir priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo procesų rezultatus, 2019 m.

---

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

---

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

gruodžio mėn. Grupei buvo nustatytas 2 proc. papildomas (Pillar II) kapitalo pakankamumo rodiklis (2018 m. gruodžio 31 d. Grupei nebuvo nustatytas šis normatyvas). Atsižvelgiant į 2019 m. gruodžio 31 d. galiojusius visus jungtinio kapitalo rezervo reikalavimus, Grupė 2019 m. gruodžio 31 d. turėjo tenkinti tokius individualius minimalius nuosavų lėšų reikalavimus: 9,11 proc. (2018 m. – 8 proc.) bendro I lygio nuosavo kapitalo pakankamumo normatyvą, 10,99 proc. (2018 m. – 9,5 proc.) I lygio kapitalo pakankamumo normatyvą ir 13,49 proc. (2018 m. – 11,5 proc.) bendro kapitalo pakankamumo. 2019 m. gruodžio mėn. taip pat buvo nustatytas rekomenduojamas 0,5 proc. papildomas antros pakopos gairių kapitalo reikalavimo normatyvas. 2019 ir 2018 metais apskaičiuojant kapitalo pakankamumo rodiklius, kapitalo bazė dalinama iš kapitalo poreikio sumos ir išreiškiama proc. Grupės kapitalo pakankamumo rodiklis atitiko reikalavimus 2019 ir 2018 metais.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

**KITOS FINANSINIŲ ATASKAITŲ PASTABOS**

**7 PASTABA GRYNOSIOS PALŪKANŲ PAJAMOS**

|                                                           | <b>2019</b>   | <b>2018</b>   |
|-----------------------------------------------------------|---------------|---------------|
| Palūkanų pajamos:                                         |               |               |
| už paskolas kredito unijoms                               | -             | 8             |
| už kitas paskolas                                         | 17 730        | 13 783        |
| fiziniais asmenimis                                       | 14 395        | 11 365        |
| juridiniams asmenimis                                     | 3 335         | 2 418         |
| už tikrąją vertę vertinamus vertybinius popierius         | 355           | 530           |
| už amortizuotą savikainą vertinamus vertybinius popierius | 457           | 278           |
| delspinigių pajamos                                       | 493           | 533           |
| <b>Iš viso palūkanų pajamų</b>                            | <b>19 035</b> | <b>15 132</b> |
| Palūkanų išlaidos:                                        |               |               |
| už kredito unijų indėlius                                 | 5             | 5             |
| už kitų asmenų indėlius                                   | 3 473         | 2 937         |
| fizinių asmenų                                            | 3 381         | 2 877         |
| juridinių asmenų                                          | 92            | 60            |
| neigiamų palūkanų išlaidos už turtą                       | 34            | 84            |
| neigiamų palūkanų išlaidos už vertybinius popierius       | 7             | -             |
| už kredito įstaigų paskolas ir kitas gautas lėšas         | 520           | 468           |
| Palūkanos už nuomą                                        | 23            | -             |
| <b>Iš viso palūkanų išlaidų</b>                           | <b>4 062</b>  | <b>3 494</b>  |
| <b>Grynosios palūkanų pajamos</b>                         | <b>14 973</b> | <b>11 638</b> |

**8 PASTABA GRYNOSIOS PASLAUGŲ IR KOMISINIŲ PAJAMOS**

|                                                | <b>2019</b>  | <b>2 018</b> |
|------------------------------------------------|--------------|--------------|
| Paslaugų ir komisinių pajamos:                 |              |              |
| už pervedimo operacijas                        | 827          | 820          |
| už operacijas mokėjimo kortelėmis              | 239          | 252          |
| už komunalinių įmokų surinkimą                 | 107          | 125          |
| kitos paslaugų ir komisinių pajamos            | 48           | 34           |
| <b>Iš viso paslaugų ir komisinių pajamų</b>    | <b>1 221</b> | <b>1 231</b> |
| Paslaugų ir komisinių išlaidos:                |              |              |
| už pervedimo operacijas                        | 304          | 247          |
| už operacijas mokėjimo kortelėmis              | 349          | 383          |
| finansų maklerio įmonių komisiniai             | 100          | 99           |
| kitos paslaugų ir komisinių išlaidos           | 30           | 49           |
| <b>Iš viso paslaugų ir komisinių išlaidų</b>   | <b>783</b>   | <b>778</b>   |
| <b>Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos</b> | <b>438</b>   | <b>453</b>   |

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

**9 PASTABA KITOS PAJAMOS**

|                               | <b>2019</b> | <b>2018</b> |
|-------------------------------|-------------|-------------|
| Nefinansinių paslaugų pajamos | 312         | 369         |
| Už parduotą turtą             | 119         | 119         |
| Patalpų nuoma, panauda        | 85          | 86          |
| Stojamieji mokesčiai          | 44          | 50          |
| Kitos pajamos                 | 98          | 92          |
| <b>Iš viso kitų pajamų</b>    | <b>658</b>  | <b>716</b>  |

Grupė teikia nefinansinės veiklos paslaugas, kurias daugiausia sudaro su informacinėmis sistemomis ir technologijomis susijusios paslaugos.

**10 PASTABA GRYNASIS REZULTATAS IŠ OPERACIJŲ VERTYBINIAIS POPIERIAIS**

|                                                                                                                  | <b>2019</b> | <b>2018</b> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|
| Realizuotas pelnas iš operacijų vertybiniais popieriais, vertinamų tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas    | 227         | 171         |
| Realizuotas pelnas iš operacijų vertybiniais popieriais vertinamais tikrąja verte per pelną (nuostolius)         | 192         | 3           |
| Realizuoti nuostoliai iš operacijų vertybiniais popieriais, vertinamų tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas | (4)         | (6)         |
| Nerealizuotas pelnas iš operacijų vertybiniais popieriais, vertinamų tikrąja verte per pelną (nuostolius)        | 146         | 75          |
| <b>Grynasis pelnas iš operacijų vertybiniais popieriais</b>                                                      | <b>561</b>  | <b>243</b>  |

**11 PASTABA GRYNASIS REZULTATAS IŠ OPERACIJŲ UŽSIENIO VALIUTA**

|                                                       | <b>2019</b> | <b>2018</b> |
|-------------------------------------------------------|-------------|-------------|
| Realizuotas pelnas iš operacijų užsienio valiuta      | 14          | 66          |
| Realizuoti nuostoliai iš operacijų užsienio valiuta   | (3)         | (57)        |
| Nerealizuotas pelnas iš operacijų užsienio valiuta    | 32          | 27          |
| Nerealizuoti nuostoliai iš operacijų užsienio valiuta | (28)        | (31)        |
| <b>Grynasis pelnas iš operacijų užsienio valiuta</b>  | <b>15</b>   | <b>5</b>    |

**12 PASTABA PASKOLŲ IR KITO TURTO VERTĖS (SUMAŽĖJIMAS) ATSTATYMAS**

|                                                              | <b>2019</b>  | <b>2018</b> |
|--------------------------------------------------------------|--------------|-------------|
| Paskolų ir gautinų sumų vertės (sumažėjimas) atstatymas      | 117          | 1 069       |
| Per metus nurašytos paskolos                                 | (151)        | (600)       |
| Vertybinių popierių vertės (sumažėjimas) atstatymas          | (2)          | (7)         |
| Kito finansinio turto vertės (sumažėjimas) atstatymas        | -            | 281         |
| Kito turto vertės (sumažėjimas) atstatymas                   | (308)        | (5)         |
| <b>Paskolų ir kito turto vertės (sumažėjimas) atstatymas</b> | <b>(344)</b> | <b>738</b>  |

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

**13 PASTABA ATIDĖJINIŲ POKYTIS**

|                                                 | <b>2019</b>  | <b>2018</b> |
|-------------------------------------------------|--------------|-------------|
| Atidėjinių kreditavimo įsipareigojimams pokytis | (131)        | (12)        |
| Atlygio darbuotojams atidėjinių pokytis         | (69)         | 18          |
|                                                 | <hr/>        | <hr/>       |
| Atidėjinių sąnaudos                             | <b>(200)</b> | <b>6</b>    |

**14 PASTABA PELNO MOKESČIO SĄNAUDOS**

|                                                 | <b>2019</b> | <b>2018</b> |
|-------------------------------------------------|-------------|-------------|
| Einamųjų metų pelno mokestis                    | 223         | 112         |
| Atidėtojo pelno mokesčio pokytis                | 181         | (91)        |
|                                                 | <hr/>       | <hr/>       |
| <b>Iš viso pelno mokesčio (pajamų)/ sąnaudų</b> | <b>404</b>  | <b>21</b>   |

**Atidėtojo pelno mokesčio turto / (įsipareigojimo) judėjimas**

|                                                              |            |
|--------------------------------------------------------------|------------|
| <b>2018 m. sausio 1 d. likutis</b>                           | <b>796</b> |
| Atidėtas mokestis (apskaitomas per kitas bendrąsias pajamas) | 55         |
| Sąnaudos (pajamos) pelno (nuostolių) straipsnyje             | 91         |
| <b>2018 m. gruodžio 31 d. likutis</b>                        | <b>948</b> |
| Atidėtas mokestis (apskaitomas per kitas bendrąsias pajamas) | (11)       |
| Sąnaudos (pajamos) pelno (nuostolių) straipsnyje             | (181)      |
|                                                              | <hr/>      |
| <b>2019 m. gruodžio 31 d. likutis</b>                        | <b>756</b> |

**15 PASTABA KITOS VEIKLOS SĄNAUDOS**

|                                                     | <b>2019</b>  | <b>2018</b>  |
|-----------------------------------------------------|--------------|--------------|
| Patalpų išlaikymas ir ūkio išlaidos                 | 432          | 621          |
| Teisinės, audito paslaugos ir konsultacijų išlaidos | 751          | 593          |
| Transporto, pašto ir ryšių paslaugos                | 572          | 563          |
| Įmokos indėlių ir invest. draudimui                 | 393          | 331          |
| Reklamos ir marketingo išlaidos                     | 411          | 325          |
| Atlygis už dalyvavimą posėdžiuose                   | 157          | 158          |
| Kanceliarinės prekės                                | 186          | 149          |
| Įrangos priežiūra                                   | 184          | 145          |
| Narystės mokesčiai                                  | 95           | 88           |
| Draudimo išlaidos                                   | 109          | 61           |
| Mokymų išlaidos                                     | 52           | 50           |
| Reprezentacinės išlaidos                            | 61           | 47           |
| Labdara ir parama                                   | 41           | 34           |
| Mokesčiai                                           | 35           | 31           |
| Kitos išlaidos                                      | 540          | 746          |
|                                                     | <hr/>        | <hr/>        |
| <b>Iš viso</b>                                      | <b>4 019</b> | <b>3 942</b> |

Patalpų išlaikymo ir ūkio išlaidas daugiausiai sudaro išlaidos komunalinių paslaugų teikėjams.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

**16 PASTABA PINIGAI IR LĖŠOS CENTRINIAME BANKE**

Pinigus ir lėšas Centriniam banke sudaro KU kasos, kuriose 2019 m. gruodžio 31 dieną Grupės narės lėšų laikė 2 321 tūkst. EUR (2018 m. - 2 404 tūkst. EUR) ir korespondentinė sąskaita centriniam banke, kurioje 2019 m. gruodžio 31 d. LCKU laikė 11 071 tūkst. EUR (2018 m. gruodžio 31 d. - 22 049 tūkst. EUR). Už korespondentinę sąskaitą EUR mokamos Europos centrinio banko nustatytos palūkanos (-0.4 %). Esamos ir būsimos lėšos, esančios atsiskaitomojoje sąskaitoje, įkeistos UAB Invega priemonės Verslumas 2 gautų lėšų grąžinimui užtikrinti, lėšų disponavimas neapribotas.

**17 PASTABA PASKOLOS IR GAUTINOS SUMOS IŠ KREDITO INSTITUCIJŲ**

|                                          | 2019         | 2018         |
|------------------------------------------|--------------|--------------|
| Lėšos bankų korespondentinėse sąskaitose | 3 748        | 4 394        |
| Paskolos kredito unijoms                 | 1 516        | 1 399        |
| <b>Iš viso</b>                           | <b>5 264</b> | <b>5 793</b> |

Apskaičiuotosios palūkanų normos už lėšas bankų korespondentinėse sąskaitose nei 2019 m., nei 2018 nebuvo mokamos. Informacija dėl paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo atskleista Apskaitos principų svarbių apskaitinių vertinimų ir sprendimų dalyje bei Finansinės rizikos valdymo kredito rizikos dalyje.

**18 PASTABA PASKOLOS IR GAUTINOS SUMOS IŠ KITŲ ASMENŲ**

|                               | 2019           | 2018           |
|-------------------------------|----------------|----------------|
| Paskolos fiziniams asmenims   | 274 862        | 223 624        |
| Paskolos juridiniams asmenims | 73 546         | 54 209         |
| <b>Iš viso</b>                | <b>348 408</b> | <b>277 833</b> |

Informacija dėl paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo atskleista Apskaitos principų svarbių apskaitinių vertinimų ir sprendimų dalyje bei Finansinės rizikos valdymo kredito rizikos dalyje.

**19 PASTABA VERTYBINIAI POPIERIAI**

|                                                                      | 2019          | 2018          |
|----------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|
| Vertybiniai popieriai vertinami tikrąja verte per bendrąsias pajamas | 22 243        | 36 084        |
| Amortizuota savikaina vertinami vertybiniai popieriai                | 46 172        | 53 284        |
| Vertybiniai popieriai vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolį)   | 2 760         | 2 083         |
| <b>Iš viso</b>                                                       | <b>71 175</b> | <b>91 451</b> |

Tikrąja verte vertinamus vertybinius popierius sudaro šių emitentų vertybiniai popieriai:

|                                                                  | 2019          | 2018          |
|------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|
| Lietuvos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)  | 16 465        | 29 040        |
| Lietuvos Respublikos įmonių vertybiniai popieriai (skolos)       | 2 130         | 1 994         |
| ES šalių vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)              | 742           | 733           |
| Kroatijos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos) | 112           | 113           |
| Latvijos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)  | 630           | 511           |
| Rumunijos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos) | -             | 109           |
| ES šalių įmonių vertybiniai popieriai (skolos)                   | 1 588         | 2 910         |
| Estijos Respublikos įmonių vertybiniai popieriai (skolos)        | 1 064         | 1 049         |
| Latvijos Respublikos įmonių vertybiniai popieriai (skolos)       | 524           | 1 862         |
| ES šalių įstaigų vertybiniai popieriai (skolos)                  | 1 318         | 1 407         |
| Estijos Respublikos įstaigų vertybiniai popieriai (skolos)       | 1 318         | 1 407         |
| <b>Iš viso</b>                                                   | <b>22 243</b> | <b>36 084</b> |

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Amortizuota savikaina vertinamus vertybinius popierius sudaro šių emitentų vertybiniai popieriai:

|                                                                   | 2019          | 2018          |
|-------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|
| Lietuvos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)   | 36 020        | 40 948        |
| Lietuvos Respublikos įmonių vertybiniai popieriai (skolos)        | 1 608         | 1 613         |
| ES šalių vyriausybių vertybiniai popieriai (skolos)               | 8 041         | 10 220        |
| Bulgarijos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos) | 722           | 725           |
| Islandijos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos) | 1 023         | 1 045         |
| Ispanijos Karalystės vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)   | 4 045         | 4 089         |
| Latvijos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)   | 920           | 1 303         |
| Lenkijos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)   | 1 042         | 1 083         |
| Rumunijos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)  | 289           | 1 444         |
| Vengrijos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)  | -             | 530           |
| ES šalių įmonių vertybiniai popieriai (skolos)                    | 503           | 503           |
| Estijos Respublikos įmonių vertybiniai popieriai (skolos)         | 503           | 503           |
| <b>Iš viso</b>                                                    | <b>46 172</b> | <b>53 284</b> |

Vertybinius popierius, vertinamus tikrąja verte per pelną (nuostolį), sudaro šių šalių vertybiniai popieriai:

|                                                                                             | 2019         | 2018         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| Lietuvos respublikos nuosavybės vertybiniai popieriai (kolektyviniai investavimo subjektai) | 2 760        | 2 083        |
| <b>Iš viso</b>                                                                              | <b>2 760</b> | <b>2 083</b> |

2019 m. gruodžio 31 d. vertybinių popierių apskaičiuotosios palūkanų normos svyruoja nuo -0,092% iki 4,25% ir yra nekintamos (2018 m. – nuo 0,02% iki 4,25%).

2019 m. gruodžio 31 d. Grupės įkeistų vertybinių popierių vertė siekė 5 765 tūkst. EUR (iš jų 1 851 tūkst. Eur vertinami tikrąja verte per kitas bendrąsias pajams ir 3 914 tūkst. EUR vertinami amortizuota savikaina), kurie buvo įkeisti Lietuvos centriniam bankui kaip pinigų politikos operacijų užtikrinimo priemonė. LCKU šiais metais pradėjo aktyviai dalyvauti ne tik pagrindinėse, bet ir ilgesnės trukmės refinansavimo operacijose, kurioms užtikrinti buvo pateiktas tinkamas įkaitas (vertybiniai popieriai). Vadovaujantis Eurosistemos pinigų politikos operacijų taisyklėmis, įkeitimas buvo vykdomas naudojant tiesiogines arba korespondentines VP sąskaitas Lietuvos centriname vertybinių popierių depozitoriume arba korespondentinės centrinės bankininkystės modelį, jeigu VP yra saugomi užsienio depozitoriumuose. Dėl šių vykdomų pinigų politikos operacijų, turimos, bet nepanaudos kredito linijos suma 2019 m. gruodžio 31 d. sudarė 5 206 tūkst. EUR.

2018 m. gruodžio 31 d. vertybiniai popieriai nebuvo įkeisti.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

**20 PASTABA MATERIALUSIS ILGALAIKIS TURTA**

|                                                 | Kitas turtas | Žemė       | Pastatai     | Naudojimo teise valdomas turtas |                     |                                      | VISO         |
|-------------------------------------------------|--------------|------------|--------------|---------------------------------|---------------------|--------------------------------------|--------------|
|                                                 |              |            |              | Pastatai ir patalpos            | Kompiuterinė įranga | Viso naudojimo teise valdomas turtas |              |
| <b>2018 m. sausio 1 d.</b>                      |              |            |              |                                 |                     |                                      |              |
| Įsigijimo vertė                                 | 2 780        | 242        | 7 030        | -                               | -                   | -                                    | 10 052       |
| Sukauptas nusidėvėjimas                         | (2 204)      | -          | (1 818)      | -                               | -                   | -                                    | (4 022)      |
| <b>Likutinė vertė</b>                           | <b>576</b>   | <b>242</b> | <b>5 212</b> | <b>-</b>                        | <b>-</b>            | <b>-</b>                             | <b>6 030</b> |
| <b>2018 ataskaitiniai metai</b>                 |              |            |              |                                 |                     |                                      |              |
| Likutinė vertė                                  | 576          | 242        | 5 212        | -                               | -                   | -                                    | 6 030        |
| Įsigijimai                                      | 503          | 1          | 223          | -                               | -                   | -                                    | 727          |
| Nurašymai/pardavimai                            | (234)        | (92)       | (84)         | -                               | -                   | -                                    | (410)        |
| Nurašyto / parduoto turto nusidėvėjimas         | 220          | -          | -            | -                               | -                   | -                                    | 220          |
| Nusidėvėjimas                                   | (257)        | -          | (249)        | -                               | -                   | -                                    | (506)        |
| <b>Likutinė vertė</b>                           | <b>808</b>   | <b>151</b> | <b>5 102</b> | <b>-</b>                        | <b>-</b>            | <b>-</b>                             | <b>6 061</b> |
| <b>2018 m. gruodžio 31 d.</b>                   |              |            |              |                                 |                     |                                      |              |
| Įsigijimo vertė                                 | 3 049        | 151        | 7 169        | -                               | -                   | -                                    | 10 369       |
| Sukauptas nusidėvėjimas                         | (2 241)      | -          | (2 067)      | -                               | -                   | -                                    | (4 308)      |
| <b>Likutinė vertė</b>                           | <b>808</b>   | <b>151</b> | <b>5 102</b> | <b>-</b>                        | <b>-</b>            | <b>-</b>                             | <b>6 061</b> |
| <b>2019 ataskaitiniai metai</b>                 |              |            |              |                                 |                     |                                      |              |
| 2019 m. sausio 1 d. 16 TFAS pritaikymo poveikis | -            | -          | -            | 843                             | 17                  | 860                                  | 860          |
| Likutinė vertė                                  | 808          | 151        | 5 102        | -                               | -                   | -                                    | 6 061        |
| Įsigijimai / sutarčių papildymai                | 522          | -          | 538          | 62                              | 11                  | 73                                   | 1 133        |
| Vertės kapitalizavimas                          | 7            | -          | -            | -                               | -                   | -                                    | 7            |
| Nurašymai/pardavimai                            | (285)        | -          | -            | -                               | -                   | -                                    | (285)        |
| Nurašyto / parduoto turto nusidėvėjimas         | 268          | -          | -            | -                               | -                   | -                                    | 268          |
| Nusidėvėjimas                                   | (287)        | -          | (268)        | (289)                           | (7)                 | (296)                                | (851)        |
| <b>Likutinė vertė</b>                           | <b>1 033</b> | <b>151</b> | <b>5 372</b> | <b>616</b>                      | <b>21</b>           | <b>637</b>                           | <b>7 193</b> |
| <b>2019 m. gruodžio 31 d.</b>                   |              |            |              |                                 |                     |                                      |              |
| Įsigijimo vertė                                 | 3 293        | 151        | 7 707        | 905                             | 28                  | 933                                  | 12 084       |
| Sukauptas nusidėvėjimas                         | (2 260)      | -          | (2 335)      | (289)                           | (7)                 | (296)                                | (4 891)      |
| <b>Likutinė vertė</b>                           | <b>1 033</b> | <b>151</b> | <b>5 372</b> | <b>616</b>                      | <b>21</b>           | <b>637</b>                           | <b>7 193</b> |

Grupės ilgalaikio turto nusidėvėjimas per 2019 m. sudaro 851 tūkst. EUR (2018 m. sudaro 506 tūkst. EUR), iš jų naudojimo teise valdomo turto – 296 tūkst. EUR. Grupė nei 2019 m., nei 2018 neturėjo įkeisto ilgalaikio materialiojo turto.

Žemiau lentelėje nurodoma 2019 m. sausio 1 d. pritaikyto 16-tojo TFAS įtaka ir apskaitomas finansinis įsipareigojimas, kuriam skaičiuojamos palūkanos, nurodytas finansinės padėties ataskaitoje:

|                                                       | <b>2019</b> |
|-------------------------------------------------------|-------------|
| <b>2019 m. sausio 1 d. 16 TFAS pritaikymo efektas</b> | <b>860</b>  |
| Papildymai                                            | 73          |
| Palūkanų sąnaudos                                     | 23          |
| Apmokėti įsipareigojimai                              | (319)       |
| <b>Likutis 2019 m. gruodžio 31 d.</b>                 | <b>637</b>  |



**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Su naudojimo teise valdomu turtu susijusių finansinių įsipareigojimų, kuriems skaičiuojamos palūkanos, struktūra pagal terminus pateikiama LCKU grupės turto ir įsipareigojimų struktūros pagal terminus lentelėje.

**21 PASTABA NEMATERIALUSIS TURTAS**

|                                 | Kitas nematerialus turtas | LCKU kuriamos<br>kompiuterinės<br>programos | Iš viso    |
|---------------------------------|---------------------------|---------------------------------------------|------------|
| <b>2018 m. sausio 1 d.</b>      |                           |                                             |            |
| Įsigijimo vertė                 | 709                       | 879                                         | 1 588      |
| Sukaupta amortizacija           | (565)                     | (568)                                       | (1 133)    |
| <b>Likutinė vertė</b>           | <b>144</b>                | <b>311</b>                                  | <b>455</b> |
| <b>2018 ataskaitiniai metai</b> |                           |                                             |            |
| Likutinė vertė                  | 144                       | 311                                         | 455        |
| Įsigijimai                      | 20                        | 145                                         | 165        |
| Amortizacija                    | (54)                      | (151)                                       | (205)      |
| <b>Likutinė vertė</b>           | <b>110</b>                | <b>305</b>                                  | <b>415</b> |
| <b>2018 m. gruodžio 31 d.</b>   |                           |                                             |            |
| Įsigijimo vertė                 | 729                       | 1 024                                       | 1 753      |
| Sukaupta amortizacija           | (619)                     | (719)                                       | (1 338)    |
| <b>Likutinė vertė</b>           | <b>110</b>                | <b>305</b>                                  | <b>415</b> |
| <b>2019 ataskaitiniai metai</b> |                           |                                             |            |
| Likutinė vertė                  | 110                       | 305                                         | 415        |
| Įsigijimai                      | 39                        | 197                                         | 236        |
| Nurašymai                       | (89)                      | -                                           | (89)       |
| Nurašyto turto amortizacija     | 89                        | -                                           | 89         |
| Amortizacija                    | (49)                      | (119)                                       | (168)      |
| <b>Likutinė vertė</b>           | <b>100</b>                | <b>383</b>                                  | <b>483</b> |
| <b>2019 m. gruodžio 31 d.</b>   |                           |                                             |            |
| Įsigijimo vertė                 | 679                       | 1 221                                       | 1 900      |
| Sukaupta amortizacija           | (579)                     | (838)                                       | (1 417)    |
| <b>Likutinė vertė</b>           | <b>100</b>                | <b>383</b>                                  | <b>483</b> |

LCKU kuriama kredito unijų kompiuterinė programa I-kubas. Per 2019 m. šios programos kūrimui patirti darbuotojų darbo užmokesčio kaštai, sumoje 197 tūkst. EUR (2018 m. - 145 tūkst. EUR) priskirti LCKU nematerialiajam turtui. 2019 m. gruodžio 31 d. į eksploataciją įvestų kuriamų programų likutinė vertė – 156 tūkst. EUR, į eksploataciją neįvestų programinių įrangų vertė – 41 tūkst. EUR (2018 m. atitinkamai įvestų į eksploataciją vertė - 157 tūkst. EUR, į eksploataciją neįvestų programų likutinė vertė – 149 tūkst. EUR). LCKU grupės ilgalaikio nematerialaus turto amortizacija 2019 m. sudaro 168 tūkst. EUR (2018 m. - 205 tūkst. EUR).

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

**22 PASTABA INVESTICINIS TURTAS**

|                                           | Už skolas perimtas turtas |              | Kitas investi-<br>cinis turtas | Viso         |
|-------------------------------------------|---------------------------|--------------|--------------------------------|--------------|
|                                           | Pastatai                  | Žemė         | Pastatai                       |              |
| <b>2018 m. sausio 1 d.</b>                |                           |              |                                |              |
| Įsigijimo vertė                           | 2 982                     | 1 649        | 316                            | 4 947        |
| Sukauptas nusidėvėjimas                   | (5)                       | -            | (51)                           | (56)         |
| <b>Likutinė vertė</b>                     | <b>2 977</b>              | <b>1 649</b> | <b>265</b>                     | <b>4 891</b> |
| <b>2018 ataskaitiniai metai</b>           |                           |              |                                |              |
| Likutinė vertė                            | 2 977                     | 1 649        | 265                            | 4 891        |
| Įsigijimai/perėmimai                      | 137                       | 122          | -                              | 259          |
| Pardavimai                                | (1 172)                   | (15)         | -                              | (1 187)      |
| Parduoto turto nusidėvėjimas              | 3                         | -            | -                              | 3            |
| Perklasifikavimas iš (į) kitą turtą       | -                         | -            | 84                             | 84           |
| Vertės (sumažėjimas) atstatymas           | (5)                       | -            | -                              | (5)          |
| Nusidėvėjimas                             | (4)                       | -            | (14)                           | (18)         |
| <b>Likutinė vertė</b>                     | <b>1 936</b>              | <b>1 756</b> | <b>335</b>                     | <b>4 027</b> |
| <b>2018 m. gruodžio 31 d.</b>             |                           |              |                                |              |
| Įsigijimo vertė                           | 1 947                     | 1 756        | 400                            | 4 103        |
| Vertės (sumažėjimas) atstatymas           | (5)                       | -            | -                              | (5)          |
| Sukauptas nusidėvėjimas                   | (6)                       | -            | (65)                           | (71)         |
| <b>Likutinė vertė</b>                     | <b>1 936</b>              | <b>1 756</b> | <b>335</b>                     | <b>4 027</b> |
| <b>2019 ataskaitiniai metai</b>           |                           |              |                                |              |
| Likutinė vertė                            | 1 936                     | 1 756        | 335                            | 4 027        |
| Įsigijimai/perėmimai                      | 458                       | 682          | -                              | 1 140        |
| Pardavimai                                | (329)                     | (87)         | -                              | (416)        |
| Parduoto turto nusidėvėjimas              | 2                         | -            | -                              | 2            |
| Perklasifikavimas iš (į) kitą turtą       | (21)                      | (16)         | -                              | (37)         |
| Vertės (sumažėjimas) atstatymas           | (139)                     | (168)        | 7                              | (300)        |
| Nusidėvėjimas                             | (6)                       | -            | (14)                           | (20)         |
| <b>Likutinė vertė</b>                     | <b>1 901</b>              | <b>2 167</b> | <b>328</b>                     | <b>4 396</b> |
| <b>2019 m. gruodžio 31 d.</b>             |                           |              |                                |              |
| Įsigijimo vertė                           | 2 055                     | 2 335        | 400                            | 4 790        |
| Sukauptas vertės (sumažėjimas) atstatymas | (144)                     | (168)        | 7                              | (305)        |
| Sukauptas nusidėvėjimas                   | (10)                      | -            | (79)                           | (89)         |
| <b>Likutinė vertė</b>                     | <b>1 901</b>              | <b>2 167</b> | <b>328</b>                     | <b>4 396</b> |

2019 m. gruodžio 31 d. LCKU grupė turėjo 4 396 likutinės vertės ilgalaikio turto (2018 m. - 4 027 tūkst. EUR), kuris priskiriamas investiciniam turtui. 4 068 tūkst. EUR likutinės vertės turtas perimtas už skolas, 232 tūkst. EUR vertės šio turto yra išnuomota trečiosioms šalims ir šiam turtui priskaičiuota 10 tūkst. EUR sukaupto nusidėvėjimo (2018 m. atitinkamai - 3 692 tūkst. EUR likutinės vertės turtas perimtas už skolas, 112 tūkst. EUR vertės šio turto yra išnuomota trečiosioms šalims ir šiam turtui priskaičiuota 6 tūkst. EUR sukaupto nusidėvėjimo). Per 2019 m. atlikus perimto už skolas turto vertės vertinimus, buvo nustatyti 300 tūkst. EUR vertės sumažėjimai (2018 m. šie sumažėjimai siekė 5 tūkst. EUR). Vertės sumažėjimo sąnaudos apskaitomos bendrųjų pajamų ataskaitos paskolų ir kito turto vertės sumažėjimo eilutėje.

**23 PASTABA KITAS TURTAS**

|                                 | 2019         | 2018         |
|---------------------------------|--------------|--------------|
| Ateinančių laikotarpių sąnaudos | 646          | 509          |
| Kitas trumpalaikis turtas       | 161          | 105          |
| Sukauptos pajamos               | 82           | 87           |
| Kiti aktyvai                    | 586          | 554          |
| <b>Iš viso</b>                  | <b>1 475</b> | <b>1 255</b> |

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

**24 PASTABA ĮSISKOLINIMAI KREDITO ĮSTAIGOMS IR FONDAMS**

|                                                                  | 2019          | 2018          |
|------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|
| Kitų finansų įstaigų ir kredito unių ne LCKU grupės narių lėšos: |               |               |
| terminuotieji indėliai                                           | 1 102         | 2 310         |
| indėliai iki pareikalavimo                                       | 1 836         | 251           |
| Paskolos iš fondų                                                | 11 527        | 10 820        |
| <b>Iš viso</b>                                                   | <b>14 465</b> | <b>13 381</b> |

Palūkanų normos už kitų finansų įstaigų ir kredito unių terminuotuosius indėlius 2019 m. svyravo nuo 0,87 % iki 1,8 % (2018 m. svyravo nuo 1 % iki 1,10 %), už indėlius iki pareikalavimo 2019 m. ir 2018 m. – 0 %.

2010 m. LCKU atstovaudama kredito unių konsorciumą su UAB „Investicijų garantijų fondas“ (INVEGA) pasirašė sutartį dėl verslumo skatinimo fondo finansinio tarpininko paslaugų teikimo, pagal kurią paskolų išdavimas baigėsi 2016 m. birželio 30 d., visos paskolos buvo grąžintos iki 2019 m. gruodžio 31 d. Pagal šią programą iki 2018 m. gruodžio 31 d. gautų paskolų balansinė vertė 506 tūkst. EUR ir 2018 m. gruodžio 31 d. sukaupta 3 tūkst. EUR palūkanų. Sutartyje su INVEGA bei LCKU sutartyse su kredito unijomis, per kurias išduodamos verslumo skatinimo paskolos, buvo numatytas palūkanų ribojimas, dėl kurio 2018 m. skaičiuojamos išvestinės finansinės priemonės.

2016 m. spalio mėn. LCKU atstovaudama kredito unių konsorciumą su UAB „Investicijų garantijų fondas“ (INVEGA) pasirašė Finansinės priemonės „Verslumo skatinimas 2014-2020, finansuojamos iš Europos socialinio fondo“ įgyvendinimo sutartį. Pagal šią sutartį 2019 m. gruodžio 31 d. gautų paskolų balansinė vertė 11 527 tūkst. EUR (2018 m. gruodžio 31 d. - 10 311 tūkst. EUR).

**25 PASTABA KITŲ ASMENŲ INDĖLIAI**

|                                             | 2019           | 2018           |
|---------------------------------------------|----------------|----------------|
| Juridinių asmenų indėliai iki pareikalavimo | 8 051          | 8 127          |
| Juridinių asmenų terminuotieji indėliai     | 6 238          | 5 054          |
| Fizinių asmenų indėliai iki pareikalavimo   | 111 091        | 98 616         |
| Fizinių asmenų terminuotieji indėliai       | 270 764        | 249 316        |
| <b>Iš viso</b>                              | <b>396 144</b> | <b>361 113</b> |

2019 m. gruodžio 31 d. palūkanų normos už kitų asmenų terminuotuosius indėlius svyruoja nuo 0% iki 9,8% (2018 m. – nuo 0% iki 10,1 %), už indėlių iki pareikalavimo – 0% (2018 m. – 0%).

**26 PASTABA ATIDĖJINIAI**

|                                                     |             |             |
|-----------------------------------------------------|-------------|-------------|
| <b>Atidėjiniai kreditavimo įsipareigojimams</b>     | <b>2019</b> | <b>2018</b> |
| <b>Viso sausio 1 d.</b>                             | <b>14</b>   | <b>4</b>    |
| Atidėjinių kreditavimo įsipareigojimams didėjimas   | 131         | 13          |
| 1 rizikos lygio paskolos                            | 63          | 13          |
| Fizinių asmenų                                      | 22          | -           |
| Juridinių asmenų                                    | 41          | 13          |
| 2 rizikos lygio paskolos                            | 38          | -           |
| Fizinių asmenų                                      | 2           | -           |
| Juridinių asmenų                                    | 36          | -           |
| 3 rizikos lygio paskolos                            | 30          | -           |
| Fizinių asmenų                                      | 3           | -           |
| Juridinių asmenų                                    | 27          | -           |
| Atidėjinių kreditavimo įsipareigojimams sumažėjimas | (11)        | -           |
| <b>Viso gruodžio 31 d.</b>                          | <b>134</b>  | <b>17</b>   |

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

|                                                                      |             |             |
|----------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|
| <b>Atlygio darbuotojams atidėjiniai</b>                              | <b>2019</b> | <b>2018</b> |
| <b>Viso sausio 1 d.</b>                                              | <b>111</b>  | <b>129</b>  |
| Atlygio darbuotojams atidėjinių pokytis per kitas bendrąsias pajamas | 21          | -           |
| Atlygio darbuotojams atidėjinių pokytis per pelną (nuostolus)        | 68          | (18)        |
| <b>Viso gruodžio 31 d.</b>                                           | <b>200</b>  | <b>111</b>  |
| <b>Atidėjiniai viso</b>                                              | <b>334</b>  | <b>128</b>  |

**27 PASTABA KITI ĮSIPAREIGOJIMAI**

|                                       |              |              |
|---------------------------------------|--------------|--------------|
|                                       | <b>2019</b>  | <b>2018</b>  |
| <b>Finansiniai įsipareigojimai:</b>   | <b>963</b>   | <b>334</b>   |
| Surinkti mokėtini mokesčiai           | 34           | 46           |
| Nuomos įsipareigojimai                | 637          | -            |
| Kiti įsipareigojimai                  | 291          | 288          |
| <b>Nefinansiniai įsipareigojimai:</b> | <b>1 277</b> | <b>1 042</b> |
| Sukauptas atostogų rezervas           | 823          | 664          |
| Sukauptos sąnaudos                    | 123          | 109          |
| Gauti avansai                         | 10           | 15           |
| Mokėtinas PVM                         | 26           | 14           |
| Mokėtinas pelno mokestis              | 132          | 56           |
| Sukauptos audito išlaidos             | 163          | 184          |
| <b>Iš viso</b>                        | <b>2 240</b> | <b>1 376</b> |

**28 PASTABA KAPITALAS IR REZERVAI**

*Pagrindiniai ir papildomi pajai, atsargos ir rezervinis kapitalas*

2019 m. gruodžio 31 d. Grupės pajinį kapitalą sudaro 40 550 tūkst. EUR (2018 m. - 39 071 tūkst. EUR). Jis sudarytas iš pagrindinių ir papildomų pajų. Papildomi pajai klasifikuojami į papildomus paprastuosius (tvarius arba netvarius) ir papildomus privilegijuotuosius. Papildomi paprastieji tvarūs pajai – tai į perskaičiuotą kapitalą įskaičiuojami pajiniai narių įnašai, kurie gali būti gražinami tik gavus kompetentingos institucijos leidimą. Papildomus paprastuosius tvarius pajus buvo galima įsigyti nuo 2017 m. sausio 1 d., t. y. įsigaliojus LR Kredito unijų įstatymo naujai redakcijai. Iki 2017 m. sausio 1 d. įsigyti papildomi paprastieji pajai buvo laikomi netvariais paprastaisiais papildomais pajais. Papildomi privilegijuotieji pajai gali būti siūlomi įsigyti kredito unijos nariams, jei kredito unija savo įstatuose pasitvirtinusi tokią pajų rūšį bei dividendų dydį. Privilegijuoti pajai priskiriami kredito unijos perskaičiuoto kapitalo 2 lygiui. Privilegijuotų pajų suma negali būti didesnė kaip 1/3 viso kredito unijos pajinio kapitalo. Privilegijuotieji pajai gali būti konvertuojami į paprastuosius pajus visuotinio narių susirinkimo sprendimu, jei tokia galimybė nustatyta Unijos įstatuose ir jeigu ne mažiau kaip 2/3 visuotiniame narių susirinkime dalyvavusių Unijos narių balsų dauguma šiam sprendimui, balsuodami atskirai, pritaria kiekvienos klasės pajų savininkai.

Visas Grupės pajinis kapitalas apmokėtas. Kiekvienas Grupės pajininkas, turintis pagrindinį pajų, turi vieną balsą, nepriklausomai nuo jo apmokėto papildomo pajaus dydžio.

2018 m. LCKU nare tapo ir pajus (pagrindinį bei papildomus) įsigijo kredito unija „Neris“, o dvi kredito unijos narės buvo prijungtos prie kitų unijų. 2019 m. viena unija buvo prijungta prie kitos.

2017 metais LCKU nare tapo ir pajus (pagrindinį bei papildomą) įsigijo Lietuvos valstybė. Lietuvos valstybės bendras pajinis įnašas sudarė 8 879 800 EUR, iš kurių: a) 1 000 EUR – pagrindinis pajus; b) 8 878 800 EUR – papildomų pajų. Šis pajinis įnašas neatsižvelgiant į jo traktavimą pagal TFAS, reiškia Lietuvos valstybės dalyvavimą LCKU kapitale bei suteikia Lietuvos valstybei 10 proc. balsavimo teisių.

2018 m. kovo 15 d. buvo pasirašyta sutartis tarp LCKU ir LR Finansų ministerijos atstovų dėl Lietuvos centrinės kredito unijos pajų išpirkimo. Pagal ją LCKU įsipareigojo per 10 m. (paskutinis mokėjimas 2027 12 31) išpirkti šiuos

## LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

pajus. Valstybės kapitalo pagalbai taip pat yra nustatyti procentais išreikšti aptarnavimo kaštai, kurie apskaitomi Palūkanų ir susijusiose sąnaudose Bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2019 m. gruodžio 31 d. pagrindinių pajų vertė yra 4 294 tūkst. EUR (2018 m. gruodžio 31 d. – 4 188 tūkst. EUR). 2019 m. gruodžio 31 d. papildomų netvarių pajų vertė yra 1 851 tūkst. EUR (2018 m. gruodžio 31 d. - 3 392 tūkst. EUR), grąžintinių pajų vertė siekė 395 tūkst. EUR (2018 m. - 453 tūkst. EUR), privilegijuotieji pajai sudarė 30 tūkst. EUR (2018 m. - 26 tūkst. EUR) ir didžiausia dalis buvo papildomų tvarių pajų, kurių vertė LCKU grupės kapitale siekė 33 980 tūkst. EUR (2018 m. - 31 012 tūkst. EUR).

2019 m. ir 2018 m. išperkant išstojusių narių pajus, išperkamų pajų vertė sumažinta atsižvelgiant į KU įstatymo 14 str. 2 dalies reikalavimus. Kredito unija, grąžindama asmeniui jo pajinį įnašą už pagrindinį ir (ar) papildomus pajus, privalo jį proporcingai, atsižvelgdama į tų metų, kuriais narystė kredito unijoje pasibaigė ar kuriais kredito unijoje buvo gautas prašymas grąžinti pajinius įnašus už papildomus pajus, patvirtintoje metinėje balansinėje ataskaitoje įrašytas kredito unijos nuostolių sumas, sumažinti. Neišmokėta suma apskaitoma kaip atsargos kapitalas. Atsargos kapitalo paskirtis – garantuoti kredito unijos finansinį stabilumą. Kredito unijos atsargos kapitalas kredito unijos visuotinio narių susirinkimo sprendimu gali būti panaudojamas tik kredito unijos veiklos nuostoliams padengti.

Privalomasis rezervas arba rezervinis kapitalas sudaromas iš kredito unijos pelno atskaitymų. Atskaitymai į privalomąjį rezervą arba rezervinį kapitalą yra privalomi ir negali būti mažesni kaip 90 procentų kredito unijos paskirstytinojo pelno, iki privalomasis rezervas arba rezervinis kapitalas ir atsargos kapitalas sudarys ne mažiau 9/10 kredito unijos nuosavo kapitalo. Privalomasis rezervas arba rezervinis kapitalas kredito unijos visuotinio narių susirinkimo sprendimu gali būti panaudojamas tik kredito unijos veiklos nuostoliams padengti. Panaudojus dalį privalomojo rezervo arba rezervinio kapitalo ir (arba) atsargos kapitalo kredito unijos veiklos nuostoliams padengti, iš paskirstytinojo pelno vėl atskaitoma į privalomąjį rezervą arba rezervinį kapitalą tiek, kad privalomasis rezervas arba rezervinis kapitalas ir atsargos kapitalas taptų nustatyto dydžio.

### *Stabilizacijos fondas*

Stabilizacijos fondas – LCKU valdomas Grupės narių mokumui užtikrinti skirtas fondas, kurį sudaro Grupės narių įmokėtos lėšos ir kitas turtas. Stabilizacijos fondas nėra juridinis asmuo, jį administruoja ir jo vardu veikia LCKU. Stabilizacijos fondas yra atskirtas nuo LCKU turto ir jo apskaita yra tvarkoma atskirai.

Jeigu centrinėje kredito unijoje yra 10 arba daugiau narių kredito unijų, stabilizacijos fonde ne vėliau kaip per 10 metų nuo licencijos centrinei kredito unijai išdavimo dienos turi būti sukaupta ir toliau išlaikoma suma, ne mažesnė kaip vienas procentas centrinės kredito unijos ir jos narių kredito unijų turto sumos.

Lėšos iš fondo yra naudojamos šiomis formomis: teikiant subordinuotas paskolas ir kredito unijai skiriant lėšas negrąžintinai, jei jos įskaitomos į kredito unijos atsargos kapitalą.

Nuo 2018 m. sausio 1 d. įnašus moka kredito unijos ir LCKU. Grupės narės privalo mokėti į stabilizacijos fondą periodines įmokas ir papildomas įmokas. Papildomos įmokos mokamos, jeigu stabilizacijos fondo lėšų nepakanka nustatytiems mokėjimams iš stabilizacijos fondo vykdyti. Grupės narių periodinės ir papildomos įmokos dydis apskaičiuojamas atsižvelgiant į kredito unijos turtą ir veiklos rizikingumą. Grupės narių veiklos rizikingumo nustatymo kriterijus nustato LCKU. Grupės narių periodinės ir papildomos įmokos į stabilizacijos fondą yra LCKU ir kredito unijos išlaidos. Periodinės įmokos nėra grąžinamos. Jeigu iš papildomų įmokų surinktos lėšos iš stabilizacijos fondo yra paskolinamos ir vėliau į stabilizacijos fondą yra grąžinamos, Grupės narėms papildomos įmokos proporcingai mokėtoms papildomoms įmokoms taip pat yra grąžinamos.

Stabilizacijos fondo komisija nustato papildomos ir periodinės įmokos į stabilizacijos fondą dydį. Įmokos į stabilizacijos fondą yra skaičiuojamos nuo kredito unijos aktyvų ir kredito unijos rizikingumo (kredito unijos reitingo), kurios siekė nuo 0,16 iki 0,32 proc. nuo kredito unijos aktyvų. Kredito unijoms, gavusioms negrąžintinas išmokas iš fondo, įmokos padidinamos 100%.

Mokumo užtikrinimo priemonės kredito unijų stabilumui bei tęstinumui užtikrinti gali būti teikiamos vadovaujantis stabilizacijos fondo finansuojamų mokumo užtikrinimo priemonių taikymo taisyklių nuostatomis. Sprendimą dėl stabilizacijos fondo lėšų panaudojimo ir jo formos priima Stabilizacijos fondo komisija.

Atsižvelgiant į pasikeitusias LR centrinių kredito unijų įstatymo, reglamentuojančio stabilizacijos fondo veikimą, nuostatas, nuo 2018 m. sausio 1 d. stabilizacijos fondas nebėra sudaromas LCKU, tačiau LCKU jį administruoja ir veikia jo vardu. 2019 m. šio fondo lėšos buvo pervestos į naujai atidarytą sąskaitą kitame banke ir nebėra laikomos LCKU, fondo (jo turto ir įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų) apskaita vykdoma atskirai nuo LCKU turto ir įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų apskaitos.

2019 m. gruodžio 31 d. stabilizacijos fondo gryniesi aktyvai sudarė 3 012 tūkst. EUR (2018 m. gruodžio 31 d. fonde buvo sukaupta 2 155 tūkst. EUR).

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

## **29 PASTABA SUSIJUSIOS ŠALYS**

Grupės susijusiais asmenimis yra laikomos kreditų unijų valdybų, stebėtojų tarybų nariai ir su jais artimai susiję asmenys, stabilizacijos fondo komisijos nariai bei LCKU vadovybė.

|                                                                                            | <b>2019</b> | <b>2018</b> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|
| Susijusiems asmenims priskaičiuota atlyginimų ir jiems tenkančių socialinio draudimo įmokų | 2 535       | 2 282       |
| Kitos išmokos susijusiems asmenims (išmokos už dalyvavimą posėdžiuose, palūkanos ir kt.)   | 238         | 67          |
| Išduotų paskolų likučiai                                                                   | 3 152       | 3 498       |
| Priimtų indėlių likučiai                                                                   | 5 494       | 4 274       |
| Kitų įsipareigojimų susijusiems asmenims, neįskaitant priimtų indėlių, likučiai            | -           | 164         |

## **30 PASTABA ĮSTATYMŲ ATITIKIMAS**

LCKU grupė Lietuvos banko reikalavimu privalo vykdyti kapitalo pakankamumo, padengimo likvidžiuoju turtu, maksimalios paskolos sumos vienam skolininkui, didelių paskolų ir atviros užsienio valiutų pozicijos normatyvus. 2019 m. gruodžio 31 d. LCKU grupė atitiko visus šiuos privalomus reikalavimus. 2 kredito unijos narės nevykdė joms taikomų maksimalios paskolos vienam skolininkui normatyvų (2018 m. - 3 kredito unijos narės nevykdė joms taikomų maksimalios paskolos vienam skolininkui normatyvų ir 1 kredito unija nevykdė padengimo likvidžiuoju turtu normatyvo).

Atkreipiamas dėmesys, kad 2019 m. gruodžio 31 d. 21 kredito unijos nuosavas kapitalas buvo mažesnis už pajinį kapitalą ir neatitiko LR Kredito unijų įstatymo reikalavimo. Unijų nuosavo kapitalo atstatymas priklauso nuo pelningos veiklos ateityje. Visos minėtos kredito unijos savo valdybų patvirtintuose priemonių plano projektuose numatė per ateinančius metus uždirbti pelną ir taip atitaisyti šį įstatymo neatitikimą.

## **31 PASTABA NEBALANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI IR NEAPIBRĖŽTUMAI**

Mokesčių inspekcija gali bet kuriuo metu per 3 po ataskaitinių mokesčių metų iš eilės einančius metus patikrinti buhalterijos knygas ir apskaitos įrašus bei apskaičiuoti papildomus mokesčius ir baudas. LCKU vadovybei nežinomos jokios aplinkybės, dėl kurių galėtų iškilti potencialus reikšmingas įsipareigojimas šiuo atžvilgiu.

2019 m. gruodžio 31 d. paskirtų, bet dar neišmokėtų paskolų suma sudarė 17 072 tūkst. EUR (2018 m. gruodžio 31 d. - 9 374 tūkst. EUR). Suteiktų finansinių garantijų suma siekė 141 tūkst. EUR (2018 m. - 304 tūkst. EUR).

Ataskaitų pateikimo metu viena kredito unija buvo atsakove teisme dėl pripažinimo negaliojančiu kredito unijai hipoteka įkeisto turto pardavimo skolininko pasiūlytam pirkėjui akto (suma 203 tūkst. EUR). Taip pat vyksta teisminis ginčas dėl kito skolininko pateikto prašymo pripažinti sutartis negaliojančiomis (suma 97 tūkst. EUR).

Kitos kredito unijos atveju, trečiasis asmuo apskundė Klaipėdos apygardos teismo nutartį dėl paskolos ir hipotekos sandorio pripažinimo negaliojančiais. Jei apeliacija bus nepatenkinta, įsigalios sprendimas, dėl kurio kita kredito unija netektų teisės išieškoti skolos pagal kredito sutartį (suma 170 tūkst. USD, ekvivalentu 156 tūkst. EUR).

Taip pat dėl papildomais pajais sumažintų tikėtinų kredito nuostolių sąnaudų (suma 246 tūkst. EUR) teisėtumo ir grąžinimo vyksta vienos iš kredito unijų teisminis ginčas su pajininkais. Byla nagrinėjama, bylos baigtis nėra aiški.

Visų minėtų bylų baigtys nėra aiškos, tačiau vadovybė nesitiki patirti reikšmingų nuostolių. Dėl didelio bylų baigčių neapibrėžtumo, atidėjiniai 2019 m. gruodžio 31 d. nebuvo apskaityti.

2018 m. LCKU buvo atsakove Vilniaus apygardos teismo nagrinėjamoje civilinėje byloje (ieškovė bankrutuojanti kredito unija „Vilniaus taupomoji kasa“) dėl 102 456,44 EUR ieškinio ir 6 proc. metinių palūkanų bei bylinėjimosi išlaidų priteisimo. Su tuo susiję atidėjiniai nebuvo formuojami. 2019 m. byla buvo baigta.

## **32 PASTABA ĮVYKIAI PO FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS DIENOS**

2020 m. sausio 1 d. kredito unija Skuodo bankelis, Naftininkų kredito unija ir Sedos kredito unija prisijungė prie Mažeikių kredito unijos.

2020 m. kovo 3 d. buvo likviduota patronuojamoji įmonė UAB Lirosa.

2020 m. pradžioje įvykęs koronaviruso (COVID–19) proveržis tiek pasaulyje, tiek Lietuvoje turės poveikį tolimesnei verslo veiklai. Dėl LCKU ir Grupės veiklos specifikos šis įvykis turės reikšmingą poveikį, kaip atskleista 2-os pastabos skyrelyje "Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai". Šis įvykis nėra koreguojantis pobalansinis įvykis, todėl į jį nebuvo atsižvelgta darant apskaitinius įvertinimus ir prielaidas 2019 m. gruodžio 31 d., tačiau jis gali reikšmingai

---

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS  
FINANSINĖS ATASKAITOS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.**

---

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

paveikti šiuos įvertinimus kitų metų finansinėse ataskaitose. Dėl situacijos neapibrėžtumo, susijusio su tolesne CO-VID-19 pandemijos situacija ir jos bendra galima neigiama įtaka ekonomikai, šių finansinių ataskaitų išleidimo datai dar nebuvo įmanoma pagrįstai įvertinti galimo šio įvykio poveikio.

Kitų įvykių, kurie galėtų turėti reikšmingos įtakos šioms finansinėms ataskaitoms, nebuvo.